

voice ATHENS

**OnAthens: «Το Φιλί»
που θα ενώσει τους Αθηναίους**
Ο Ηλίας Παπαϊλιάκης μιλάει στην Α.Υ.
Της **Αλεξάνδρας Σκαράκη**

Η Παπαϊλιάκης 22

Το Φιλί

Τέχνη και Πανδημία
13 γκαλερίστες γράφουν για
τις συνέπειες του lockdown
Επιμέλεια: **Στέφανος Τσιτσόπουλος,**
Σταυρούλα Παναγιωτάκη

Δημήτρης Καραγιάννης
«Τα “σ’ αγαπώ” δεν κάνουν θόρυβο,
όπως οι διαδηλώσεις»
Της **Δήμητρας Γκρους**

Εθνική
Εκστρατεία
Εμβολιασμού

...ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΩ ΟΤΙ ΟΛΟΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΦΟΡΑΜΕ ΜΑΣΚΑ.

Ο στόχος μας είναι ένας και κοινός. Να νικήσουμε την πανδημία. Είναι όμως τώρα, που ο δύσκολος αγώνας με τον ιό πάει προς το τέλος του, που πρέπει να δείξουμε τη δύναμή μας. Γι' αυτό, συνεχίζουμε να τηρούμε τα μέτρα προστασίας με ακόμα περισσότερη προσοχή, ώστε να μη βάλουμε σε κίνδυνο ούτε τη δική μας υγεία, ούτε αυτή των αγαπημένων μας. Γιατί μαζί, έχουμε τη δύναμη να βγούμε νικητές.

Νοιαζόμαστε. Προστατευόμαστε. Εμβολιαζόμαστε.

Ενημερώσου στο emvolio.gov.gr

υποστηρικτής υλικών Εθνικής Εκστρατείας Εμβολιασμού **ΙΔΡΥΜΑ ΩΝΑΣΗ**

ATHENSvoice

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης
Σταυρούλα Παναγιωτάκη

Διευθύντρια Σύνταξης
Αγγελική Μπιρμπιλή

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πechλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάσιος Συντσίρμας

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης
Αρχισυντάκτης Γιάννης Τσάκαλος

Συντακτική ομάδα: Ν. Αμανίτης, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελές, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαραβέλα, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Β. Κορωνάιος, Τζ. Μελιτά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ελ. Μπεζιριανόγλου, Γ. Νένες, Δ. Παπαδόπουλος, Γ. Πουλιόπουλος, Μ. Νομικός, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιού, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρου-σάκη, Α. Σκαράκη, Σ. Σφυρή, Σ. Τριανταφύλλου, Zarastro, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos
Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτοσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Πέτρος Νικόλτσος

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλν

Advertising Manager Πέπη Κράλιοβιτς

Direct Market: Μιχάλης Δρακάκης

Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα
marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648. 213
Αγγελίες: 210 3617. 369
Λογιστήριο: 210 3617. 170

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369
Κωδικός εντύπου: 7021

ATHENS!

ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΤΕ ΤΟ ΤΟΞΙΤΟ

Πέραμα, Σάββατο απόγευμα, μετακίνηση 6.
5 φίλες λιάζονται στο καπό ενός αυτοκινήτου.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Ηλίας Παπαηλιάκης**. Γεννήθηκε το 1970 στην Κρήτη. Σπούδασε στην Α.Σ.Κ.Τ. (1990-1996) και το 1998 διακρίθηκε με το βραβείο του Μουσείου Σπυρόπουλου. Το 2001 εκπροσώπησε την Ελλάδα στην Μπιενάλε της Βενετίας. Έχει παρουσιάσει δουλειά του σε 22 ατομικές εκθέσεις και σε ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Στο εξώφυλλό μας είναι η τοιογραφία του με τίτλο «Το Φιλί» στην πλατεία Αυδή, για το «OnAthens» της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση σε συνεργασία με τον ΟΠΑΝΔΑ. (Φωτογραφία: Στέλιος Τζετζιάς)

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΤΑ PODCASTS ΤΗΣ ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ ΣΤΟ ATHENSVOICE.GR

Η ιστορία της Ελλάδας σαν να μας τη διηγείται μία φίλη μας.

Η ΣΤΙΓΜΗ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Οι εταιρείες διανομής ταινιών ανακοινώνουν το πρόγραμμά τους για τα θερινά σινεμά. Και μόνο η σκέψη δίνει ανάσα.

ΓΑΛΛΙΑ

Καταργεί τις σύντομες πτήσεις προς όφελος των σιδηροδρόμων και για τη δραστηκή μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων.

ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΕΥΘΥΜΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Υπογράφει το λιμνέρο της παράστασης ΗΠΑΡ που ανεβαίνει στην Εναλλακτική Σκηνή στο κανάλι GNO TV της Λυρικής: η τελευταία συζήτηση ανάμεσα στα όργανα των σωμάτων δύο ερωτευμένων, ενός άντρα και μίας γυναίκας, όπως καταγράφηκε από τα ιατρικά μηχανήματα λίγο πριν εκείνη πεθάνει.

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΙ ΣΕ ΠΡΟΖΑ

Λούσπηκα με Johnson & Johnson, έβαλα Moderna ρούχα και πήγα να πιω μερικές παγωμένες (-70°) Pfizer. ΜΕΘυσα και είδα τον ουρανό με τ Astra, (Ζ)ένεκα της κατάστασης. Από τότε είμαι χαμένος στο διάστημα με το Sputnik! Αυτά παθαίνεις όταν δεν σου Covid!

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ

«Δοκίμασα τα καλοκαιρινά σήμερα. Εντάξει, τα σκουλαρίκια μου κάνουν».

ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΑΡΝΑΒΑ

Τρία πράγματα λείπουν από την πλατεία:

1. Ηχεία
 2. Φωτορρυθμικά
 3. Μηχανήματα καπνού
- Μπόνους: σφυρίχτρες για να παίρνει κέφι ο κόσμος. Πάμε...!

Ο ΚΑΝΑΠΕΣ ΤΟΥ ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Καλά που δεν την έντυσε και χανούμισσα την Ούρσουλα, να του χορέψει.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΑΣ ΤΣΙΡΚΟ

Δελτίο ειδήσεων “αροκαλιρπτικά” στο Ε, με παρουσιαστή τον Φουρβιώτη (με γυαλιά) και πολιτική αναλύτρια τη Ραχήλ.

ΠΕΤΡΟΣ ΓΑΪΤΑΝΟΣ

Έρχεται.

ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ-ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

Σας παρακαλώ, σταματήστε να λέτε αυτές τις λέξεις, γκώσαμε.

STAND UP ΚΩΜΙΚΟΙ

Συνωστισμός στο επάγγελμα, παιδιά. Δεν μπορεί να σας αφομοιώσει όλους το σύστημά μας.

ΑΚΤΙΒΙΣΜΟΣ ΣΤΟ INSTAGRAM

Τα Μακ Ντόνελντς του φεμινισμού. Ποστάρουν πύρινες ατάκες και, στο επόμενο ποστ, τρέχουν να διαφημίσουν τα ζαντολάστια του χορηγού. Τρικυμία εν κρανίω.

ATHENS VOICES

★ ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ★

Ζέτα Μακρυπούλια:
Η λέξη μας είναι η «Μήδεια».

Πρώτη παίκτρια:
....εεε... αρχαιότητα;

(Ρουκ Ζουκ, Αντένα, Πέμπτη απόγευμα)

Ζέτα Μακρυπούλια:
Η «Μήδεια» είναι η λέξη σας και ο χρόνος σας αρχίζει τώρα.

Δεύτερος παίκτης:
...εεε... όπερα;

(Ρουκ Ζουκ, Αντένα, Πέμπτη απόγευμα)

«Μαμααααά, πόσα παγωτά έχω φάει κιόλας;»

(Πεντάχρονος πιτσιρίκος στη μαμά του, παίζοντας στην πλατεία Δεξαμενής, Κυριακή πρωί)

«Ο Χρηστος ΑΜΚΑ διαθετεί παραλεί στον προβλεπομενο ενος αυτοδιαγνω-στικού τεστ που απαιτείται από αποκλιντρο από τη διαθεση των προσοπικών Χρονο να παραλεί το αυτο-τεστ στην 1η χρήση της επομενης χροδας».

(Από την πλατφόρμα διασταύρωσης για τη διάθεση self-test από τα φαρμακεία)

Επίσης...

«Ενημερωση: Ο μαθημενος ΑΜΚΑ οχι πληροι τα διαφορα παραλαβης αυτο-δοκιμη! Κλεισιμο».

(Από την πλατφόρμα διασταύρωσης για τη διάθεση self-test από τα φαρμακεία)

«Τζένη, ποιο είναι το αγαπημένο σου χρώμα σε σώβρακα και σε πάστες;»

(Ηχολήπτης Athens Voice Radio 102,5, Πέμπτη πρωί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ

→ panikoval500@gmail.com

ΠΟΡΤΟΚΑΛΟΓΛΟΥ & ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ

ΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΟΥΤΙ

Σαράντα πέντε χρόνια καριέρας φωτίστηκαν ντελικάτα από έναν παρουσιαστή με μουσικό αυτί και μεγάλο ανástημα, που μπόρεσε να διαχειριστεί στα ίσια την καλλιτέχνηδα και τον άνθρωπο
του ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Την περασμένη Τετάρτη άνοιξα για πρώτη φορά «Το Μουσικό Κουτί», την τηλεοπτική εκπομπή του **Νίκου Πορτοκάλογλου**. Με καλεσμένους την **Άλκηστι Πρωτοψάλτη**, της οποίας πρέπει να είμαι ο νούμερο ένα γκρούπι, και τον **Χρήστο Μάστορα**. Στο φιλόξενο σκηνικό, νότες και λόγια κυλούσαν αβίαστα σε μια συζήτηση φιλική, ζεστή και χαλαρή ταυτόχρονα, που κάθε της λεπτό σου κρατούσε το ενδιαφέρον, σου ζωγράφιζε το χαμόγελο. Μαθαίνω από τη **Γιώτα Σπανού**, διευθύντρια περιεχομένου και ανάπτυξης για την εταιρεία παραγωγής Foss, ότι το γύρισμα είναι ουσιαστικά live on tape, σαν ζωντανό, χωρίς κοψίματα και επαναλήψεις. «Οι πρόβες, όμως, δεν είναι λίγες», θα μου πει. «Γίνεται μια μέρα πρόβα των μουσικών, της μόνιμης μπάντας της εκπομπής που υπό τη μπαγκέτα του μαέστρου Γιάννη Δίσκου σε συνεννόηση με τον Νίκο Πορτοκάλογλου και με ιδέες από όλα τα μέλη της μπάντας, κάνουν αυτά τα αδιανόητα δεσμάτα και τις διασκευές. Την επόμενη ημέρα κάνουν πρόβα οι καλεσμένοι με την μπάντα και την τρίτη μέρα γίνεται το γύρισμα». Οι δημοσιογράφοι που επιμελούνται την εκπομπή χτίζουν έναν πυρήνα συζήτησης που κουμπώνει στην επιθυμία του Νίκου Πορτοκάλογλου να ρέει η κουβέντα σε άγνωστες ιστορίες από τη ζωή των καλεσμένων. Έτσι απολαμβάνεις τη συζήτηση, το γνήσιο ενδιαφέρον, τα αστεία που έχουν ιδανικό συγχρονισμό. Μαζί τους, η **Ρένα Μόρφη**, μια 60s φιγούρα υπέροχα ντυμένη σαν εστέτ αεροσυνοδός με ρούχο Faliakos και χειροποίητα παπούτσια Stathis Samantas να συμπληρώνει τη συζήτηση, κάνει δεύτερες και με μάτια μεγάλα παρακολουθεί και κάνει ερωτήσεις. Καθισμένοι στους δερμάτινους καναπέδες, νιώθεις πως είναι μέσα στο σαλόνι σου. Ζήτα μου ό,τι θες, Παραδέχτηκα, Φατμέ, Χαρούλα, Αφροδίτη, αναπολήσεις χωρίς νοσταλγικό πρόσημο. Εδώ δεν κλαίμε περασμένα μεγαλεία, αποδεικνύουμε ότι οι δεκαετίες που καταγράφουν τα κοντέρ είναι ευλογία και λίπασμα.

Το κρύο σ' αναγκάζει, αν θες να ζεσταθείς, ν' ανάψεις πετρογκάζι και δίπλα να σταθείς

Το συντακτικό και η γραμματική της ψυχής μου χαρακτήκε από τη φωνή της Άλκηστις και τους στίχους της **Λίνας Νικολακοπούλου**. Τις περισσότερες παραστάσεις της τις «τραγουδάω» απ' έξω, έχω ξενυχτήσει στη generale του Ηφραίστειου στο Δημοτικό Θέατρο, έχω πηδήξει τα κάγκελα του Αρχαίου Ωδείου στην Πάτρα, όταν φτάνοντας στην πόρτα μου είπαν ότι δεν έχει άλλα εισιτήρια. Αναγνωρίζω τον λυγμό, τον στεναγμό, το παιδικό της γέλιο, τότε τραγουδά προσέχοντας τη φωνή της και τότε τη γεμίζει αίμα, αδιαφορώντας για το μετά. Την περασμένη Τετάρτη, την απόλαυσα όπως ποτέ. Έμαθα ιστορίες που δεν είχα ακούσει ποτέ ξανά, την είδα να διασκεδάει με την παρέα. Η Άλκηστις μοιράστηκε, ίδρωσε, διότι όπως είπε και η ίδια «ιδρώτας είναι το κλάμα της ψυχής», μας ταξίδεψε στην Αλεξάνδρεια των παιδικών της χρόνων, στην όπερα της Αβάνα με τα 12 ανκόν, στο Σεράγεβο και τους τσιγγάνικους γάμους των μουσικάντηνων που έπαιζαν στον δίσκο του με τον Μπρέγκοβιτς, στο ορφανοτροφείο «Μακάριος» του Ιδρυάτος Σοφία στην Κένυα να τραγουδάει τον Άγγελο μαζί με τα δεκάδες ορφανά που τη σιγοντάρισαν σε άπταιστα ελληνικά. Σαράντα πέντε χρόνια καριέρας φωτίστηκαν ντελικάτα από έναν παρουσιαστή με μουσικό αυτί και μεγάλο ανástημα, που μπόρεσε να διαχειριστεί στα ίσια την καλλιτέχνηδα και τον άνθρωπο. Από το medley της Σκανδάλης με το «Creep» των Radiohead στο «Veinte Años», στο τραγούδι του Χατζηγιάννη «Νικητές χαμένοι», στο «Βαλκανιζατέρ» και το «Βενζινάδικο», στο «Κύμα» με sampling από «Roxanne», το πάρτι άναψε φυσικά, αργά, οργανικά. Η μπάντα είναι μια κατηγορία από μόνη της: πολυοργανιστές όλοι τους, με γνήσιο κέφι, κάνουν τους καλεσμένους να τους εμπιστευτούν. Καταλαβαίνω ότι το Μουσικό Κουτί δεν ήταν μόνο θέμα χημείας των ανθρώπων αλλά κυρίως θέμα ακάματης προετοιμασίας: όταν ζεσταίνονται σταδιακά οι άνθρωποι σε μια συζήτηση και ο στόχος δεν είναι να εκμαιεύσεις την είδηση ή το κουτσομπολιό, το αποτέλεσμα είναι διαμάντι σπάνιο.

Το μαγικό κουτί στο χαζοκούτι

Το είπε η Άλκηστις: «45% ταλέντο, 45% δουλειά και 10% τύχη». Το μισό της επιτυχίας είναι η δουλειά. Αυτά είναι τα συστατικά επιτυχίας και για την καλή τηλεόραση, για ένα feel good πρόγραμμα που δεν βασίζεται σε κάποιο πατενταρισμένο φορμά αλλά στην προσωπικότητα του εμπνευστή του, Νίκου Πορτοκάλογλου. Οι μουσικές εκπομπές εν γένει έχουν πολύ συγκεκριμένη αισθητική και δεν παρεκκλίνει κανείς ούτε νότα από αυτήν: μια ορχήστρα, πολλοί καλεσμένοι, τσουγκρίσματα, τα χαμπούλια, τσιφτετέλι, σολαρίσματα συγκεκριμένων οργάνων. Δεν το κρίνω, εξυπηρετούν τον σκοπό τους και μας διασκεδάσαν. Από την άλλη, τα ελάχιστα talk shows έχουν επίσης πολύ συγκεκριμένη σκαλέτα, καλεσμένους κι ερωτήσεις. Το να συνδυάσεις τον λόγο με τη μελωδία και να μην κλωτσάει τίποτα από τα δύο, είναι μια καλή στιγμή. Είναι απόλαυση. Να μην πνιγείς σε αυτοαναφορικές συζητήσεις, σε inside jokes που «εμείς οι μουσικοί γνωρίζουμε». Παρακολουθώντας την εκπομπή αισθάνθηκα ότι είναι τέσσερις σ' ένα σαλόνι αλλά μου κράτησαν χώρο, δεν μου γύρισαν την πλάτη αλλά μ' έπιασαν από το χέρι. Με μια κίνηση όπως είναι το «Μουσικό Κουτί», η εξαιρετική έμπνευση του Νίκου Πορτοκάλογλου που άρχισε να σχεδιάζεται από την πρώτη каранτίνα μέσα από Zoom συναντήσεις, αποδεικνύεται περλίτρανα ότι η τηλεόραση δεν θέλει μίμηση αλλά έμπνευση, εργατικότητα κι ανθρώπους που πράγματι έχουν κάτι να πουν. **Α**

«Μουσικό Κουτί», κάθε Τετάρτη στις 22.00 στην EPT1

Βενιζέλειο

Ένα παράλληλο σύμπαν

Όσο και αν αυτά που γράφω ακουστούν εξωπραγματικά, είναι η αλήθεια που είδα με τα μάτια μου κι όχι κάποιο όνειρο θερινής νυκτός. Τα υπογράφω χωρίς φόβο και πάθος.

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Μια περιπέτεια υγείας του πατέρα μου οδήγησε τον ίδιο στο νοσοκομείο και μένα στο Ηράκλειο. Με την ψυχή στο στόμα –αφού είδα τον Χάρο με τα μάτια μου κατά την προσγείωση στο ανεμοδαρμένο από τους νοτιάδες αεροδρόμιο της πόλης– έσπευσα στο Βενιζέλειο (που είναι το ένα από τα δύο μεγάλα κρατικά νοσοκομεία της Κρήτης).

Ήταν ημέρα εφημερίας και προετοίμασα τον εαυτό μου να αντιμετωπίσει σκηνές χάους. Περίμενα να δω ασθενοφόρα να αρμαθιάζονται στην είσοδο, ασθενείς σε φορεία, διαπληκτιζόμενους συγγενείς και το νοσηλευτικό προσωπικό σε αλλόφρονα κατάσταση.

Έκπληκτος βρέθηκα μπροστά σε μια ειδυλλιακή εικόνα βγαλμένη από σελίδες του Ησίοδου: μια βουκολική, σχεδόν θεραπευτική, γαλήνη βασιλευσε στο τοπίο της Κνωσού. Ούτε σειρήνες ασθενοφόρων, ούτε βογκητά αρρώστων παρατημένων στον ήλιο, ούτε μεμφιμοιρίες συγγενών. Κοντολογίς, μια άκρα του Ασκληπιού οιωπή.

Πίστεψα ότι είχα βρεθεί σε παράλληλο σύμπαν κι έτριψα τα μάτια μου. Δεν άλλαξε κάτι.

Ρώτησα διστακτικά τον θυρωρό αν ήμουν στο σωστό μέρος. «Ναι», μου αποκρίθηκε. Εφημερεύετε όντως; «Μάλιστα». Και αυτή είναι η κεντρική είσοδος; «Ακριβώς». Από εδώ μπαίνουν οι ασθενείς και οι επισκέπτες; «Σωστά».

Δεν επέμεινα. Επέδειξα το covid test μου και εισχώρησα – πιο μόνος από ποτέ. Στην πτέρυγα που είχαν τον πατέρα μου (Α΄ Παθολογική) τα πάντα άστραφταν από καθαριότητα. Τα μάρμαρα γυαλοκοπούσαν, το ίδιο και τα μάτια των νοσηλευτριών που τιτίβιζαν χαρούμενες. Τα χρώματα στους τοίχους ήταν τόσο ζωντανά όπως την τελευταία φορά που είχα δοκιμάσει στη γλώσσα μου τριπάκι.

Αναζητώντας το δωμάτιο που φιλοξενούσε τον πατέρα μου, πέρασα μπροστά από αρκετές ανοιχτές πόρτες. Δωμάτια άδεια, κλίνες άδειες. Μα πού είναι τα ράντζα στους διαδρόμους, πού οι φωνές και η χλαπαταγή; Ήταν δυνατόν; Πώς γίνεται να ακούμε συνέχεια στις Ειδήσεις ότι δεν υπάρχουν κρεβάτια ούτε για δείγμα κι εκεί τα μισά να είναι άδεια; Δεν μπορούσα να καταλάβω τι συνέβαινε. Έπαιζα άθελά μου σε κάποιο καινούργιο επεισόδιο του Twilight Zone;

Βρήκα κάποτε τον πατέρα μου. Ήταν σε δίκλινο! Και μάλιστα, το διπλανό κρεβάτι έμνησκε άδειο. Ο πατέρας μου με κοίταζε γαλήνια. Αφού χαιρετιστήκαμε και τον φίλησα με τα τελευταία νέα μου –εκείνος δεν μπορούσε να μιλήσει, είχε μασκάκι οξυγόνου–, βγήκα στο μπαλκόνι. Τι εξάισια θέα! Μπροστά μου απλωνόταν η κοιλάδα του Μινωικού παλατιού. Μια ξαπλώστρα που γινόταν κρεβάτι περίμενε τον συνοδό της νύχτας. Ήμουν λες στο Μαγικό Βουνό, του Τόμας Μαν. Μάλιστα, για μια στιγμή σκέφτηκα να διανυκτερεύσω εκεί – αλλά δεν είχα φέρει μαζί μου βιβλία να διαβάσω.

Πώς έγινε αυτό το θαύμα; Εγώ θυμώμουν ένα νοσοκομείο τριτοκοσμικό και έβλεπα ένα ξενοδοχείο πέντε αστέρων. Αδυνατούσα να εννοήσω την αλλαγή. Ήταν σα να είχα βρεθεί σε άλλο πλανήτη.

«Είδες;» μου είπε αργότερα ο αδελφός μου που ήρθε να με μαζέψει. «Έκανε κι ένα καλό ο κορωνοϊός. Έγιναν ανθρώπινα τα νοσοκομεία».

Υποκλινόμαι!

Λυπάμαι μόνο που δεν ζήτησα να δοκιμάσω το φαγητό που σερβίρονταν στους ασθενείς. Αν κρίνω από τα υπόλοιπα θα ήταν επιπέδου Λαζάρου ή Μποτρίνι.

Και όσο και αν τα παραπάνω ακουστούν εξωπραγματικά, είναι η αλήθεια που είδα με τα μάτια μου κι όχι κάποιο όνειρο θερινής νυκτός. Τα υπογράφω χωρίς φόβο και πάθος.

(Στο μεταξύ, τιμή και δόξα στους γιατρούς και νοσηλευτές που εδώ κι ένα χρόνο παλεύουν με το αδιανόητο). **Α**

ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ 2021 ΕΠΙΛΕΞΤΕ PUBLIC ΓΙΑ ΚΑΛΟ ΣΚΟΠΟ

Με τις αγορές τεχνολογικού εξοπλισμού και με τη χρήση του κουπονιού της Ψηφιακής Μέριμνας, το **Public** στηρίζει το πρόγραμμα «Δεσμός για τα Σχολεία»

Σε μια ενέργεια με σημαντικό αποτύπωμα για το κοινωνικό σύνολο προχωράει το Public, #1 προορισμός τεχνολογίας, το οποίο με κάθε αγορά τεχνολογικού εξοπλισμού στο πλαίσιο της Ψηφιακής Μέριμνας, ενισχύει τη δράση του Μη Κερδοσκοπικού Σωματείου «ΔΕΣΜΟΣ», εξοπλίζοντας τις αίθουσες πληροφορικής σε σχολεία όλης της Ελλάδας.

Το πρόγραμμα Ψηφιακή Μέριμνα 2021 δημιουργήθηκε για να καλύψει τις ανάγκες των νέων σε κάθε εκπαιδευτική βαθμίδα, επιδοτώντας μαθητές και φοιτητές από 4 έως 24 ετών για την ανανέωση του τεχνολογικού εξοπλισμού που χρησιμοποιούν στην καθημερινότητά τους, desktop, laptop ή tablet. Οι δικαιούχοι λαμβάνουν ένα κουπόνι ύψους έως και 200 ευρώ, το οποίο μπορούν να εξαργυρώσουν τόσο στα φυσικά καταστήματα Public, όσο και online στο **public.gr**, για την απόκτηση τεχνολογικού εξοπλισμού. Η αγορά μπορεί να ξεπερνά το ποσό της αξίας που καλύπτει το κουπόνι, με τη συμπλήρωση του ποσού από τον δικαιούχο.

Όσοι πληρούν τις προϋποθέσεις μπορούν να μπουν στο **digital-access.gov.gr**, να συμπληρώσουν την αίτηση και να λάβουν το κουπόνι και το Public είναι εκεί για να τους προσφέρει ακριβώς αυτό που χρειάζονται, από τη μεγαλύτερη γκάμα επώνυμων προϊόντων, συνεισφέροντας στην προσπάθεια για την ενίσχυση των μαθητών όλης της Ελλάδας στην τεχνολογία.

Ο ΔΕΣΜΟΣ συνεργάζεται με το Public σε αυτή την πρωτοβουλία και είναι ένα μη κερδοσκοπικό σωματείο που λειτουργεί ως αποτελεσματικός και αξιόπιστος συνδεδεμένος κρίκος για την κοινωνική προσφορά στην Ελλάδα. Ένας από τους 4 πυλώνες δράσης αφορά στην οικοδόμηση ενός καλύτερου μέλλοντος, με το πρόγραμμα «Δεσμός για τα Σχολεία» να έχει στόχο την υποστήριξη σχολείων σε απομακρυσμένες και υποβαθμισμένες περιοχές, ώστε να βελτιώσουν τις συνθήκες μάθησης με εξοπλισμό, εκπαιδευτικό υλικό και έργα υποδομής. Ήδη σε 6 χρόνια από αντίστοιχες δράσεις έχουν ωφεληθεί 63 περιοχές, 12.000 μαθητές, 116 σχολεία.

Μάθε περισσότερα στο

www.desmos.org

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

613 θετικά self tests, μαθητών και καθηγητών, με Covid-19 εντοπίστηκαν μέχρι το πρωί της Δευτέρας, όπως ανέφερε ο πρωθυπουργός στη σύσκεψη για την Covid-19.

5.250 έως 8.765 νέα κρούσματα θα προκαλούνταν αν οι συγκεκριμένοι είχαν πάει κανονικά στα σχολεία, σύμφωνα με το μαθηματικό μοντέλο του καθηγητή Πνευμονολογίας στο πανεπιστήμιο Κρήτης, Νίκου Τζανάκη.

24 βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ ζήτησαν την Παρασκευή την απόσυρση των τεστ, τα οποία θεωρούν ότι προορίζονται για εργαστηριακή χρήση. Σύμφωνα με τους βουλευτές και τις βουλευτρίες (sic) «τα self tests δεν πρόκειται να ενισχύσουν σημαντικά την επιδημιολογική επιτήρηση και η κυβέρνηση απλά εισάγει το δόγμα της ατομικής ευθύνης πλέον και στα τεστ».

980.000 εργαζόμενοι του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα θα υποβληθούν σε self test εντός της εβδομάδας, όπως προανήγγειλε η κυβερνητική εκπρόσωπος.

6 καταλήψεις σχολείων πραγματοποιήθηκαν τη Δευτέρα στην Πάτρα, πρώτη ημέρα επαναλειτουργίας των λυκείων.

1 λύκειο στην Πετρούπολη κατελήφθη από ομάδα μαθητών με το 15μελές να διαμαρτύρεται διότι: «Ανοίγουν τα σχολεία με τόσα κρούσματα και όχι τα φροντιστήρια».

12 φοιτητικοί σύλλογοι προχώρησαν σε κατάληψη του ΑΠΘ διαμαρτυρόμενοι διότι «Το νομοσχέδιο Κεραμέως-Χρυσοχοϊδη που ψηφίστηκε, έρχεται να χτίσει το περιβάλλον στο οποίο θα γίνεται απρόσκοπτα η έρευνα για τις εταιρείες και τον στρατό, θα εφαρμόζεται η εκπαιδευτική αναδιάρθρωση, χωρίς καμία αντίδραση».

10 σφαίρες δέχθηκε το μεσημέρι της Παρασκευής ο δημοσιογράφος Γιώργος Καραϊβάζ. Η δολοφονία του έγινε μπροστά στα μάτια περαστικών και μαρτύρων.

40 μεταχειρισμένα λεωφορεία προμηθεύτηκαν σε πρώτη φάση οι Οδικές Συγκοινωνίες και μάλιστα με leasing, προκειμένου να αποσυμφορηθούν τα δρομολόγια σε συγκεκριμένες γραμμές στην Αθήνα. Μεταχειρισμένα, καθώς η ζήτηση παγκοσμίως είναι τεράστια και δεν υπάρχουν «καινούργια».

23 λεωφορεία παρουσίασαν βλάβη την πρώτη ημέρα, όπως καταγγέλλουν οι συνδικαλιστές, και μόνο 27 πραγματοποιούν δρομολόγια. Αυτή ήταν η ενημέρωση που έκαναν στον Νίκο Παππά, όπως ενημέρωσε άμεσα η «Αυγή» με το πρώ-

97 ετών απεβίωσε ο εφοπλιστής Ιάκωβος Τσουνής, ο άνθρωπος ο οποίος πρόσφατα δώρισε την περιουσία του στις Ένοπλες Δυνάμεις.

15 ετών ήταν ο Τσουνής όταν πλαστογράφησε την ταυτότητά του για να μπορέσει να πολεμήσει στο μέτωπο της Αλβανίας.

το θέμα της. Όμως καθώς 23+27=50 (και όχι 40), οι ίδιοι γελοιοποιούν την καταγγελία τους.

2% μόνο των δρομολογίων εμφανίζουν συνωστισμό με πληρότητα άνω του 65%, σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΟΣΥ κ. Βασίλη Ξυπολυτά. Αρκούν όμως για να αποτελούν τη μόνιμη αντιπολιτευτική επωδό «στα λεωφορεία δεν κολλάει»;

227,9 εκατ. ευρώ ήταν οι ζημιές της Aegean Airlines για το 2020.

120 εκατ. ευρώ ήταν ο συνδυασμός κρατικής επιδότησης και αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, ως μέτρο διάσωσης της εταιρείας.

97% υποτροφία για φοίτηση στο πανεπιστήμιο Yale, έλαβε ο μαθητής Κωνσταντίνος Μαρκόπουλος. Δήλωσε ότι «στα πανεπιστήμια της Αμερικής μπορούν να εργαστούν σε κορυφαίες εταιρείες, όπως είναι η Google και η Tesla, όσο ακόμα φοιτούν, κάτι που δεν συμβαίνει δυστυχώς στα ελληνικά πανεπιστημιακά ιδρύματα». Ο μαθητής τους είπε τι να κάνουν αλλά το συντηρητικό ακαδημαϊκό κατεστημένο έχει στυλώσει τα πόδια.

88.000 δολάρια είναι τα ετήσια διδάκτρα για το αντικείμενο που επέλεξε ο κύριος Μαρκόπουλος.

460 ήταν το πρωτάθλημα που κατέκτησε (μαθηματικά) ο Ολυμπιακός μετά τη νίκη του την Κυριακή επί του Παναθηναϊκού και την ήττα του Άρη από την ΑΕΚ.

39 πρωταθλήματα έχουν κατακτήσει όλες οι υπόλοιπες ομάδες.

4,76 δισ. δολάρια είναι σύμφωνα με εκτιμήσεις του Forbes η αξία της ποδοσφαιρικής Μπαρτσελόνα.

4,75 δισ. δολάρια είναι η αξία της Ρεάλ Μαδρίτης.

72 ετών άφησε τον μάταιο τούτο κόσμο ο –κατά πολλούς– ισχυρότερος Έλληνας Εφοπλιστής, Γιάννης Αγγελικούσης.

70ς ισχυρότερος άνθρωπος στην παγκόσμια ναυτιλία είχε χαρακτηριστεί από το Forbes το 2020 και το 2019.

149 πλοία ελέγχει σήμερα η εταιρεία που δημιούργησε ενώ 15 επιπλέον βρίσκονται υπό ναυπήγηση.

126 από αυτά τα πλοία φέρουν την ελληνική σημαία, και αυτό ίσως είναι το σημαντικότερο στατιστικό για έναν ευπατρίδη.

7.480 εργαζόμενους απασχολεί η εταιρεία του εκλιπόντος εκ των οποίων το 93% είναι πληρώματα.

99 ετών απεβίωσε ο Δούκας του Εδιμβούργου Κάρολος. Είχε γεννηθεί στην Κέρκυρα το 1921.

30 μόλις άνθρωποι θα παραβρεθούν στην κηδεία του λόγω των περιορισμών εξαιτίας της πανδημίας. Θα είναι ο Χάρι αλλά όχι η Μέγκαν. Ο Μπόρις Τζόνσον παραχώρησε τη θέση του σε κάποιον «της οικογένειας».

33.600 δόσεις του μονοδοσικού εμβολίου της Johnson & Johnson θα έρθουν στη χώρα μας. Οι εμβολιασμοί με το συγκεκριμένο εμβόλιο θα ξεκινήσουν τη Δευτέρα 19 Απριλίου.

1,69% ήταν το πρωί της Τρίτης η απόδοση του 10ετούς Ομολόγου των ΗΠΑ.

2,35% ήταν η αντίστοιχη απόδοση του 30ετούς Ομολόγου των ΗΠΑ.

0,82% ήταν η απόδοση του 10ετούς Ελληνικού Ομολόγου, επίσης το πρωί της Τρίτης. Αδέρφια κερδάμε.

VERBA VOLANT

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

«Κάθε παρεμβατική ιατρική πράξη που γίνεται σε παιδιά που δεν είναι καν άρρωστα είναι... παιδική κακοποίηση». Άλλο ένα από τη χρυσή σειρά «Μεγάλα Αποφθέγματα». Ο πρόεδρος αναφέρεται στο self test και αντιδρά στη διείσδυση της μπατονέτας στις παιδικές μύτες. Στη σχετική (αναμφίβολα ρεαλιστική) φωτο που συνοδεύει την ανάρτηση-απόφθεγμα, η μπατονέτα φθάνει σχεδόν μέχρι τον υποθάλαμο, αφού πρώτα έχει διαπεράσει όλο τον εγκέφαλο. Θέλει σίγουρα προσοχή, διότι μπορεί στη συνέχεια να βλάψει τη σπλήνα και μετά τον αχίλλειο τένοντα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΓΚΛΕΤΣΟΣ

«Η φράση μου το “ψάρι ψήνεται και από τις δύο πλευρές” ήταν ιερή φράση, ιερή στιγμή». Ποτέ στο παρελθόν outing και θρησκεία δεν ήρθαν πιο κοντά, απ’ ό,τι σε μια φράση του Απόστολου.

ΚΛΕΑΙΑ ΠΕΝΕΣΗ

Ένα θέλω να μας θυμίσω. Όλοι αυτοί που μας έρτασαν ως εδώ είναι το 1% του πληθυσμού μας. Εμείς είμαστε το 99%. Και έχουν τα μέσα, ναι είναι δυνατόι, ναι έχουν τους μηχανισμούς. Αλλά εμείς είμαστε το 99% του πληθυσμού μας». Με έμπνευση από το αριστούργημα του Μίκη «Είμαστε δυο, είμαστε τρεις», η έμπειρη στατιστικολόγος-εκλογολόγος-ηθοποιός-ερευνήτρια εκφράζει με λυρικό τρόπο το παράπονο κάθε συριζαίου σχετικά με τις ψεύτικες δημοσκοπήσεις.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ

«Συμφωνούμε να συνεργαστούμε πολιτικά με στόχο και σκοπό την ανατροπή της απολυταρχικής κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη, αλλά και την καταδίκη της αλαζονικής και ουσιαστικά ανύπαρκτης-συστημικής, “δήθεν” προοδευτικής αριστερής αντιπολίτευσης». Ο παλαίμαχος πολιτικός συμφωνεί τώρα με τον Γιώργο Τράγκα, στο κόμμα του οποίου προσχώρησε. Έχει συμφωνήσει προηγουμένως με: το ΔΗΚΚΙ, του Δημήτρη Τσοβόλα το 1996, το ΠΑΣΟΚ (3 φορές) και τους Ανεξάρτητους Έλληνες του Πάνου Καμμένου, ως το 2012. ●

«Κυβερνητική αναλωσιμότητα» ή το πρώτο στάδιο απαξίωσης της Πολιτικής

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Μία αιφνιδιαστική κίνηση του Μάκη Βορίδη με την απλοποίηση της ψήφου των Ομογενών στις εκλογές και μία μη αναμενόμενη παρέμβαση του αενώως κουρασμένου Κώστα Καραμανλή από τη Ραφήνα για τα ελληνοτουρκικά. Μία εσπευσμένη άρση μέτρων κατά της Πανδημίας που συνοδεύεται από μία μάλλον γαλαντόμα κρατική ενίσχυση επιχειρήσεων και εργαζομένων η οποία ομολογουμένως δεν συνθηθίζεται, όταν μάλιστα συμβαίνει σε επαναλαμβανόμενες δοσολογίες με αποτέλεσμα το δημόσιο χρέος να έχει ξεπεράσει το 205% του ΑΕΠ (ναι, πολύ καλά διαβάσετε). Μία υπόσχεση για Πάσχα στο χωριό με τα στατιστικά δεδομένα της Πανδημίας, ποιοτικά και ποσοτικά, να είναι απαγορευτικά για κάθε τέτοια σκέψη.

Με μία πολιτική επένδυσης στην υπευθυνότητα του πολίτη με την εφαρμογή του «Πλάνου Πανάκειας» των self tests τα οποία σύμφωνα με όλες τις σχετικές έρευνες έχουν 50% πιθανότητα να δείχνουν ψευδείς αρνητικές ενδείξεις. Με όλα τα παραπάνω που συμπληρώνονται από μία δυσεξήγητη πολιτική δυσανεξία στο κυβερνητικό κόμμα και μία αυτοτροφοδοτούμενη γκρίνια στα ανώτατα κλιμάκια της κομματικής ηγεσίας αλλά και στο Μαξίμου, οδηγούν τους συνήθεις λαλίστατους ψιταβάνεται από τους πολίτες μάλλον ως επιβεβαίωση των φημών παρά ως διάψυσή τους. Στις συνήθως καλά πληροφορημένες μεγάλες πρεσβείες στο φλύαρο αθηναϊκό κέντρο κυκλοφορεί έντονα η πληροφορία πως ο κ. Μητσοτάκης ετοιμάζεται για διεξαγωγή εκλογών νωρίς το φθινόπωρο. Για την ακρίβεια προετοιμάζεται για δύο εκλογικές αναμετρήσεις το επόμενο φθινόπωρο. Στο μεταξύ, μετά από τον πανθομολγούμενο «άστοχο» ανασχηματισμό του Ιανουαρίου, τα καλά πληροφορημένα στελέχη της κυβερνώσας παράταξης «βλέπουν» ανασχηματισμό του πρωθυπουργικού επιτελείου στο Μαξίμου. Με δεδομένο ότι το κυβερνητικό έργο διευθύνεται, συντονίζεται και εν πολλοίς παράγεται στο και από το Μαξίμου, ένας ανασχηματισμός στο άμεσο πρωθυπουργικό επιτελείο θα προκαλέσει ευρύτερο τσουνάμι ανακατατάξεων στην κυβέρνηση. Όπως επί παραδείγματι στο Υπουργείο Οικονομικών, όπου ο κ. Σταϊκούρας απλώς παρίσταται όταν τις πραγματικές ευθύνες επιωμίζεται και διεκπεραιωτικά ο κ. Σκυλακάκης. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και είναι μάλιστα εντονότερο στο Υπουργείο Υγείας, όπου ο δημοφιλέστατος στις δημοσκοπήσεις Βασίλης Κικιλίας παρακολουθεί την προοδευτική αναβάθμιση του υφισταμένου του κ. Κοντοζαμάνη. Τι συμβαίνει στ’ αλήθεια και αιφνιδίων οι κυβερνητικοί κάνουν λόγο για εκλογές την ώρα που στον ΣΥΡΙΖΑ τα ανώτερα κλιμάκια και το άμεσο περιβάλλον Τσίπρα επιχειρούν να εξορκίσουν κάθε προοπτική εκλογικής αναμέτρησης στον ορατό χρόνο του ενός εξαμήνου; Η απάντηση στο ερώτημα εξαρτάται άμεσα από την έννοια της «κυβερνητικής αναλωσιμότητας» η οποία ως πολιτικός όρος εισέβαλε και θρονιάστηκε στην πολιτική ζωή από την κρίση του 2008 και μετά. Το φαινόμενο είναι παγκόσμιο. Στην Ευρώπη εκδηλώνεται σχεδόν παντού. Στην Ελλάδα κυριαρχεί από το 2009 και μετά. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτής της νέας πολιτικής πραγματικότητας είναι η εξάντληση του οποίου προσωπικού ή συλλογικού πολιτικού κεφαλαίου σε χρόνο μηδέν από την στιγμή της έκθεσής του στην κρίση της κοινωνίας και την αδυσώπητη φθορά του συμπεκνυμένου χρόνου. Ο πολιτικός χρόνος συρρικνώνεται δραματικά και η πυκνότητα των εξελίξεων διογκώνεται αφύσικα. Η κοινωνία «καταναλώνει» τα όποια οφέλη από τις κυβερνητικές ►

ΜΙΑ ΜΠΟΡΕΙ
ΝΑ ΚΑΝΕΙ
ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ.

3006210377-48/PM/04 2021

ΑΝ ΜΙΑ ΕΛΙΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΣΟΥ ΣΕ ΑΝΗΣΥΧΕΙ, ΚΑΝΕ ΜΙΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ. Η ΕΓΚΑΙΡΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΩΣΕΙ ΤΗ ΖΩΗ ΣΟΥ.

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ:

◀ πολιτικές άμεσα. Δεν πιστώνει τις κυβερνήσεις και την πολιτική ηγεσία. Αντιθέτως. Ο ψηφοφόρος θεωρεί πως η όποια εύνοια, οικονομική ενίσχυση, κοινωνική αναβάθμιση, αποτελεί υποχρέωση της πολιτικής ηγεσίας η οποία εκπληρώνει χρωστούμενες επιταγές. Ο ψηφοφόρος μόλις ικανοποιηθεί, συνολικά ή εν μέρει από τις κυβερνητικές επιλογές, αμέσως στρέφεται στο αντίπαλο πολιτικό στρατόπεδο το οποίο ήδη έχει αρχίσει να πλειοδοτεί σε παραχωρήσεις, υποσχέσεις και δεσμεύσεις. Αυτό το «τάνγκο για τρεις» παρατηρείται στην Ελλάδα από την κυβέρνηση Γιώργου Παπανδρέου και μετά έως και σήμερα. Οφείλεται στη συστηματική απαξία της Πολιτικής καταρχάς από τους ίδιους τους πολιτικούς και στη συνέχεια από τη διαβρωτική επίδραση του μεγάλου όγκου των ΜΜΕ. Τη δουλειά την αποτελειώνουν τα social media, κατευθυνόμενα ή όχι, που είναι και το απόλυτο εργαλείο πολιτικού εκμαυλισμού. Χωρίς οι θύτες να υπόκεινται σε συνέπειες και με την «κρεατομηχανή» να λειτουργεί χωρίς κόστος για τους ενорχνηστρωτές της απαξίωσης της Πολιτικής. Το αποτέλεσμα είναι θλιβερό. Ευνοεί μόνον τις διάφορες παρασιτικές μορφές του «Θεσμικού Υποκόσμου». Από την «ήττα» της Πολιτικής θησαυρίζουν τα εκτός ελέγχου κυκλώματα αναπαραγωγής παράνομου πλούτου και συγκέντρωσης μη θεσμικής εξουσίας. Σιγά-σιγά, βήμα-βήμα η Πολιτική παραχωρεί έδαφος. Ο «Θεσμικός Υπόκοσμος» αποκτά τον έλεγχο στους μηχανισμούς της Οικονομίας, στα ΜΜΕ, στα επενδυτικά κεφάλαια. Κάποια ημέρα οι κοινωνίες ξυπνούν και ανακαλύπτουν πως η πραγματική εξουσία έχει περάσει σε εξωθεσμικούς παράγοντες. Είναι πια αργά. Με αυτόν τον τρόπο κοινωνίες περνούν ταχύτατα από ένα καθεστώς μιας προβληματικής Δημοκρατίας σε εκείνο που περιγράφεται εν συντομία ως «καθεστώς Κολομβίας». Υπερβολή; Το φαινόμενο είναι παγκόσμιο. Η διολίσθηση της αρτιότερης θεσμικά δημοκρατίας του πλανήτη, των ΗΠΑ δηλαδή, σε μία εξωθεσμική, παρασιτική και υποκοσμική μορφή διακυβέρνησης επί Ντόναλντ Τραμπ έχει προκαλέσει τον έντονο προβληματισμό σε όσους θεσμούς ασχολούνται ακόμη με τη διάσωση των δημοκρατιών. Υπάρχει διάχυτη η αίσθηση πως αν δεν υπήρχε η Πανδημία, ο Τραμπ θα είχε επανεκλεγεί. Υπάρχει διάχυτη η αίσθηση επίσης πως λόγω σοβαρού πολιτικού ελλείμματος των δημοκρατικών δυνάμεων στη Γαλλία είναι μαθηματικά πιθανόν να δούμε τη Μαρίν Λεπέν πρόεδρο της Γαλλίας σε ένα έτος από σήμερα. Αυτά που συμβαίνουν στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, από το έγκλημα στην Marfin έως τις τελευταίες ανατρεχτικές σκηνές βίας σε διαδηλώσεις και αντιδιαδηλώσεις, τις δολοφονίες εν μέσω οδών, και τα συμβόλαια θανάτου, όλα αυτά και πολλά ακόμη που διαδραματίζονται εντός του οικογενειακού περιβάλλοντος με μία απίστευτη έκρηξη βίας, οδηγούν αναπόφευκτα σε έναν θλιβερό απολογισμό. Οι κοινωνίες, συμπεριλαμβανομένης και της ελληνικής, διολισθαίνουν προς μία καθιέρωση μεταλλαγμένου θεσμικού καθεστώτος όπου η Πολιτική θα έχει παραχωρήσει κεκτημένα της σε δύσκολα ελεγχίμους μηχανισμούς άσκησης εξουσίας. Μέχρι στιγμής οι θεσμοί ανθίστανται με υποχωρήσεις ακόμη και ήττες. Ελάχιστοι ωστόσο σύγχρονοι διανοητές αισιοδοξούν. Αυξάνεται δυστυχώς ο αριθμός εκείνων οι οποίοι είναι πεπεισμένοι πως με τη λήξη της Πανδημίας θα αναδειχθεί το προς το παρόν καλά κρυμμένο πρόβλημα που δεν είναι άλλο από το διευρυνόμενο έλλειμμα δημοκρατίας στις δυτικού τύπου κοινωνίες. **Α**

ΛΟΡΔΟΣ BYRON, BEAUTIFUL LOSER

«Θα γινόμεουν καλός στρατιώτης, αν έδινα έστω και μια δεκάρα τσακιστή». Αλλά δεν έδινε δεκάρα. Τέλος, στις 19 Απριλίου του 1824 πέθανε: από τα κουνούπια, την κακή διατροφή, την υγρασία και το θυελλώδες νευρικό του σύστημα.

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Τι κρίμα, έγραφε η Karen Blixen, να χάσει ένας άνθρωπος το όνομά του, προτού χάσει τη ζωή του. Ο λόρδος Byron πέθανε νωρίς, έχοντας χάσει το όνομά του, παρόλο που το όνομα, η φήμη του, τον ενδιέφεραν περισσότερο από τη ζωή του. Έπειτα, ξεχάστηκε μαζί με τους ποιητές της Λίμνης κι όλο τον αγγλικό ρομαντισμό: στην εποχή της βασιλίσσας Βικτωρίας κυριαρχούσε ο Alfred Tennyson. Το ρομαντικό πάθος, η αντισυμβατικότητα, τα ερωτικά σκάνδαλα και η ηθική αμφισημία δεν είχαν θέση στη βικτωριανή περίοδο, που εξήρτε τα χρηστά ήθη και τη μεγαλοσύνη της Αυτοκρατορίας. Χρόνια αργότερα, ο George Gordon Byron δοξάστηκε ως ο μεγαλειώδης ποιητής που είναι, παρότι το κοινό, οι κριτικοί, οι βιογράφοι ασέληγσαν πάνω στο έργο και στο σώμα του.

Συχνά, ο Byron θεωρείται —κυρίως από μη Βρετανούς κριτικούς— γόνος της κακομαθημένης αγγλικής αριστοκρατίας των αρχών του 19ου αιώνα: στην πραγματικότητα, αν και προερχόταν από παλιά νορμανδική οικογένεια —τους Byrons—, μεγάλωσε μέσα στη φτώχεια και κληρονόμησε τον τίτλο του λόρδου όταν έκλεισε τα δέκα του χρόνια από έναν θείο του που είχε το πατσασούκλι «Μοχθηρός Λόρδος». Με τη μικρή κληρονομιά του θείου, ο George Gordon κατάφερε να σπουδάσει στο Harrow: το 1801, όταν μπήκε στο Harrow συνάντησε για πρώτη φορά την ετεροθαλή αδερφή του, ενώ το 1803 γνώρισε τον ρομαντικό έρωτα (χωρίς ανταπόκριση) στο πρόσωπο της Mary Chaworth, μικρανιψιάς ενός ανθρώπου που ο «Μοχθηρός Λόρδος» είχε σκοτώσει σε μονομαχία. Τα πρώτα χρόνια της νιότης του σημαδεύτηκαν από τον θάνατο: τρεις φίλοι του πέθαναν ξαφνικά, κι ο Byron εξέλαβε τα τραγικά γεγονότα ως οιωνούς — «Μια κατάρα με κυνηγάει» έλεγε, «ζω κάτω από ένα σύννεφο». Προπάντων, τον κατέθλιβε μια μικρή παραμόρφωση που είχε εκ γενετής στο πόδι: το σύννεφο τον ακολουθούσε μέχρι το τέλος της σύντομης ζωής του. Από το Harrow αποφοίτησε αφού έκλεισε τα δεκαεφτά χωρίς να διαπρέψει σε τίποτα εκτός από τη ρητορική και το κούμπι. Τον Οκτώβριο του 1805 γράφτηκε στο Κέιμπριτζ, όπου άρχισε να υφαίνει το μύθο του: ένας δανδής που πίνει σόδα για να μην παχύνει (οι Byron είχαν τάση προς την παχυσαρκία) και που αναπτύσσει σχέσεις στοργής μ’ ένα νεαρό μέλος της χορωδίας, ονόματι John Edleston. Αργότερα, το 1821, όταν βρισκόταν στη Ραβέννα και βαριόταν θανάσιμα, αναπολούσε το καλοκαίρι του 1806: «Ήταν η πιο ρομαντική περίοδος της ζωής μου [...] Ζούσα ένα βίαιο, αγνό, ερωτικό πάθος...» κι εκτός από το πάθος, ζούσε την ανδρική φιλία που έμελλε να τον συντροφέψει σε μια ζωή γεμάτη διακυμάνσεις.

Στο Κέιμπριτζ, γνώρισε τον John Cam Hobhouse, τον καλύτερο φίλο της ζωής του, ο οποίος δεν ενέκρινε το ντύσιμό του —άσπρο καπέλο και γκριζοπανωφόρι— αλλά ενθουσιάστηκε με τους πρώτους του στίχους που εκδόθηκαν το καλοκαίρι του 1807 με τον τίτλο «Ωρες αδράνειας». Το βιβλιαράκι επαινέθηκε από κριτικούς και δούκισες, τονώνοντας το ηθικό του φτωχού Byron, του οποίου η μόνη αληθινή περιουσία ήταν ένας ουρανοκατέβατος τίτλος ευγενείας κι ένα πόδι που σερνόταν. Η επιτυχία των «Ωρών» τού προκάλεσε οράματα μεγαλείου: ονειρευόταν ν’ αποκτήσει καθαρόαιμα άλογα και μια ερωμένη που θα μπορούσε να επιδεικνύει στο Μπράιτον, την πόλη του ξεφαντώματος. Επιζητούσε τη χλιδή και την κοινωνική αναγνώριση, αλλά, φεύγοντας από το Κέιμπριτζ, βρέθηκε με χρέη δώδεκα χιλιάδων λιρών: ήταν κιόλας ένας σνομπ που έπρεπε, πάση θυσία, ν’ αποφύγει τους δανειστές του. Έτσι, μεταμορφώθηκε σιγά-σιγά στον Childe Harolde, τον ήρωα του επικού του ποιήματος, τον μεγάλο ταξιδευτή, τυχοδιώκτη και καρδιοκατακτητή: το καλοκαίρι του 1808 αποφάσισε να εγκαταλείψει την Αγγλία. Δεν ήταν ο πρώτος μεγάλος ταξιδευτής της οικογένειας Byron: είχε προηγηθεί ένας ναύαρχος με το πατσασούκλι «Κακοκαιρισμένος Τζακ» γιατί όπου πήγαινε συνέβαιναν θεομηνίες. Προτού επιβιβαστεί στο πλοίο για τη Νότια Ευρώπη, ο Byron έμεινε στο γοτθικό αββαείο του Newstead (το κάστρο του νεκρού θείου), όπου έγραψε τη σάτιρα «Άγγλοι βάρδοι και Σκοτσέζοι κριτικοί» κι όπου είδε τον εαυτό του να γίνεται, εκτός από επίδοξος Childe Harolde, ένας ασυνήθιστα υψαίος, εκκεντρικός και επιτυχημένος ποιητής. Τον Ιούλιο του 1809 ο Byron βρισκόταν κιόλας στην Πορτογαλία μαζί με τον Hobhouse. Πια πρώτη φορά ένοιωθε ευτυχισμένος: «ο κόσμος απλώνεται στα πόδια μου» έγραφε στη μητέρα του, που είχε εγκατασταθεί στο Newstead όπου όλοι έλεγαν ότι κατοικούσαν φαντάσματα. «Όσο για τα μελλοντικά μου σχέδια, ίσως εργαστώ στο αυστριακό ή στο τουρκικό διπλωματικό σώμα, αν βρω τους τρόπους τους ελκυστικούς». Ονειρευόταν να γίνει ευγενής μισθοφόρος, ένας ρομαντικός ποιητής που παίζει με πιστόλια και γυρίζει τον κόσμο ιππεύοντας άλογα ράτσας. Πράγματι, μαζί με τον Hobhouse δίδισχαν την Πορτογαλία και την Ισπανία καθαλά στ’ άλογα, κι έπειτα πέρασαν με μια σκούνα στη Μάλτα για να καταλήξουν στη Φλωρεντία. Ο μύθος του Childe Harolde ήταν σχεδόν έτοιμος: στον δρόμο για την Ανατολή, το καράβι ναυάγησε· ο Byron επέδειξε την τόλμη του Childe, μαζί μια μεταφυσική πίστη στη μοίρα.

Έτσι, ο Byron κι ο Hobhouse έφτασαν στην Αθήνα μετά από πολλές περιπέτειες, καπρίτσια, εκρήξεις, ασκήσεις θάρρους και στιγμές μικροπρέπειας (μεταξύ άλλων, ο Byron σκότωσε ένα άλμπатρος, χάριν γούστου). Στην Αθήνα, έμειναν δέκα εβδομάδες, κατά τη διάρκεια των οποίων ο Byron κατάφερε να ερωτοτροπήσει με τρεις αδελφές —όλες ανήλικες— και να προχωρήσει το ποίημα «*Childe Harolde*».

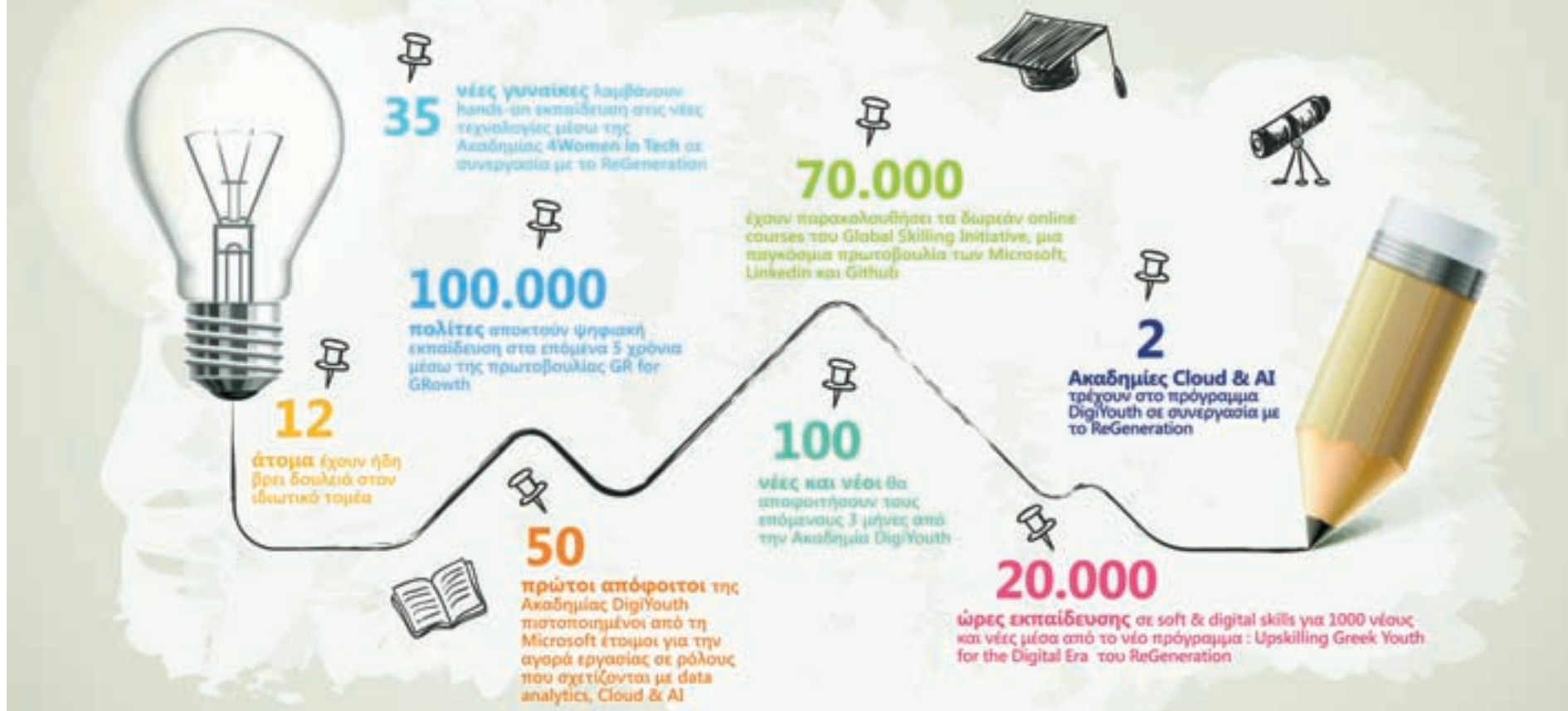
Τα ταξίδια του Byron και οι επιδείξεις ανδρισμού ήσαν μεγάλο μέρος της ύπαρξής του: αν και η ψυχική του διάθεση μεταλλάσσόταν από την ευφορία στην αβυσσαλέα απελπισία, δεν παρέλειψε να διασχίσει κολυμπώντας τον Ελλήσποντο, να πέσει και να τσακιστεί στην Κωνσταντινούπολη, ν’ αποαιρετήθει ένδακρυς τον Hobhouse και να συνεχίσει μόνος τις περιπλανήσεις του. Η επιτυχία του «*Childe Harolde*» άλλαξε τη ζωή του και τίποτα δεν θα ήταν πια το ίδιο: «Μια μέρα ξύπνησα» είπε, «και ήμουν διάσημος». Το ποίημα τού Childe Harolde είναι μια προβολή της δικής του οδύσσειας· το πανόραμα ενός «μελαγχολικού πλάνητα» που ωστόσο έπρεπε ξανά και ξανά να επιστρέφει στην Αγγλία. Και καθώς η Αγγλία της βιομηχανικής επανάστασης ήταν στα μάτια του το πιο καταθλιπτικό μέρος στον κόσμο, όπως πολλοί ποιητές και συγγραφείς της εποχής εκείνης, μπήκε στον πειρασμό του οριενταλισμού.

Μετά από περιπλανήσεις στην Ευρώπη και στο Λεβάντε, μετά από μια ακόμη επιστροφή στην Αγγλία και μετά τον θάνατο του Shelley, που πνίγηκε το καλοκαίρι του 1822 κοντά στη Λα Σπέτσα, πήρε τον δρόμο για την Ελλάδα. Την εξέγερση κατά των Τούρκων που είχε αρχίσει πριν από το θάνατο του Shelley, αμαύρωναν εσωτερικές διαμάχες —«συγκρούσεις φυλάρχων»— και ο εμφύλιος πόλεμος φαινόταν πιθανότερος από την παλιγγενεσία. Στα μέσα Ιανουαρίου 1824, ο τουρκικός στρατός είχε παραιτηθεί από την πολιορκία του Μεσολογγίου και είχε αποσυρθεί στην Αλβανία: τότε ο Byron αποφάσισε να εγκατασταθεί στο Μεσολόγγι απ’ όπου με τη βοήθεια του Hobhouse θα προσπαθούσε να εξασφαλίσει χρήματα και διπλωματική στήριξη από το Λονδίνο· σχεδόν μάταια, όχι εντελώς μάταια. Στη Βρετανία, ο ποιητής δεν μετρούσε: είχε τη φήμη θρασυτάτου ερωτιδέα, φτωχού συγγενή της αριστοκρατίας. Πιθανότατα, εκείνη την εποχή δεν διέθετε αρκετό σθένος και ενέργεια· κι άλλωστε, εκτός του ότι περιφρονούσε τους Έλληνες —«μια φυλή τόσο διαφορετική από τους κλασικούς της προγόνους»—, προαισθανόταν ότι το ταξίδι στην Ελλάδα θα ήταν το τελευταίο του. Ήταν μακρύ ταξίδι, κι όταν έφτασε στην ηπειρωτική Ελλάδα βρέθηκε μπλεγμένος στον ιστό της ελληνικής πολιτικής, αναποφασιστος, απορημένος μπροστά στα βάρβαρα οθωμανικά ήθη. Αντίθετα απ’ ό,τι πιστεύουν πολλοί Έλληνες, ο Byron δεν πολέμησε: συζητούσε με εντεταλμένους της βρετανικής κυβέρνησης για να εξασφαλίσει κονδύλια, αλλά περνούσε τις μέρες του κάνοντας σκοποβολή και ιππασία. Αν και γερνούσε πριν απ’ την ώρα του, έμενε θεωρητικά πιστός στο στίχο του «Θέλουμε κρασί κι γυναίκες, κρασί και γέλιο», χωρίς ωστόσο να καταφέρνει το τελευταίο. Διάβαζε Sir Walter Scott, και παρατηρούσε απ’ το τρίπατο σπιτάκι, όπου έμενε, τα ποτάμια της λάσπης που διέσχιζαν τη μικρή πόλη. Καμιά φορά, του κατέβαιναν παράδοξες ιδέες: μια μέρα, ο Trelawny τον εμπόδισε να εμφανιστεί φορώντας αρχαίο κράνος· συχνά, είχε μεγαλεπήβολα σχέδια για «σχολεία, εφημερίδες, ταχυδρομεία, νοσοκομεία»: οι ντόπιοι τον θαύμαζαν αλλά τον κοιτούσαν σαν να είχε προσγειωθεί από κάποιο μακρινό πλανήτη. Ο Byron εργάστηκε ως μέλος της «Επιτροπής του Λονδίνου», που αγωνιζόταν για την ενίσχυση της ελληνικής αντίστασης, αλλά τα στρατηγικά του σχέδια ήταν, ευλόγως, ερασιτεχνικά και οι σχέσεις του με τους Σουλιώτες, που σκόπευαν να εκπορθήσουν τη Ναύπακτο, αποδείχτηκαν προβληματικές. Από μια άποψη, ο Byron έκανε πράγματι ό,τι μπορούσε· όμως δεν μπορούσε να κάνει πολλά: ήταν κουρασμένος και απογοητευμένος· το όνειρο της ηρωικής υστεροφημίας γλιστρούσε μέσα απ’ τα χέρια του· οι απαίδευτοι Έλληνες τού έδιναν στα νεύρα. Όπως οι περισσότεροι Ευρωπαίοι θαύμαζε τους αρχαίους Αθηναίους και τους Σπαρτιάτες («*Το ξίφος, το λάβαρο και το πεδίο της μάχης / Δόξα κι Ελλάδα, ολόγυρά μου! / Οι Σπαρτιάτες πάνω στην ασπίδα γεννημένοι...*»), αλλά κοιτούσε με φρίκη τον άξεστο Κολοκοτρώνη.

Στην Ελλάδα πέρασε σχεδόν δυο χρόνια, όπου έχασε τις ψευδαισθήσεις και την υγεία του. Στις δημόσιες εμφανίσεις του ενθάρρυνε τα πλήθη κατά των Τούρκων· στις ιδιωτικές έλεγε: «Θα γινόμεουν καλός στρατιώτης, αν έδινα έστω και μια δεκάρα τσακιστή». Αλλά δεν έδινε δεκάρα. Τέλος, στις 19 Απριλίου του 1824 πέθανε: από τα κουνούπια, την κακή διατροφή, την υγρασία και το θυελλώδες νευρικό του σύστημα. Πέθανε ανάμεσα στους φίλους του· ήταν ένας αργός, ήσυχος θάνατος. Είχε κλείσει τα τριάντα έξι. Τι έμεινε από τον Byron: ένα πτώμα θαμμένο στο Hucknall· η φήμη του «*τρελού, κακού κι επικίνδунου*», όπως τον αποκάλεσε η λαίδη Caroline Lamb· η φιλία του με τον Hobhouse, η ανάμνηση των ταξιδιών του —με τον Shelley στο παρασκήνιο, ή στο προσκήνιο—, μια σειρά ανέκδοτα για τη ζωοφιλία του, για την ομοφιλοφιλία του, για την ερωτομανία του· και προπάντων τέσσερα τουλάχιστον ποιητικά έργα, συχνά προχειρογραμμένα, μεγαλόστομα, πομπώδη· αριστουργήματα με τον τρόπο τους. Αν ο Keats και ο Shelley παραμένουν οι πιο χαρακτηριστικοί ρομαντικοί ποιητές, οι εκπρόσωποι μιας βρετανικής Sturm und Drang, ο Byron αποτελεί σχολή μοναχός του· ένα ποιητικό παράδοξο που στρογγυλοκάθισε στη μέση μιας εποχής που άρχισε με τις «Λυρικές μπαλάντες» του Wordsworth (1798) και συνεχίστηκε για κάμποσα χρόνια με τον θάνατο στο Μεσολόγγι. Κι αν ο Shelley ήταν «*ατίθασος και γρήγορος στη σκέψη και περήφανος*», ο Byron ήταν δύστροπος και μανιακός και γρήγορος στη σκέψη και περήφανος, ένας Δον Ζουάν που έσερνε με ντροπή εκείνο το ελαφρύ ανάπηρο πόδι. «Δεν αγάπησα τον κόσμο· ούτ’ εκείνος εμένα» λέει ο Childe Harolde. Όπως ακριβώς συμβαίνει ο’ έναν beautiful loser. **Α**

Η βιογραφία του Μπάιρον του Harold Nicholson με τίτλο «Το τελευταίο ταξίδι» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Μελένη σε μετάφραση Βαγγέλ Κατσάνη.

Ψηφιακές Δεξιότητες για τους νέους Το πρόγραμμα σε αριθμούς

ΜΕ ΟΡΑΜΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ

Η πρωτοβουλία **DigiYouth**, των **Microsoft** Ελλάδας και **ReGeneration**, εκπαιδεύει τους νέους στις ψηφιακές δεξιότητες, ανοίγοντας το δρόμο για μια επαγγελματική αποκατάσταση με καλύτερους όρους

Μοιάζει με το τρένο που μας καλεί να μας ταξιδέψει στη νέα εποχή. Καύσιμο, η τεχνολογία. Οδηγός, το όραμα. Προορισμός, η επόμενη ημέρα. Στη νέα ημέρα που ξημερώνει, λοιπόν, με την 4η Βιομηχανική Επανάσταση να είναι πλέον παρούσα, οι προκλήσεις είναι πολλές. Για όλους εμάς που αναζητούμε με καλύτερους όρους μια θέση στην αγορά εργασίας – πολύ περισσότερο σε συνθήκες πανδημίας και μετά από αυτήν. Αλλά και για την ίδια την ελληνική οικονομία.

Η λέξη-κλειδί είναι “skilling” και η πρωτοβουλία Digi Youth που «τρέχουν» από κοινού η Microsoft Ελλάδας και το ReGeneration, το μεγαλύτερο πρόγραμμα απασχόλησης και εκπαίδευσης στη χώρα μας, με άμεση δικτύωση σε περισσότερες από 1.300 εταιρείες, έχει ακριβώς αυτό το στόχο: Να αναπτύξει τις ψηφιακές δεξιότητες των νέων στη χώρα μας, ώστε να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί μπροστά στο νέο περιβάλλον.

Αλλά πρώτα ας γνωρίσουμε το DigiYouth

Η πρωτοβουλία ReGeneration DigiYouth Initiative powered by Microsoft ξεκίνησε το 2020 με στόχο να προσφέρει ευκαιρίες εκμάθησης και ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων (up/reskilling) σε νέους πτυχιούχους και κατάρτιζοντάς τους στις πλέον περιζήτητες ψηφιακές δεξιότητες, να τους βοηθήσει στα επαγγελματικά τους βήματα, τοποθετώντας τους σε καίριες θέσεις στην αγορά εργασίας.

Το πρώτο μέρος της πρωτοβουλίας περιελάμβανε 2 Ακαδημίες με τη συμμετοχή 50 νέων:

Η Microsoft Ελλάδας, μέσω της πρωτοβουλίας GR for GRowth, δεσμεύτηκε να εκπαιδεύσει 100.000 επαγγελματίες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα καθώς και φοιτητές, με απώτερο σκοπό τον ψηφιακό μετασχηματισμό των δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών μέσα στην επόμενη πενταετία.

● ReGeneration Academy on Cloud Tools & Technology powered by Microsoft.

Η πρώτη Ακαδημία πρόσφερε σε κάθε συμμετέχοντα 240 ώρες εκμάθησης και hands-on εκπαίδευσης βασικών και πιο προχωρημένων αρχών σχετικών με Cloud Tools & Technologies, το οποίο συγκεκριμένα εξειδικεύεται στην ανάπτυξη Web εφαρμογών και λύσεων στο Microsoft Azure. Ήδη 12 από τους συμμετέχοντες έχουν βρει δουλειά και η διαδικασία προσλήψεων συνεχίζεται δυναμικά.

● ReGeneration Academy on Big Data & Artificial Intelligence powered by Microsoft.

Η Ακαδημία ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2021 και βρίσκεται σε εξέλιξη, καθώς αυτή τη στιγμή οι συμμετέχοντες εκπαιδεύονται στους καινοτόμους και περιζήτητους αυτούς τομείς της τεχνολογίας και θα είναι διαθέσιμοι/ες προς απορρόφηση από το δίκτυο του ReGeneration τον Απρίλιο.

Στο δεύτερο μέρος της πρωτοβουλίας (DigiYouth Initiative II) θα πραγματοποιηθούν 3 Ακαδημίες και θα «καθίσουν» στα ψηφιακά θρανία 100 νέοι και νέες. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι εδώ εντάσσεται και η Ακαδημία “ReGeneration Academy 4 Women in Tech | Project Management powered by Microsoft”, η οποία απευθύνεται στη νέα γενιά γυναικών που διεκδικούν δυναμικά μια θέση εργασίας στον κλάδο της τεχνολογίας, στον οποίο, δυστυχώς, το γυναικείο φύλο υποεκπροσωπείται.

Η επόμενη ημέρα

Με την ολοκλήρωση όλων των Ακαδημιών στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας DigiYouth I & II, θα έχουν επωφεληθεί 150 νέοι και νέες, έχοντας λάβει συνολικά 32.000 ώρες εκπαίδευσης σε ψηφιακές και ήπιες δεξιότητες, μέχρι το τέλος του 2021, ενώ σε 4.000 αποφοίτους όλων των προγραμμάτων του ReGeneration

θα έχει δοθεί η δυνατότητα να αποκτήσουν δωρεάν πρόσβαση σε online courses και εργαλεία στις πλατφόρμες του MS Learn, του LinkedIn Learning και του Git Hub, μέσω της παγκόσμιας πρωτοβουλίας της Microsoft Global Skills Initiative.

Η νέα πρωτοβουλία που έρχεται

Η πολύ επιτυχημένη συνεργασία στην πρωτοβουλία DigiYouth έφερε το επόμενο βήμα: Το σχεδιασμό του “The ReGeneration Initiative: Upskilling Greek Youth for the Digital Era powered by Microsoft”, ενός νέου και πιο διεγερμένου up/reskilling προγράμματος για τους νέους της χώρας μας. Η εν λόγω πρωτοβουλία πρόκειται να ωφεληθεί 1.000 νέες και νέους παρέχοντας περίπου 20.000 ώρες εκπαίδευσης σε ήπιες και ψηφιακές δεξιότητες.

Τι είπαν οι συμμετέχοντες

«Από την πρώτη κιόλας εβδομάδα που έληξε το πρόγραμμα είχα πολλές προτάσεις και βρήκα δουλειά μέσα σε ένα μήνα. Αυτή τη στιγμή εργάζομαι ως Software Engineer. Ένα πολύ μεγάλο ευχαριστώ στη Microsoft και το ReGeneration για αυτή την ευκαιρία μάθησης!» - **Αγάπη Δαβράδου**.

«Το πρόγραμμα με βοήθησε να αναπτύξω δεξιότητες και να ασχοληθώ με εργαλεία με τα οποία δεν ήμουν τόσο εξοικειωμένος από τις σπουδές μου. Μόλις ολοκλήρωσα τα σεμινάρια, έλαβα τηλεφωνήματα μέσω του προγράμματος από πολλές εταιρείες. Δεν το πίστευα!» - **Γιάννης Χριστόπουλος**

«Είμαι αισιόδοξος πως η Ελλάδα έχει προοπτικές για ανάπτυξη και θέλω να υποστηρίξω τη χώρα μου αντί να συμβάλω στο φαινόμενο του “brain-drain”» - **Κωνσταντίνος Ρώτας**

ΜΑΡΓΚΑΡΕΤ ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ

«Πρέπει να φέρετε μπροστά όσο περισσότερο παρελθόν γίνεται»

Νομίζετε ότι με το διαδίκτυο και όλη αυτή την πληροφορία που κυκλοφορεί διάσπαρτη είμαστε πιο κοντά στη χρήση ή στην κατάχρηση της Ιστορίας; Είναι πάντοτε πιο εύκολο να γίνει κατάχρηση της Ιστορίας, όμως το διαδίκτυο κάνει περισσότερο εφικτή την εύρεση και την εξαπλωση ψευδών ιστοριών. Θυμάμαι ένας σπουδα-

στής μου έγραφε μία εργασία για τη Σερβία, και έγραψε κάτι απίθανο που το είχε βρει στον ιστότοπο των Σέρβων εθνικιστών. Όταν του είπα ότι αυτό δεν ισχύει μου απάντησε «Μα, το βρήκα στο διαδίκτυο». Έπρεπε να του πω πως ό,τι υπάρχει στο διαδίκτυο δεν είναι σωστό.

Έτσι κι αλλιώς βέβαια, ίσως ισχύει αυτό που είπε ο Χέγκελ, ότι το μόνο πράγμα που μας διδάσκει η Ιστορία είναι ότι δεν διδασκόμαστε τίποτα από αυτήν. Νομίζω ότι απλά δεν μαθαίνουμε αρκετά. Το πρόβλημα με την Ιστορία είναι ότι μπορείς να βρεις από αυτήν ένα «μάθημα» για να δικαιολογήσεις ό,τι θέλεις να κάνεις, και αυτό είναι επικίνδυνο. Εκεί που νομίζω ότι η Ιστορία μπορεί να είναι βοηθητική είναι ότι μπορεί να μας κάνει να σκεφτούμε – εάν γνωρίζεις Ιστορία, μπορείς να θέσεις μερικές πολύ καλές ερωτήσεις και να υπολογίσεις

τις πιθανότητες. Μπορείς να γνωρίζεις τι θα πάει λάθος, εάν δεν είσαι προσεκτικός. Η Ιστορία προσφέρει καλές προειδοποιήσεις.

Αρα και για τους ηγέτες δεν είναι βοηθητικό να αντιγράφουν την Ιστορία, παρά μόνο να μαθαίνουν από αυτήν. Η Ιστορία δεν είναι εγχειρίδιο για την τηλεόρασή σου, πάτησε αυτό το κουμπί και θα κάνει αυτό, πάτησε εκείνο το κουμπί και θα κάνει εκείνο. Εκεί που η Ιστορία είναι χρήσιμη είναι ότι σε βοηθάει να σκεφτείς, το άνοιγμα του νου μας σε άλλες πιθανότητες. Η γνώση της Ιστορίας βοηθά επίσης στη μέση της διαδρομής να κάνουμε κάποιες τουλάχιστον έξυπνες ερωτήσεις σχετικά με το παρόν και το μέλλον. Τι γίνεται με τη διδασκαλία της Ιστορίας στα σχολεία στην Ελλάδα;

Δίνουν κυρίως ημερομηνίες γεγονότων και ονόματα, κάνοντάς την αληθινά βαρετή. Αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος να κάνεις ένα μαθητή να μισήσει την Ιστορία.

Ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να διδαχθεί η Ιστορία σε παιδιά ή σε νέους; Έχω μεγάλα ανίψια, οπότε μερικές φορές τους μιλάω για Ιστορία. Αυτό που κάνω είναι να τους εξηγήω τι θα φορούσαν αν ζούσαν εκατό ή διακόσια χρόνια πριν, τι παιχνίδια ενδεχομένως θα έπαιζαν, ότι μάλλον θα ξεκινούσαν την εργασία τους νωρίς, και όλα αυτά. Βοηθάει να βάλεις την Ιστορία στις δικές τους ζωές. Επίσης λατρεύουν, όσο και αν η εκπαιδευτική ψυχολογία το απορρίπτει, να ακούνε ιστορίες για κομμένα κεφάλια, για βασιλείς που εκθρονίζονται, ό,τι έχει να κάνει με δράμα. Και δεν νομίζω ότι πειράζει αυτό, τους δίνει μία αίσθηση του παρελθόντος. Η Ιστορία είναι αυτό: ιστορίες.

Τα ονόματα και οι ημερομηνίες είναι κομμάτι της, αλλά δεν είναι το βασικό. Και εγώ δεν θυμάμαι πάντοτε ημερομηνίες. Τα ονόματα και τις ημερομηνίες τα κάνεις δικά σου, όταν έχεις την ιστορία. Όταν οι φοιτητές μου στο πανεπιστήμιο μου λένε ότι δεν θυμούνται ποτέ ημερομηνίες, τους ρωτάω αν θυμούνται πότε γεννήθηκαν, και τους λέω να αναρωτηθούν τι έγινε εκείνη τη χρονιά. Πρέπει να έχουν κάποια συσχέτιση μεταξύ ημερομηνιών. Δεν προκάλεσε ο Χίτλερ τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, αυτός «δημιούργησε» τον Χίτλερ και έκανε εφικτή τη δημιουργία του Β΄ ΠΠ. Όλα έχουν να κάνουν με τη μεταξύ τους διασύνδεση.

Μοιάζει πως οι ιδεολογίες του παρελθόντος δεν υπάρχουν πλέον, και δεν είναι σαφές τι υπάρχει... Η εποχή των μεγάλων ιδεολογιών είναι πίσω μας. Τώρα πλέον μας γνέφει μία εποχή κυρίως υπολογισμού συμφερόντων.

Έχουμε και αυτόν τον λαϊκισμό της νέας εποχής. Πάντοτε υπήρχε λαϊκισμός αλλά τώρα με το διαδίκτυο

Μια συνομιλία με τη σπουδαία ιστορικό Μάργκαρετ Μακ Μίλλαν, που θα κάνει μία από τις ενακτήριες ομιλίες του φετινού Φόρουμ των Δελφών

ΤΟΥ ΜΑΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ

Η εβδομάδα 10-15 Μαΐου 2021 θα είναι Εβδομάδα Φόρουμ Δελφών. Πλέον είναι αναγνωρισμένο ως ένα από τα πιο σημαντικά και επιδραστικά φόρουμ σε διεθνές επίπεδο. Αυτό που το κάνει ακόμα πιο ξεχωριστό είναι ότι απευθύνεται και είναι ανοικτό σε όποιον σκεπτόμενο άνθρωπο έχει ενδιαφέρον για τον κόσμο μας από οποιαδήποτε πλευρά του: πολιτική, κοινωνική, επιστημονική, ιστορική, φιλοσοφική.

Η Μάργκαρετ Μακ Μίλλαν είναι ομότιμη καθηγήτρια διεθνούς ιστορίας στην Οξφόρδη και καθηγήτρια ιστορίας στο Πανεπιστήμιο του Τορόντο. Συγγραφέας πολλών βιβλίων αναφοράς μεταξύ των οποίων το «*Paris 1919: Six Months that Changed the World*», για το οποίο ήταν η πρώτη γυναίκα που κέρδισε το βραβείο Samuel Johnson, το «*Ο πόλεμος που έβαλε τέλος στην ειρήνη*» και το «*Χρήση και κατάχρηση της Ιστορίας*» (εκδ. Καρδαμίτσα) που είχα μπροστά μου την ώρα της συνέντευξης...

Βρίσκεται στην Οξφόρδη και μιλήσαμε μέσω τηλεδιάσκεψης, ευγνωμονώντας την τεχνολογία που μπορώ να συζητήσω μαζί της ώστε να έχω και εικόνα της. Έχουν σημασία και οι εκφράσεις του προσώπου και οι κινήσεις των χεριών όταν μιλάς με μια ιστορικό του διαμετρήματος της Μακ Μίλλαν... Όταν στην αρχή της συζήτησής μας της υπενθύμισα ότι μιλάει στην έναρξη του Φόρουμ των Δελφών μαζί με την πρόεδρο κυρία Σακελλαροπούλου, τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη και άλλους, ήταν υπέροχη η σχεδόν παιδική αντίδρασή της: «Ωχ, το ξέρω. Και πρέπει να είμαι καλή...», και το εννοούσε.

έχει καινούργιες δυνατότητες και χαρακτηριστικά... Αυτό που σταθερά είναι πολύ επικίνδυνο στους λαϊκιστές πολιτικούς είναι ότι ισχυρίζονται πως μιλούν εκ μέρους αυτού που ονομάζεται «ο λαός». Και η βασική τους επισήμανση και απειλή είναι ότι, αν διαφωνείτε με αυτούς, είστε εκθρόνος του λαού. Μιλώντας για καταχρήσεις στην Ιστορία, αυτό που κάνει συχνά ο λαϊκισμός είναι αναφορές στο «χρυσό παρελθόν» το οποίο υπόσχονται ότι θα το φέρουν πίσω ή θα το πάρουν από αυτούς που το έχουν αρπάξει.

Σκέφτομαι ότι υπάρχει μια συσχέτιση μεταξύ πολέμου και πανδημίας. Οι πόλεμοι για να γίνουν χρειάζονται μεγάλη προετοιμασία από ανθρώπους. Αντίστοιχα, στην πανδημία, υπήρξε πρωτοφανής προετοιμασία από επιστήμονες και άλλους για να φτιάξουν το εμβόλιο. Η προετοιμασία των ανθρώπων για τόσο αντίθετα πράγματα, εμβολιασμοί και πόλεμος.

Όντως υπάρχουν ομοιότητες, με την έννοια ότι οι άνθρωποι όταν είμαστε μπροστά σε μια κρίση, κάνουμε πράγματα που δεν πιστεύαμε ότι μπορούμε να κάνουμε. Στον πόλεμο, οι κυβερνήσεις ξοδεύουν χρήματα και παρακινούν την Έρευνα, με τρόπο που δεν θα συνέβαινε σε καιρό ειρήνης. Αυτό είδαμε και στην πανδημία. Είδαμε εμβόλιο να ετοιμάζεται και να εγκρίνεται σε λιγότερο από εννέα μήνες που δεν έχει ξαναγίνει. Επίσης ο τρόπος που οι κυβερνήσεις δαπάνησαν χρήματα. Αν πέρυσι τον Φεβρουάριο κάποιος σας έλεγε ότι θα δαπανήσουν τέτοια ποσά για να στηρίξουν την Οικονομία, θα τον λέγατε ανόητο. Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ την ορολογία του πολέμου, αλλά πιστεύω ότι στην πανδημία πράγματι υπάρχουν ομοιότητες με αυτόν.

Και αυτό μας δείχνει ότι ο άνθρωπος είναι η μεγαλύτερη απειλή, αλλά και η μεγαλύτερη ελπίδα μας. Το είδαμε αυτό με την πανδημία. Είδαμε ανθρώπους να συμπεριφέρονται πολύ καλά, όπως έγινε στον Καναδά, και είμαι σίγουρη ότι έγινε και στην Ελλάδα, βοήθησαν ο ένας τον άλλον, φρόντισαν τους ηλικιωμένους και λοιπά. Επίσης είδαμε ανθρώπους να φέρονται εγωιστικά, χώρες να προσπαθούν να αγοράσουν πρώτες το εμβόλιο. Βγήκε το καλύτερο και το χειρότερο κομμάτι μας.

Αναρωτιέμαι, ένας Ιστορικός όπως εσείς, ποια προσωπικότητα από το παρελθόν θα ήθελε να συναντήσετε; Θα ήθελα να έχω συναντήσει τον Dr. Samuel Johnson. Νομίζω ότι ήταν υπέροχος. Ίσως θα ήθελα να συναντήσω τον Ταλεϋράνδο, βέβαια ήταν γοητευτικός αλλά ψυχρός. Ίσως τον Ναπολέοντα, όμως δεν νομίζω ότι θα ήθελε εκείνος, γιατί ήταν πολύ ευαίσθητος σε σχέση με το ύψος του, κι εγώ είμαι πολύ ψηλή. Θα ήθελα να έχω συναντήσει τον Δούκα του Ουέιντνγκτον. Τη Γεωργία Σάνδον και την Μεγάλη Αικατερίνη, από κάποιο ανάγνωσμα διαπίστωσα ότι πρέπει να ήταν πολύ γοητευτική και ενδιαφέρουσα. Όπως και τον Ελευθέριο Βενιζέλο, όπου μελετώντας για την συνθήκη των Παρισίων το 1919, προέκυπτε από παντού ότι ήταν πολύ γοητευτικός και μπορούσε να κρατή-

σει το ακροατήριο λέγοντας ιστορίες.

Για να είμαι ειλικρινής σκέφτομαι ποιους θα καλούσατε σε μια συζήτηση, αν είχατε τη δυνατότητα; Δεν νομίζω ότι θα είχε επιτυχία. Αρκετοί από αυτούς ήταν τόσο εγωκεντρικοί που θα ένιωθαν προσβεβλημένοι ο καθένας χωριστά που δεν θα τον άκουγαν όλοι.

Μιας και έχετε γράψει για τον πρώτο και τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, τον Χίτλερ θα θέλατε να τον συναντήσετε; Για να δείτε τι υπήρχε στο μυαλό του, στην ψυχή του. Όχι, τον βρίσκω πολύ φρικιαστικό. Αν και από περιγραφές που έχω διαβάσει, μάλλον μπορούσε να είναι πολύ γοητευτικός αν το ήθελε. Όμως όσο διαβάζω για εκείνον, τόσο με απωθεί. Πιθανότατα το ίδιο με τον Στάλιν. Όταν γνωρίζω τι έκαναν, μου μοιάζει λάθος να θέλω να τους συναντήσω, από απλή περιέργεια.

Ποιο κομμάτι της Ελληνικής Ιστορίας σας προκαλεί μεγάλο ενδιαφέρον; Βρίσκω συναρπαστικούς τους Πελοποννησιακούς πολέμους, γιατί δείχνουν τις αξίες των διαφορετικών πόλεων. Από την πιο πρόσφατη Ιστορία της Ελλάδας, η καταστροφή της Σμύρνης. Τι βάρος άφησε στην Ελλάδα, και πιθανότατα και στην Τουρκία. Βρέθηκα πριν δύο χρόνια στη τουρκικά παράλια, στο Μπόντρονι, και είδα μερικά από τα πιο ωραία ελληνικά απομεινάρια, και τη μακρά διασύνδεση κατά μήκος της θάλασσας. Εξακολουθεί να είναι ένα ισχυρό σημείο σύνδεσης μεταξύ των δύο χωρών σας.

Έχετε καταλάβει τι κάνει ο Ερντογάν; Γίνεται όλο και πιο πολύ δικτάτορας. Έχει γύρω του όλο και λιγότερους ανθρώπους από τους οποίους επιβεβαιώνεται ότι έχει δίκιο. Στην αρχή και για κάποιο διάστημα δεν ήταν κακός, και οι άνθρωποι έτρεφαν ελπίδες. Όμως τώρα προτιμάει να δει την Τουρκία, τον λαό, να υποφέρουν, παρά να παραδεχτεί ότι έκανε λάθος. Έχει και αυτές τις ιδέες για ανάκτηση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Νομίζω πως η Τουρκία δεν το αξίζει όλο αυτό. Ίσως νιώθει ότι δεν έχει πολύ χρόνο και αυτό τον κάνει όλο και πιο αδιάλλακτο.

Στην Ιστορία τίποτα δεν στέκεται από μόνο του, όλα είναι συσχετισμοί, συσχετισμοί, συσχετισμοί... Χωρίς φυσικά η Ιστορία να είναι μια γραμμική εξέλιξη. Φυσικά. Την τελευταία φορά που ήμουν στην Ελλάδα, κάποιοι μου έλεγαν ότι επιτέλους οι Έλληνες άρχισαν να κοιτάζουν τη Βυζαντινή Ιστορία τους. Μπορεί να μην ενδιαφέρεστε να το κοιτάτε αυτό το κομμάτι του παρελθόντος, όμως αυτό είναι ένα σημαντικό κομμάτι που έκανε Ελλάδα, την Ελλάδα. Πρέπει να φέρετε μπροστά όσο περισσότερο παρελθόν γίνεται. Ο John Arnold, Βρετανός ιστορικός, τοποθετεί το θέμα πολύ σωστά όταν λέει: «Η επίσκεψη στο παρελθόν μοιάζει κάπως με την επίσκεψη σε μια ξένη χώρα: σε μερικά πράγματα ενεργούν με τον ίδιο τρόπο και σε μερικά με διαφορετικό, αλλά πάνω από κάθε τι άλλο μας καθιστούν καλύτερα πληροφορημένους γι' αυτό που αποκαλούμε "πατρίδα"». **A**

ΗΤΑΝ ΚΑΠΟΤΕ ΤΟ ΣΙΝΕΜΑ

Ένα αφιέρωμα-προβληματισμός για το μέλλον του κινηματογράφου. Τι, και κυρίως πού, είναι το σινεμά σήμερα; Ποιές είναι οι ταινίες του σήμερα που θα θυμόμαστε σε 30 χρόνια από τώρα;

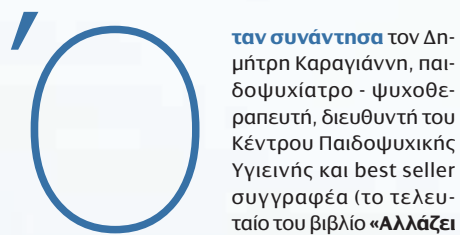
Του ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Τι κοινό έχουν οι ταινίες «Η σιωπή των αμνών» και «Φιλαδέλφεια» του Τζόνθαν Ντέμι, «Η λίστα του Σίντλερ» του Σπίλμπεργκ, «Τα απομεινάρια μιας μέρας» και η «Επιστροφή στο Χάουαρντς Εντ» του Τζέιμς Άιβορυ, το «JFK» του Όλιβερ Στόουν, τα «Reservoir Dogs» και «Pulp Fiction» του Ταραντίνο, «Τα καλά παιδιά (Goodfellas)» και «Τα χρόνια της αθωότητας» του Σκορσέζε, ο «Φόρεστ Γκαμπ» του Ζεμέκις, «Ο Νονός: Μέρος 3ο» και ο «Δράκου-λας (Bram Stoker's Dracula)» του Κόπολα, το «Θέλω και Λουίζ», οι «Σφαίρες πάνω από το Μπροντγουέι» του Γούντι Άλεν, τα «Μαθήματα πιάνου» της Κάμπιον, το «Βασικό ένστικτο», το «Μπάρτον Φινκ» των Αδελφών Κοέν, «Η Πεντάμορφη και το Τέρας» και το «Αλαντίν» της Disney, το «Χορεύοντας με τους λύκους» του Κέβιν Κόσνερ, το «Μίζερι» με την Κάθι Μπέιτς, «Οι κλέφτες (The Grifters)» του Στίβεν Φόριερ, το «Pretty Woman», η «Ατίθαση καρδιά» του Ντέιβιντ Λιντς, το «Ντικ Τρέισι» με τον Γουόρεν Μπίτι, το «Άρωμα γυναίκας» με τον Αλ Πατσίνο, η «Συνέντευξη με έναν βρικόλακα» και «Το παιχνίδι των λυγμών» του Νιλ Τζόρνταν, «Οι ασυγχώρητοι» του Κλιντ Ίσγουντ, η «Ινδοκίνα» με την Κατρίν Ντενέβ, ο «Μαγεμένος Απρίλης» του Μάικ Νιούελ, τα «A Few Good Men» και «Χόφα» με τον Τζακ Νίκολσον, το «Malcolm X» με τον Ντένζελ Γουάσινγκτον, «Ο παίκτης» και τα «Στιγμιότυπα» του Ρόμπερτ Όλτμαν, «Ο σωματοφύλακας» με τη Γουίτνι Χιούστον, «Ο τελευταίος των μοϊκανών» και «Είς το όνομα του πατρός» με τον Ντάνιελ Ντέι Λούις, «Η φήρμα» με τον Τομ Κρουζ, ο «Ορλάντο» της Σάλι Πότερ, «Ο φυγάς» και το «Patriot Games» με τον Χάρισον Φορντ, η «Τελευταία έξοδος: Ρίτα Χέιγουορθ», η «Βασίλισσα Μαργκό» με την Ιζαμπέλ Ατζάνι και η Τριλογία (Μπλε, Λευκή, Κόκκινη) του Κισλόφσκι;

Το κοινό που έχουν όλες αυτές –και μερικές εκατοντάδες άλλες ταινίες, πολλές εκ των οποίων είναι εξίσου σημαντικές– είναι ότι βγήκαν στις αίθουσες σε μια περίοδο πέντε μόνο ετών, από το 1990 μέχρι το 1994. Αν θέλουμε να προσθέσουμε μια ακόμη χρονιά (1995), τότε θα πρέπει να βάσουμε στη λίστα μερικές ακόμη θρυλικές ταινίες όπως «Οι συνήθειες ύποπτοι», «Seven», «Δώδεκα πύθικοι», «Απόλλων 13», «Λογική και ευαισθησία», «Braveheart», «Ο Ταχυδρόμος», «Νίξον», «Toy Story» κ.ο.κ. Όταν βιώνεις κάτι καθημερινά, εκ των έσω, είναι πολύ δύσκολο να δεις την αλλαγή στον καθρέφτη. Την αλλαγή την βλέπεις –και σοκάρεις– μόνο όταν ανοίξεις ένα άλμπουμ με παλιές φωτογραφίες· με την απόσταση του χρόνου. Ποια είναι η κινηματογραφική (τονίζω τον όρο) παραγωγή του σήμερα, εκτός από δύο ή τρία συγκεκριμένα genres και franchises (υπερήρωες, επιστημονική φαντασία, Μποντ); Ποιες είναι οι μικρές οικογενειακές ιστορίες, οι βιογραφίες, οι επικές ταινίες, οι ταινίες εποχής, τα πολιτικά δράματα, ο κοινωνικός ρεαλισμός, οι καλές κωμωδίες, τα νεονουάρ και τα καλά θρίλερ που άλλαξαν το είδος; Ποιες είναι οι πρόσφατες κινηματογραφικές ταινίες που θα θυμόμαστε σε 30 χρόνια από τώρα; Ποιες από αυτές ενέπνευσαν μικρά παιδιά να διαλέξουν το επάγγελμα των ονείρων τους; Ποιες από αυτές έκαναν τον κόσμο όχι μόνο να ξεφύγει για 2 ώρες, αλλά να μάθει, να ερωτευτεί, να κλάψει, να γελάσει, να θυμώσει, να συζητήσει, να προβληματιστεί, να οραματιστεί; Να γνωρίσει άλλες εποχές και άλλους πολιτισμούς; Να αντιμετωπίσει τα κοινωνικά προβλήματα του σήμερα; Να δει τη ζωή του αλλιώς; Ποιες από αυτές τις πρόσφατες ταινίες άλλαξαν τον κόσμο μας; Σε ένα πραγματικά εξαιρετικό, πρόσφατο κείμενό

του για τον Φεντερίκο Φελίνι –ουσιαστικά έναν σπαρτακτικό επικήδειο για το σινεμά– ο Μάρτιν Σκορσέζε περιγράφει το πώς ο διάλογος και ο συναγωνισμός ανάμεσα στους δημιουργούς της δεκαετίας του 1960 έφτιαξε μια χρυσή εποχή για το σινεμά: μια διεθνής κοινότητα δημιουργών (Γκοντάρ, Μπερτολούσι, Αντονιόνι, Μπέργκμαν, Ιμαμούρα, Ράι, Κασαβέτης, Κιούμπρικ, Βαρντά, Γουόρχωλ, και φυσικά ο Φελίνι) που πάλευαν με την ερώτηση «τι είναι το σινεμά;», ανέπτυσαν τη δική τους σκέψη και πρακτική μέσα από μία ταινία, και μετά πέταγαν την «μπάλα» στον επόμενο. Περιοδικά όπως το *Cahiers du Cinema*, κριτικοί όπως ο Αντρέ Μπαζέν, και οι κινηματογραφικές σχολές που σταδιακά δημιουργήθηκαν εντός και εκτός πανεπιστημίων, ανέπτυξαν επί χρόνια, δεκαετίες, τη θεωρία και την πρακτική του σινεμά, με το κάθε ένα μέλος αυτής της τεράστιας παγκόσμιας κοινότητας να βάζει το μικρό του λιθαράκι, είτε αυτό ήταν ένα κείμενο, είτε μια ταινία, είτε ένας ρόλος. Ένα ολόκληρο σύμπαν για την κίνηση της κάμερας, το μοντάζ, τον φωτισμό, τον ήχο, τον συμβολισμό χρωμάτων, αντικειμένων, κινήσεων, τη σημειωτική, τη διασκευή από το θέατρο και τη λογοτεχνία, την αναπαράσταση ταυτοτήτων, τη διαχείριση της αλήθειας και των συναισθημάτων, την προπαγάνδα, το σώμα, τον χρόνο, τον τόπο. Μια τέχνη δεν δημιουργείται απ' τη μια μέρα στην άλλη. Χρειάζονται δεκαετίες για να αναπτύξει τη γλώσσα και την τεχνική της, για να δημιουργηθούν σχολές σκέψης και πρακτικής, για να ανακαλυφθούν και να εκκολληθούν γενιές και «φουρνιές» από ταλαντούχους και ικανούς δημιουργούς και επαγγελματίες: να σπουδάσουν, να μαθητεύσουν, να πειραματιστούν, να αποτύχουν, να ξαναδοκιμάσουν, να συνεργαστούν, να συγκρουστούν, να αναπτύξουν τη δική τους φωνή και υπογραφή, τη δική τους γλώσσα, να αποκτήσουν τους δικούς τους ακολούθους και μαθητές κ.ο.κ. Όλα αυτά βέβαια έγιναν δυνατά επειδή υπήρχε το κοινό –ένα διεθνές, πολυπολιτισμικό, μαζικό κοινό– που στήριξε το σινεμά. Καμία τέχνη δεν μπορεί να επιβιώσει μακροπρόθεσμα πέραν και εκτός του κοινού της, ως μουσειακό είδος ή ως απροσπέλαστη φιλοσοφική αναζήτηση ενός διανοούμενου. Το κοινό παρέχει τις δομικές εκείνες συνθήκες (σταθερή χρηματοδότηση, υποστήριξη δικτύου διανομής, επαφή με τον πραγματικό κόσμο, με την κοινωνία και την καθημερινότητα) που επιτρέπουν να δημιουργηθεί και να εξελιχθεί η ίδια η τέχνη. Και φυσικά απαιτείται κλίμακα: χρειάζονται μεγάλα στούντιο και γραμμές παραγωγής, ολόκληρες κοινότητες –ολόκληρες πόλεις– που θα προσελκύσουν σε βάθος ετών τους κορυφαίους επαγγελματίες από όλο τον κόσμο ώστε να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας, συνέργειες, καινοτομίες, ώστε με την τριβή και τον ανταγωνισμό να αναδειχθούν και να επικρατήσουν οι καλύτεροι. Όπως, η πηλαδιά, και έγινε σε όλες τις μεγάλες κοινότητες πρακτικής, από το Χόλιγουντ μέχρι τη Λεωφόρο Μάντισον στη Νέα Υόρκη (διαφήμιση), και από τη Φλίτ Στριτ στο Λονδίνο (δημοσιογραφία) μέχρι τη Σίλικον Βάλεϊ (ψηφιοποίηση). Ταυτόχρονα όμως καμία τέχνη δεν μπορεί να εξελιχθεί και να επιβιώσει, αν καταλήξει ένα κλειστό επάγγελμα για λίγους και πλούσιους. Δίπλα στα λίγα μεγάλα στούντιο χρειάζεται ένα πορώδες οικοσύστημα –ένα business model– που να επιτρέπει τον πλουραλισμό, τη διαφορετικότητα, τη βιοποικιλότητα. Αυτός είναι ο πλούτος και η ουσία της οποιασδήποτε τέχνης –η ελευθερία του πειραματισμού. Πού είναι το κοινό του σινεμά; Πού είναι οι κοινότητες πρακτικής του που εκκολάφθηκαν στα φυτώρια των τελευταίων δεκαετιών; Πόσο πορώδης είναι ο κινηματογράφος σήμερα; **Ολοκληρώνεται την επόμενη εβδομάδα... A**

Μιλήσαμε με τον γνωστό ψυχίατρο-ψυχαναλυτή για τις επιπτώσεις της πανδημίας, την κρίση μέσης ηλικίας και για το αν οι άνθρωποι μπορούν να αλλάξουν και να βρουν νόημα στη ζωή τους

Ο άνθρωπος μετράει 16 επανεκδόσεις, και τα προηγούμενά του «**Ερωτας ή τίποτα**» και «**Η αδικία που πληγώνει**» 23 και 28 αντίστοιχα, όλα από τις εκδ. Αρμός) ήθελα να μας μιλήσει για το ψυχικό αποτύπωμα της πανδημίας, τι έχει καταλάβει από τις συνεδρίες με τους ανθρώπους τους οποίους βλέπει αυτό τον καιρό, αλλά και για τα προσωπικά μας αδιέξοδα. Ο κ. Καραγιάννης είναι συνιδρυτής με τη σύντροφό του Ελένη Καραγιάννη του εκπαιδευτικού ινστιτούτου «Αντίστιξη» στο οποίο εκπαιδεύονται ειδικοί της ψυχικής υγείας στην οικογενειακή και ομαδική ψυχοθεραπεία, και μετράει στο ιστορικό του χιλιάδες ώρες ψυχοθεραπείας, κι ίσως έτσι εξηγείται η ικανότητά του να μιλάει και να γράφει με τόση αμεσότητα για όσα ενδόμυχα μας απασχολούν, είτε τα συνειδητοποιούμε, είτε όχι. Αλλά και να ακούει...

Κι ενώ η πρόθεσή μου είναι να ξεκινήσουμε με την πανδημία, μια που όλα στρέφονται πια γύρω από αυτήν, μου υπενθυμίζει ότι δεν υπάρχει ζωή χωρίς προβλήματα... «Ξεχνάμε ότι η κρίση, με την έννοια της απρόβλεπτης δυσκολίας που ανατρέπει τα σχέδια της ζωής μας, είναι κάτι που συμβαίνει παντού και πάντοτε. Τα νοσοκομεία μας περνούν οριακές καταστάσεις λόγω κορωνοϊού, ωστόσο ήταν πάντοτε γεμάτα ασθενείς που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας ή απειλή για τη ζωή τους, κρίσεις περνάμε στην προσωπική μας ζωή όταν οι επιλογές μας βγαίνουν έξω από το αναμενόμενο, μια διακοπή σημαντικής σχέσης, ένα διαζύγιο, το ζευγάρι που περιμένει ένα παιδί που δεν έρχεται, μια οικονομική δυσπραγία, μια απόλυση... Όμως κρίση, με την έννοια της ανατροπής, έχουμε και όταν περνάμε σε μια άλλη φάση της ζωής μας, το παιδί που γίνεται έφηβος, ο έφηβος που προετοιμάζεται για την ενήλικη ζωή, η μέση ηλικία που διαδέχεται τη νεότητα και, μετά, το πέρας στην Τρίτη ηλικία, όλα απαιτούν από εμάς μια εσωτερική επεξεργασία που δεν είναι αυτονόητη. Επομένως είναι ψευδαίσθηση να νομίζουμε ότι η ζωή θα προχωράει απρόσκοπτα, χωρίς να αναλαμβάνουμε ενεργητική θέση απέναντι σε ό,τι μας παρουσιάζεται. Αν ζει κανείς με τη φαντασίωση ότι τα πράγματα κυλάνε από μόνα τους, θα αντιμετωπίζει διαρκείς ματαιώσεις».

Αυτό που ζούμε τώρα όμως, κ. Καραγιάννη, δεν μοιάζει με καμία άλλη κρίση. Αυτό που ζούμε τώρα είναι συγκλονιστικό γιατί είναι πανανθρώπινο. Ήρθε μια εποχή που όλοι εμείς πορευόμασταν με την ιδέα ότι τα πάντα είναι στο χέρι μας, ότι μπο-

ρούμε να έχουμε ό,τι θελήσουμε μέσα από την κατανάλωση προϊόντων, διασκέδασης, σχέσεων, κι αυτό μας έδινε την ψευδαίσθηση ότι μπορούμε να είμαστε καλά. Είχε προηγηθεί βεβαίως η δεκαετής κρίση, ωστόσο η πανδημία ταρακούνησε συθέμελα την ψεύτικη παντοδυναμία της ευχαρίστησης στην οποία στηρίζαμε τη ζωή μας, και επιπλέον κλόνησε την πεποίθηση ότι μπορούμε να ζούμε ανέμελα και προστατευμένα. Μας ανάγκασε να δούμε πόσο εκτεθειμένοι είμαστε απέναντι στο συλλογικό απρόβλεπτο. Ταυτόχρονα, έφερε μια ανατροπή αντίθετη στην ίδια την έννοια του ανθρώπου: το σταμάτημα των σχέσεων, το να πρέπει να απομονωθούμε κοινωνικά και να είναι απαγορευτική η εγγύτητα με τους ανθρώπους.

Το σταμάτημα των σχέσεων ήταν ό,τι πιο αναπάντεχο... Με αφορμή την πανδημία αναδείχθηκε κάτι που είναι πολύ σημαντικό, ότι τα κλειστά συστήματα δεν μπορούν να επιβιώσουν. Η κυτταρική μεμβράνη που περιβάλλει τη μονάδα της ζωής, το κύτταρο, είναι ταυτόχρονα ανοικτή και κλειστή, κι αυτός είναι ο μόνος τρόπος που ένας άνθρωπος μπορεί να υπάρξει, να είναι σε επιλεκτική σχέση και επικοινωνία με τους άλλους, δίχως όμως την ίδια στιγμή να χάνει τον εαυτό του. Κάποιοι που ζει μόνος του, ένα ζευγάρι, μια οικογένεια, δεν μπορούν να ευτυχίσουν κλεισμένοι στον μικρόκοσμο της ατομικότητάς τους. Οι υγιείς ψυχικά άνθρωποι δυσφορούν στα κλειστά συστήματα. Το να μην έχουμε μια τρυφερή αγκαλιά με τους δικούς μας ανθρώπους είναι βασανιστήριο. Πόσο μάλλον σε μια χώρα, όπως η Ελλάδα, που έχουμε μάθει να είμαστε ανοικτοί, καθώς μας περιβάλλει ο ήλιος μια πανέμορφη φύση, και μας διασώζουν οι παρέες, οι φίλοι, η οικογένεια, μέσα από την αλληλεπίδραση μαζί τους υπάρχουμε κι εμείς. Αυτό που μάθαμε λοιπόν εμπράκτως είναι ότι το ποιοι είμαστε ως άνθρωποι δεν αφορά την ατομικότητά μας, αλλά αναδεικνύεται στο σχετίζεσθαι με τους σημαντικούς άλλους της ζωής μας, διαφορετικά χάνουμε ένα κομμάτι του προσώπου και της ταυτότητάς μας. Υπό αυτή την έννοια λοιπόν είναι όντως πολύ σκληρό το αναγκαστικό κλείσιμο που ζούμε.

Ποια είναι τα ευρήματά σας την περίοδο των lockdown; Αυτό που είδαμε είναι πως όσοι δεν τα πήγαιναν καλά με τον εαυτό τους ή με τους ανθρώπους δίπλα τους δυσκολεύτηκαν αφόρητα, ένιωσαν φυλακισμένοι. Αναπτύχθηκαν εντάσεις μεταξύ των μελών σε αρκετές οικογένειες. Κάποιοι αποφάσισαν πως το διαζύγιο πρέπει να έρθει στη ζωή τους άμεσα, γιατί δεν άντεχαν να ευρισκονται στον ίδιο χώρο, 24 ώρες με τον εχθρό τους. Την ίδια στιγμή, οι πιο επεξεργασμένοι άνθρωποι, που διέθεταν κάποιο βαθμό αυτογνωσίας, βρήκαν τον τρόπο να σχετίζονται ουσιαστικά με τις οικογένειές τους, αφού είχαν περισσότερο χρόνο να είναι μαζί, μια πολυτέλεια για προηγούμενες εποχές. Τα ζευγάρια και οι οικογένειες που είχαν

πιο λειτουργικές σχέσεις, την περίοδο του κλεισίματος είχαν την ευκαιρία να έρθουν πιο κοντά και να ανανεώσουν το συμβόλαιο της σχέσης τους.

Υπάρχει κάτι που εντοπίσατε και σας ανησυχεί, κάτι που ίσως δεν έχουμε συνειδητοποιήσει; Ναι, υπάρχει κάτι που με ανησυχεί ιδιαίτερα και θα το δούμε όταν τελειώσει η κρίση, ότι πολλά παιδιά και έφηβοι θα έχουν χαθεί στο διαδίκτυο. Δυστυχώς το πρόβλημα της ψηφιακής εξάρτησης των παιδιών είναι δραματικό, ειδικά τον καιρό της πανδημίας παρατηρήθηκε γεωμετρική αύξηση. Ακόμα και τις ώρες που υποτίθεται πως παρακολουθούν τα μαθήματα με κλειστή κάμερα, αυτό δεν τα εμποδίζει από το να παίζουν video games ή να περιηγούνται σε διάφορους ιστοτόπους, ή να κοιμούνται τη μέρα επειδή όλο το βράδυ ζουν σε μια εικονική πραγματικότητα. Στην αρχή προσφέρεται μια ευχαρίστηση, μια διέξοδος, τελικά όμως το μόνο που μένει είναι μια υποχρεωτική επαναληπτικότητα για να μην έρθει η στέρση. Είναι πολλοί οι έφηβοι που ζουν στον κόσμο του διαδικτύου, κι αν τους τραβήξεις την πρίζα, αν τους κόψεις το ίντερνετ, θα σου επιτεθούν. Είναι σαν να τους στερείς τη ζωή. Αυτή την επιθετικότητα των ψηφιακά εξαρτημένων παιδιών τη συναντάμε πολύ συχνά πια, οι γονείς έρχονται με αυτό το πρόβλημα το οποίο δεν μπορούν να διαχειριστούν – κι όπως ξέρετε, οι εξαρτήσεις πολύ γρήγορα αυτονομούνται από την αιτία που τις γέννησαν. Δυστυχώς σε λίγα χρόνια η εικονική πραγματικότητα θα είναι πανίσχυρη. Διεθνείς έρευνες έδειξαν ότι ένα 40% ανθρώπων ηλικίας 25-40 χρονών που τους ζητήθηκε να διαλέξουν ανάμεσα σε 3 μήνες χωρίς ίντερνετ ή 3 χρόνια χωρίς σεξ, επέλεξαν το δεύτερο (!), προς τα εκεί πάμε κι εμείς.

Αναφερθήκατε στις αναπτυξιακές κρίσεις που αντιμετωπίζουμε στη ζωή μας... Ναι, ως ψυχίατρος παιδιών, εφήβων και οικογένειας, αλλά και ψυχοθεραπευτής, έχω την ευλογία να βλέπω τη ζωή σε διαφορετικές αναπτυξιακές φάσεις. Μπορώ να σας πω ότι τον τελευταίο καιρό έχει αυξηθεί πολύ ο αριθμός των ανθρώπων άνω των 65 ετών που ζητούν ψυχοθεραπευτική βοήθεια. Είναι η στιγμή που βιώνουν τον τρόπο της μοναξιάς, της απώλειας, τον φόβο του θανάτου. Πρόκειται για μια συνταρακτική στιγμή που αναρωτιούνται τι μπορεί να είναι σημαντικό πια στη ζωή τους. Τότε πρέπει να τους βοηθήσουμε να συμφιλιωθούν με τις ματαιώσεις τους, ώστε να μη νιώσουν ότι η ζωή τους δεν έχει νόημα, ότι δεν μετρούν πια για κανέναν. Συχνά αποσύρονται από τη ζωή, με την προσδοκία οι άλλοι να έρθουν σε αυτούς – είναι ένας εγωισμός των ηλικιωμένων και των αρρωστών, το να απαιτούν να έρθουν οι άλλοι κοντά τους για να τους παρηγορήσουν. Οποιοσ όμως κλειδώνεται στις αδικίες της ζωής του (α.σ. το *εξετάζει διεξοδικά στο βιβλίο του η «Αδικία που πληγώνει»*) όλο και περισσότερο πικραίνεται, και αντί ο χρόνος να

του προσφέρει σοφία, του προσθέτει κακία. Το ζητούμενο είναι να καταφέρουν να βγουν οι ίδιοι από την απομόνωση, να συναντήσουν και ει δυνατόν να φροντίσουν άλλους ανθρώπους. Εδώ λύση μπορεί να αποτελεί η υπέρβαση της ατομικότητας μέσω του εθελοντισμού και της προσφοράς που δύνανται να λειτουργήσουν σωτήρια. Και να συμπληρώσω εδώ πως τις αγωνίες των ανθρώπων της Τρίτης ηλικίας είναι χρήσιμο να τις μεταφέρουμε στους νέους ανθρώπους, θέτοντάς τους το σημαντικό ερωτήμα για το προς τα πού θέλουν να οδηγηθεί η ζωή τους. Όχι για να τους προσφέρουμε εμείς τις απαντήσεις, αλλά γιατί τα υπαρξιακά ερωτήματα που τίθενται από τη νεανική ηλικία προσφέρουν κριτήρια για τις ενήλικες επιλογές ζωής. Αυτό που συχνά κάνω, είναι να τους βοηθήσω να δουν σαν σε video τη ζωή τους στο fast forward, ώστε να προσπαθήσουν να φανταστούν πού τους οδηγούν οι διάφορες επιλογές τους στον αυτόματο πιλότο, και πού θα επιθυμούσαν να βρίσκονται, όχι τους επόμενους μήνες, αλλά μετά από 15 χρόνια. Είναι χρήσιμο να προσπαθεί κανείς να καταλάβει, όσο πιο νωρίς, ότι κάθε επιλογή έχει ένα ενεργειακό κόστος. Συνήθως όσο πιο μικρό το κόστος στο παρόν, τόσο πιο επώδυνες οι επιπτώσεις στο μέλλον.

Και η μέση ηλικία; Όταν νιώθουμε ότι η ο χρόνος λιγοστεύει; Είναι στρεβλό το μοντέλο του ανθρώπου που νιώθει ότι χάνει τη νιότη και μπαίνει σε μια μάταιη προσπάθεια να προλάβει να ζήσει, όσα δεν έζησε. Το να αντιδράσουμε έτσι στην κρίση της μέσης ηλικίας δείχνει ανωριμότητα και μας παγιδεύει. Π.χ. όταν αναλωνόμαστε σε απανωτές σχέσεις για να μη μείνουμε μόνοι, ή όταν εγκλωβιζόμαστε στην ιδέα μιας ιδεατής σχέσης και πενθούμε για την αποτυχία της, καταλήγουμε να στεγνώνουμε εσωτερικά. Κάποια στιγμή θα χάσουμε κάθε ελπίδα ότι μπορούμε να ζήσουμε μια καλή σχέση στη ζωή μας. Ένας άνθρωπος στη μέση ηλικία που νιώθει τη μοναξιά να τον απειλεί, μετά από πολλαπλές ατελέσφορες σχέσεις, και νιώθει τον χρόνο πιεστικό, τείνει να προβεί σε μια ακόμη απελπισμένη προσπάθεια, με αποτέλεσμα να χάνει και άλλο πολύτιμο χρόνο. Ίσως θα ήταν προτιμότερο να μην προσπαθήσει να καλύψει άμεσα την όποια απώλεια αλλά να αναρωτηθεί για τις επιλογές του, να αναστοχαστεί για τον εαυτό του και επομένως η όποια επιλογή του να μπορεί να αντιστοιχεί σε αυτό που πραγματικά επιθυμεί. Η κρίση της μέσης ηλικίας επομένως είναι μια ευλογημένη περίοδος που μας δίνεται η δυνατότητα να σκεφτούμε πού θέλουμε να πάει η ζωή μας. Αν νιώσουμε πως μέχρι σήμερα πήγαμε στον αυτόματο, με ιδέες που εκκινούσαν από την οικογένεια καταγωγής μας, χρειάζεται να μάθουμε να αποφασίσουμε εμείς για εμάς. Να κάνουμε δικές μας επιλογές, που ακόμα κι αν μοιάζουν παράτολμες, αξίζει να παλέψουμε για αυτές. Είναι λάθος να

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Τα «σ' αγαπώ» δεν κάνουν θόρυβο, όπως οι διαδηλώσεις

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

συμβιβαστούμε με την ιδέα ότι η νιότη χάνεται ανεπιστρεπτή ή να αντιδράσουμε σπασμωδικά. Χρειάζεται μια νοητική και ψυχική επεξεργασία που θα μας οδηγήσει σε μια ενεργητική στάση απέναντι στη ζωή.

Τελικά εκεί είναι που δυναμώνουμε, που μαθαίνουμε τον εαυτό μας και αποκτούμε αυτογνωσία, άρα και μέλλον, μέσα από τις κρίσεις. Είναι, όμως, εφικτό; Μπορούμε να αλλάξουμε; Στο βιβλίο μου «Αλλάζει ο άνθρωπος;» υπάρχει ένα κεφάλαιο «Η αλλαγή του άλλου, μια ουτοπία» που χρειάζεται κάθε φορά να το θυμίζω. Όταν μπαίνουμε σε μια σχέση και περιμένουμε ο άλλος να γίνει αυτό που τον θέλουμε, κάποια στιγμή επώδυνα θα συνειδητοποιήσουμε ότι αυτό είναι αδύνατο. Κανένας άνθρωπος δεν αλλάζει για χάρη του άλλου, έχει πάντα την τάση να κρατάει την ομοιότητά του, τον τρόπο που έχει μάθει να υπάρχει. Αυτό όμως που μπορούμε –και έχει νόημα– να προσπαθήσουμε, είναι η προσωπική μας αλλαγή. Δεν είναι εύκολο, έχει ένα βαθμό ανασφάλειας, να ξεφύγεις από αυτά που σου είναι γνώριμα. Στην υπαρξιακή συστημική ψυχοθεραπεία βλέπουμε σημαντικές αλλαγές στη ζωή των ανθρώπων, που μπορεί να ξεκινούν από καταστάσεις επώδυνες, όπως ένας χωρισμός, μια επαγγελματική αποτυχία, μια απώλεια σημαντικού ανθρώπου. Ή και από μια «καλή» ζήλεια. Δηλαδή, μερικές φορές τυχαίνει να σχετιστούμε με έναν άνθρωπο που εκτιμάμε και μαθαίνουμε από τη σχέση μας μαζί του. Επομένως, ναι, μπορούμε να αλλάξουμε, όχι επειδή μας το απαιτεί κάποιος ή επειδή αφηρημένα «πρέπει», αλλά επειδή αναβλύζει η επιθυμία να προσδώσουμε στη ζωή μας ένα νόημα. Η επιθυμία είναι ιδίον των ανθρώπων και έχει ματαιώσεις. Γιατί κάθε μας επιθυμία πρέπει να κατακτηθεί, δεν μπορούμε να περιμένουμε να μας την ικανοποιήσει κάποιος άλλος. Είμαστε

εμείς που πρέπει να παράγουμε τις προσωπικές λύσεις που να μας αντιπροσωπεύουν. Η ιδέα λοιπόν είναι να μη ζητάμε να ερωτευτούμε κάποιον, αλλά να είμαστε ερωτικοί μέσα μας, να κινούμαστε από μια εσωτερική, δική μας δύναμη και ορμή. Να βρίσκουμε τρόπους να εκπλήσσουμε οι ίδιοι τον εαυτό μας. Η ζωή μας είναι ένα δώρο, είναι πολύ κρίμα να μην το εκτιμούμε.

Όσα μας λέτε θα κάνουν πολλούς από εμάς να ταυτιστούμε, μια που στη ζωή μας συχνά στριφογυρνάμε αναζητώντας ένα νόημα. Να κλείσουμε όμως με αυτό που αρχίσαμε, με την πανδημία; Πείτε μας κάτι θετικό που κρατάτε... Ευχαριστώ που με ρωτάτε, γιατί θέλω να αναδείξω και μια άλλη, φωτεινή πλευρά. Δεν είναι μόνο ότι πολλοί άνθρωποι ήρθαν σε επαφή με τον εαυτό τους και είχαν τον χρόνο να επαναπροσδιορίσουν τις προτεραιότητές τους, αλλά και το πόση έγνοια και αγάπη έχω καταγράψει από τις επαφές μου με τους νέους ανθρώπους για τους δικούς τους, πόσα σ' αγαπώ ειπώθηκαν προς τους ηλικιωμένους. Ο φόβος της απώλειας έγινε αφορμή να εκφραστούν οι σημαντικές αγάπες και να ειπωθούν αυθεντικά ευχαριστώ. Έφηβοι που έμοιαζαν ανεύθυνοι έδειξαν μεγάλη αγωνία να μην κολλήσουν τους γονείς ή τους παππούδες τους και τους εκδήλωσαν τα συναισθήματά τους, συναισθήματα που εμείς καταγράφαμε στην ψυχοθεραπεία, αλλά που οι ίδιοι δεν τα εξέφραζαν στους αποδέκτες τους. Τα «σ' αγαπώ» δεν κάνουν θόρυβο, όπως οι διαδηλώσεις, γίνονται ιδιωτικά και μυστικά και έτσι δεν τα μαθαίνουμε ποτέ. Και τα παιδιά στα πλαίσια της ανησυχίας τους για τους δικούς τους μπήκαν σε προστατευτικούς ρόλους, πήραν την «εκδίκασή» τους για το «ζακέτα να πάρεις» (γελάει). Έχω δει πολλά νέα παιδιά να συμβουλεύουν πιεστικά τους γονείς τους «Φόρεσε τη μάσκα σου!», «Πρόσεξε, με ποιον θα βγεις, να προσέχετε!...»

Είναι στρεβλό το μοντέλο του ανθρώπου που νιώθει ότι χάνει τη νιότη και μπαίνει σε μια μάταιη προσπάθεια να προλάβει να ζήσει όσα δεν έζησε. Το να αντιδράσουμε έτσι στην κρίση της μέσης ηλικίας δείχνει ανωριμότητα και μας παγιδεύει.

Ε

Ένα φιλί από την Αθήνα, για μια πόλη γεμάτη συναισθήματα. Ένα φιλί που εκπέμπει ζωή και αισιοδοξία στους περαστικούς και κατοίκους της πρωτεύουσας με στόχο να τονίσει την αξία της ανθρώπινης επαφής, κυρίως στη συνθήκη απομόνωσης που βιώνουμε λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού.

«Το Φιλί» ονομάζεται η τοιχογραφία που φιλοτέχνησε ο διεθνώς αναγνωρισμένος Έλληνας καλλιτέχνης **Ηλίας Παπαηλιάκης** και που το **Ίδρυμα Ωνάση** «εκθέτει» στην πλατεία Αυδή στο Μεταξουργείο, απέναντι από τη **Νέα Δημοτική Πινακοθήκη Αθηνών**, σε συνεργασία με τον **Οργανισμό Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων (ΟΠΑΝ-ΔΑ)**. Πρόκειται για το πρώτο από τη σειρά έργων «OnAthens» που «στολίζουν» την πόλη προβάλλοντας σε τοίχους δημιουργίες σύγχρονων Ελλήνων ζωγράφων σε μεγάλη κλίμακα, σε ανάθεση και παραγωγή του Ίδρυματος Ωνάση.

Το έργο κοσμεί τον τοίχο της πολυκατοικίας στην οδό Πατράκου, σε διάσταση 22 μέτρων, και στοχεύει να προσφέρει αισθητική απόλαυση στον πυκνό ιστό της πόλης, τραβώντας το βλέμμα μας πάνω του μόλις σταθούμε μπροστά του. Μια τρυφερή εικόνα εγγύτητας, ένα στιγμιότυπο οικείο σε όλους, οι φιγούρες δύο προσώπων προφίλ σε ένα φιλί.

Για τη νέα αυτή πρωτοβουλία, η διευθύντρια Πολιτισμού του Ίδρυματος Ωνάση, **Αφροδίτη Παναγιωτάκου**, αναφέρει: «Το Ίδρυμα Ωνάση προτείνει μια σειρά έργων για να ακουμπάμε και να ξεκουράζουμε το βλέμμα μας. Έργα παρηγορητικά που έρχονται ως παύση. Σε γειτονιές που έχουν ανάγκη από ανάσες. Έργα που δεν λειτουργούν μόνο διακοσμητικά, αλλά εγείρουν συναισθήματα και συζητήσεις, που έρχονται για να φωτίσουν κόγχες και σημεία τα οποία ίσως να μη προσέχαμε ποτέ. Έργα σύγχρονα που συντονίζονται με το παρόν. Άλλωστε, αυτό σημαίνει σύγχρονος πολιτισμός. Πολιτισμός συγχρονισμένος με τους καιρούς, τις ανάγκες και τις επιθυμίες μας. Αυτή την περίοδο, έχουμε ανάγκη από τρυφερότητα, από αισιοδοξία, από την άρρητη συνάντηση των ανθρώπων, με σημείο επαφής την ίδια την επαφή και το συναίσθημα. Ξεκινάμε με “Το φιλί” του Ηλία Παπαηλιάκη, ενός καλλιτέχνη με μεγάλη διαδρομή, με ατομικές και ομαδικές εκθέσεις σε όλο τον κόσμο, έργα του οποίου ανήκουν και στη συλλογή του Ίδρυματος Ωνάση. Και ξεκινάμε στην πλατεία Αυδή, μια πλατεία όπου όλοι μας έχουμε συναντηθεί για να δούμε φίλους, για να γελάσουμε, για να εξομολογηθούμε προσωπικές ιστορίες. Εκεί, στο κέντρο του Μεταξουργείου, σε μια περιοχή με ανθρώπους από όλα τα μέρη του κόσμου, μια περιοχή που ενώνει την αρχαία με την παλιά Αθήνα και τη σύγχρονη πολιτισμική Α-

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΚΗΣ

OnAthens «ΤΟ ΦΙΛΙ» ΠΟΥ ΘΑ ΕΝΩΣΕΙ ΤΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ

Της Αλεξάνδρας Σκαράκη

Ο Ηλίας Παπαηλιάκης, δημιουργός της τοιχογραφίας στην πλατεία Αυδή, μιλάει στην Athens Voice για τη δράση OnAthens του Ίδρυματος Ωνάση και για το έργο του

θήνα, μια περιοχή που έχουν δοθεί πολλά φιλιά και σύντομα ελπίζουμε θα ξαναδοθούν.

Όλη η διαδικασία ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρουσα και η συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων υπήρξε υποδειγματική. Αυτό που μας συγκίνησε ιδιαίτερα ήταν η θετική στάση των ενοίκων της ίδιας της πολυκατοικίας. Η συνάδελφός μας, Μαρία Βασαριώτου, υπεύθυνη παραγωγής για το έργο, ήταν παρούσα στις συνελεύσεις της πολυκατοικίας και έζησε αυτό που οι περισσότεροι γνωρίζουμε ως “αληθινή αθηναϊκή στιγμή”.

Περιμένουμε, λοιπόν, να δούμε όσους κυκλοφορούν στους δρόμους της Αθήνας, εκείνους που τους αρέσει να τριγυρίζουν και να πλανώνται στην πόλη, εκείνους που –όταν τελειώσει όλο αυτό– θα κανονίζουν για ένα ποτό στο Μεταξουργείο, να δίνουν ραντεβού μπροστά στο “Φιλί”. Όπως συμβαίνει και με το “Φιλί” του Ροντέν στο κτίριο της Στέγης. Ελπίζουμε πως κάποιοι θα φιληθούνε ως πρώτη φορά».

Κύριε Παπαηλιάκη, πώς προέκυψε η δημιουργία της τοιχογραφίας «Το Φιλί»; Είναι ένα έργο για το οποίο συνεργαστήκαμε πολλοί άνθρωποι, κι ο καθένας είχε από μια κουβέντα. Αρχικά, ξεκίνησα να κάνω μια έκθεση στην Πινακοθήκη του Δήμου Αθηναίων, ο επιμελητής μου ανέθεσε να κάνω μια τοιχογραφία, προφανώς μέσα στην Πινακοθήκη. Εγώ τους είπα ότι προτιμώ να κάνω μια τοιχογραφία στον εξωτερικό χώρο. Στη συνέχεια οι άνθρωποι της Στέγης πρότειναν να κάνω μια τοιχογραφία στην πόλη, ότι θα τη στηρίξουν. Δεν είναι η δουλειά ενός, λοιπόν, αλλά πολλών. Κι επειδή ήταν μια καλή συνεργασία, έτσι προέκυψε αυτό το έργο. Είμαστε πολλοί που συνεργαστήκαμε για να το σκεφτούμε, να το υλοποιήσουμε και να το δούμε να λειτουργεί, είναι μια ευτυχής συνεργασία όσων βρεθήκαμε να θέλουμε την ίδια στιγμή το ίδιο πράγμα.

Τι σημαίνει για εσάς αυτό το έργο; Όπως όλα τα πράγματα που έχουν μια σημασία, τα καταλαβαίνει κανείς πολύ αργότερα. Το «Φιλί» είναι μια ιδέα που προέκυψε στην πορεία, στην εξέλιξη της δουλειάς. Δεν πιστεύω ποτέ ότι είναι πολύ σημαντικό ένα έργο που δουλεύω εκείνη τη στιγμή – είναι πολύ σημαντικό για μένα, ναι, αλλά δεν ξέρω ποια θα είναι η σημασία του για τους ανθρώπους γύρω μου. Το συγκεκριμένο έχει να κάνει με το πώς ένας άνθρωπος πλησιάζει έναν άλλο άνθρωπο, με την ανάγκη μας να βρεθούμε σε σχέση και εγγύτητα με τους άλλους. Από εκεί και πέρα μπορεί να σημαίνει και πολλά ακόμα, θα το δούμε. Επειδή ωστόσο είναι η πρώτη φορά που κάνω ένα έργο σε τόσο μεγάλη κλίμακα, είμαι πολύ χαρούμενος που το δοκιμάζω με αυτό το θέμα.

Αποτυπώνοντας αυτή την ιδιαίτερη στιγμή μεταξύ δύο ανθρώπων, ποια είναι η θεματική που αναδεικνύετε με το «Φιλί»; Θα σας πω τι πιστεύω, αν και δεν είμαι σίγουρος ότι ισχύει απολύτως – θα το δούμε πώς λειτουργεί,

γιατί είναι ένα έργο σε δημόσια θέα. Αυτό που αναπαριστά, αυτή τη στιγμή, είναι απαγορευμένο. Πρώτα απ’ όλα, λοιπόν, αναδεικνύεται η ανάγκη μας να πλησιάσουμε τους άλλους, δηλαδή τον εαυτό μας μέσα από έναν άλλο άνθρωπο. Από εκεί και πέρα, νομίζω ότι το θέμα του θέτει ζητήματα για την ανοιχτή κοινωνία, την ανεκτικότητα, την ελευθερία στην έκφραση της επιθυμίας, για μια σύγχρονη ζωή απαλλαγμένη από φοβίες που αφορούν στην επιθυμία.

Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι ανάγκες της πόλης που έρχεται να καλύψει το έργο σας και ποια η σημασία του στη σημερινή συγκυρία; Πιστεύω ότι η Αθήνα αυτή τη στιγμή χρειάζεται ένα βλέμμα αισιόδοξο, ένα βλέμμα που να κοιτάζει το αύριο με όρεξη. Επίσης, επειδή ακριβώς είναι δημόσιο έργο, καλό είναι η θεματολογία του να αφορά όλους τους ανθρώπους που θα το βλέπουν. Η πόλη χρειάζεται χειρονομίες οι οποίες να απευθύνονται στο σύνολο των κατοίκων της. Μια τοιχογραφία είναι κάτι εντελώς διαφορετικό από το να παρουσιάσεις έναν πίνακα σε μια γκαλερί ή σε έναν εκθεσιακό χώρο που ο επισκέπτης μπαίνει στον χώρο και κάνει μια κίνηση προς τα εσένα. Στον δημόσιο χώρο είσαι εσύ που κάνεις κίνηση προς τους ανθρώπους. Πρέπει, λοιπόν, να είσαι πολύ προσεκτικός γιατί απευθύνεσαι σε όλους, δεν επιλέγεις το κοινό σου στο δημόσιο χώρο. Νομίζω ότι ένα τέτοιο έργο σε κοινή θέα πρέπει να δίνει κουράγιο, αυτό χρειαζόμαστε, εγώ δηλαδή αυτό χρειάζομαι και γι’ αυτό έκανα ένα τέτοιο έργο. Για να πάρω ο ίδιος κουράγιο, γιατί μένω και στη γειτονιά, αλλά και οι άνθρωποι γύρω μου. Να πάρω και να δώσω ελπίδα για το ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε, να βγούμε από αυτή τη δύσκολη στιγμή.

Το έργο σας συνολικά χαρακτηρίζεται από τη λιτότητα της γραμμής που ταυτόχρονα απονέει έντονα συναισθήματα. Πώς διαμορφώσατε αυτή την τεχνοτροπία; Με αφάνταστα σκληρή δουλειά. Εξαντλητική ήταν η δουλειά και για το συγκεκριμένο έργο, στην αναζήτηση της ακρίβειας στη φόρμα, στο σχήμα, στο χρώμα, στη διάσταση. Είναι πολλή η κούραση, ο χρόνος και η ενέργεια που έχω αφιερώσει, και χωρίς να γνωρίζω την τελική κατάληξη.

Ποια είναι τα επόμενα επαγγελματικά σας σχέδια; Σίγουρα το έργο αυτό βάζει μια καινούργια προοπτική στη δουλειά μου, τα έργα μεγάλης κλίμακας, έχω αρχίσει να το βλέπω χωρίς να έχω αυτή τη στιγμή κάτι ανακοινώσιμο. Εκείνο που μπορώ να πω είναι ότι σε συνεργασία με τη Στέγη ετοιμάζουμε ένα βιβλίο για τη δουλειά μου που θα καλύπτει τα έργα της τελευταίας περιόδου, κυρίως τα έργα με τη γραμμή, αλλά σίγουρα με ενδιαφέρουν η μεγάλη κλίμακα και ο δημόσιος χώρος. Κι αφού έκανα το πρώτο, έχω όρεξη να δω και τα επόμενα. **Α**

ΦΩΤΟ: ΣΤΕΛΙΟΣ ΤΖΕΤΖΙΑΣ

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

13 ΓΚΑΛΕΡΙΣΤΕΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΗΝ ATHENS VOICE

Ζητήσαμε από 13 ιδιοκτήτες και διευθυντές γκαλερί στην Αθήνα να αποτιμήσουν τις συνέπειες της πανδημίας και των λοκντάουν στον χώρο της τέχνης και να οραματιστούν την επόμενη μέρα.

Επιμέλεια: ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ - ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

01

MARINA ΗΛΙΑΛΗ

Bernier / Eliades Gallery

© ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Δεν μπορώ να μαντέψω τα νέα «όρια ταχύτητας», μα είμαι και σίγουρη ταυτόχρονα πως δεν θα επανέλθουμε στο αλλοτινό ξέφρενο πάρτι.

Πριν το παγκόσμιο λοκντάουν και τη διαπλανητική σίγαση, ο κόσμος της τέχνης ζούσε σε μια φρενήρη ταξιδιωτική συνθήκη: ανεβαίναμε σε ένα αεροπλάνο την Παρασκευή για να πάμε στη Νέα Υόρκη ή το Παρίσι και επιστρέφαμε τη Δευτέρα. Μια τρομακτική υπερβολή, μια τρέλα που ήθελε τους γκαλερίστες, τους συλλέκτες και τους καλλιτέχνες να ταξιδεύουν συνεχώς και να κινούνται σε έναν επίπλαστα επιταχυνόμενο ρυθμό. Για εμένα αλλά και για τους συναδέλφους της γενιάς μου αυτή η ταχύτητα δεν υπήρχε σε ό,τι είχε να κάνει με την τέχνη και τους ρυθμούς της ως το 1995 ή το 2000.

Τα τελευταία 20 χρόνια ήταν σαν να παίζαμε σε ένα μεγάλο power game. Η επιβαλλόμενη συνθήκη ήταν να κυνηγάς το τρέντι. Έβλεπα νέους καλλιτέχνες μέσα σε έναν ή οκτώ μήνες, από τη στιγμή που λανσαρίστηκαν, να τριπλασιάζουν την τιμή των έργων τους, χωρίς προσωπικά να έχω τον απαραίτητο χρόνο να καταλάβω, να ερμηνεύσω ή να ανιχνεύσω το τι συμβαίνει.

Σας τα λέω όλα αυτά γιατί το συγκεκριμένο φαινόμενο άφησε τους ανθρώπους γυμνούς από σκέψη, κατά κάποιο τρόπο η εκτίμηση που πρωτάνευε ήταν «αφού είναι της μόδας, ας το αποκτήσω».

Ο διάλογος με τους ανθρώπους της τέχνης παλαιότερα ήταν διαρκής, η σκέψη, η φιλοσοφική ανάλυση και οι αναζητήσεις γίνονταν σε πιο ανθρώπινους ρυθμούς.

Η καραντίνα, άρα και η επόμενη μέρα, επομένως, θεωρώ πως έστω και με αυτό τον βίαιο τρόπο, μέσω της αδράνειας που προκάλεσε και στο δικό μας «σύστημα», έδωσε σε όλο το φάσμα της τέχνης τη δημιουργική ευκαιρία να αναστοχαστεί.

Έκρινα αναγκαίο να μιλήσω για όλα αυτά που συνέβαιναν πριν σταματήσει ο συγκεκριμένος τρόπος με τον οποίο λειτουργούσαμε, γιατί θεωρώ

πως η επόμενη μέρα θα φέρει αναπροσαρμογή του παλιότερου ρυθμού. Δεν μπορώ να μαντέψω τα νέα «όρια ταχύτητας», μα είμαι και σίγουρη ταυτόχρονα πως δεν θα επανέλθουμε στον αλλοτινό ξέφρενο ρυθμό.

Πιστεύω πως θα δούμε πολύ καλές δουλειές, γιατί η περισυλλογή, ο εγκλεισμός και ο αναστοχασμός που επέφερε το λοκντάουν θα φέρουν στο φως μια καινούργια, πιο γό-

νιμη και δημιουργική συνθήκη. Ο εγκλεισμός, ειδικά τους νέους καλλιτέχνες, τους απάλλαξε από το άγχος να πρέπει να βρίσκονται παντού. Αυτός ο μη πλέον ανταγωνισμός, τώρα που το ζητούμενο είναι η επιβίωση και η νίκη ενάντια στον θάνατο, θα επανοσηματοδοτήσει τη γενιά τους. Δεν ήταν μόνο οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι που άλλαξαν την τέχνη άρδην. Ήταν και τα χρόνια του AIDS. Θυμηθείτε εκείνη την εποχή, εκείνη την ασθένεια και τον πόσο στοχασμό έφερε στο σύστημα της τέχνης, περί ύπαρξης, ελευθερίας, ορίων και ρυθμών. Κάτι τέτοιο συμβαίνει και τώρα. Ε, λοιπόν, την επόμενη μέρα πιθανόν να επιστρέψει εκείνο το παλιό καλό «όριο ταχύτητας». Και ξανά όλοι μαζί, καλλιτέχνες, γκαλερί και συλλέκτες θα έχουμε χρόνο για να γνωριστούμε αλλά και να συν-δημιουργήσουμε. Αυτό το έως πρότινος «έρχομαι τη Δευτέρα, στήνω την Τρίτη και αναχωρώ για κάποια άλλη έκθεσή μου κάπου αλλού την Τετάρτη» μάλλον θα αλλάξει. Κι όλοι θα γνωριστούμε, άρα και θα επικοινωνήσουμε καλύτερα! Θα σας γυρίσω πίσω στην Arte Povera. Τότε υπήρχε αρκετός χρόνος για ζυμώσεις και εκτιμήσεις. Αισιοδοξώ επομένως πως αυτό το έως σήμερα «αλόγιστο χρηματιστήριο» θα δώσει τη θέση του σε κάτι άλλο πιο ανθρώπινο και δημιουργικό. Όσο για εμάς στην Bernier / Eliades, ως προς το πρακτικό κομμάτι της ύπαρξής μας, αναπόφευκτα μεταφέραμε όλες μας τις δραστηριότητες στην ψηφιακή μας περσόνα. Μέσα από τα viewing rooms, με βίντεο, αναδρομές που μας έδωσαν την ευκαιρία να (ε)αναδείξουμε ξεχασμένες εκθέσεις, ή να ανατρέξουμε σε κάποιες άλλες εν είδει best of, καταφέραμε να κρατήσουμε ζωντανό το ενδιαφέρον του κόσμου. Δεν ξεχαστήκαμε. Και εισπράξαμε αγάπη, στωικότητα, ενδιαφέρον και ανταπόκριση από τον κόσμο, που κι αυτός όπως και εμείς έπαψε να ταξιδεύει ή να επισκέπτεται γκαλερί και μουσεία. Όμως είδαν! Και βλέπουν! Μετά τον Νοέμβριο εκθέσαμε έναν εξαιρετικά σημαντικό φωτογράφο της δεκαετίας του '80, τον Νεοζηλανδό Boyd Webb, που όχι απλώς στέκει στις μέρες μας αλλά και συνεχίζει να αποτελεί αξία. Συνεχίσαμε και συνεχίζουμε με τον αμερικανό γλύπτη και κεραμίστα Brian Rochefort, που δυστυχώς επρόκειτο να έρθει για τα εγκαίνιά του στην Αθήνα αλλά δεν τα κατάφερε κι ευελπιστούμε ότι, αν ανοίξουν τα σύνορα, θα έρθει μέχρι το τέλος Μαΐου. Προς το παρόν, φυσικά, λειτουργούμε με ραντεβού, μέχρι νεωτέρας.

Bernier / Eliades Gallery, Επταχάλκου 11, bernier-eliades.com, @berniereliadesgallery

ΔΑΦΝΗ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Γκαλερί Ζουμπουλάκη

Η Τέχνη πάντα επιβιώνει και βρίσκει τρόπο να ανθίζει. Κάπως έτσι προέκυψε και η ιδέα της τρέχουσας, ομαδικής έκθεσής μας με τίτλο «Κηπουρική».

© MARIA MAPKEZH

Ο κόσμος της Τέχνης –σε όλες της τις μορφές– επηρεάστηκε ραγδαία και πολύ βαθιά εξαιτίας της πανδημίας. Σε ό,τι αφορά στις Αίθουσες Τέχνης, η λειτουργία τους τέθηκε σε αμφοβήτηση εφόσον παρέμειναν κλειστές, αλλά ακόμα και στα διαστήματα που άνοιξαν τίποτα δεν ήταν το ίδιο. Εκτός από εκθεσιακοί χώροι, οι Αίθουσες Τέχνης υπήρξαν έως τώρα και χώροι συγκέντρωσης ανθρώπων με ενδιαφέροντα πνευματικά. Η απαγόρευση συγκέντρωσης ανθρώπων αναπόφευκτα μετατρέπεται τη θέαση μιας έκθεσης σε μια εμπειρία εντελώς αυτοαναφορική. Φυσικά, μετά το πρώτο σοκ, της πρώτης καραντίνας, όπου όλα ήταν άγνωστα, καταλάβαμε όλοι οι εργαζόμενοι του χώρου ότι έπρεπε να βρούμε νέους τρόπους επικοινωνίας με το κοινό, με τους συλλέκτες, με τους καλλιτέχνες. Δημιουργήθηκε ένα είδος αμεσότητας. Τα «Νέα από τα Ατελιέ» (ιδέα που προωθήσαμε μέσω των newsletter που στέλναμε) έφεραν σε πιο άμεση επαφή τους καλλιτέχνες με το κοινό. Νομίζω ότι και ψυχολογικά, αυτή η ιδέα στήριξε τους καλλιτέχνες, τους έδωσε ένα κίνητρο να βγουν από την εσωστρέφεια.

Σε επόμενη φάση κινηθήκαμε μέσω του e-shop που προϋπήρχε λόγω του Art Shop της Κριεζώτου. Προσθέσαμε και πρωτότυπα έργα, αλλά μπορέσαμε να δούμε και το e-shop για πιθανές διορθώσεις, βελτιώσεις. Υπήρξε μεγάλη αύξηση των παραγγελιών, καθώς ο κόσμος εξοικειωνόταν με τις online παραγγελίες.

Δεδομένης της αδυναμίας να γίνουν διά ζωής επισκέψεις στις εκθέσεις, επαναφέραμε τις διαδικτυακές πλοηγήσεις (360° Virtual Tours), που είχαμε πρωτοξεκινήσει ήδη από το 2005! Στο site μας μπορεί κανείς να δει αρκετές παλαιότερες, σημαντικές εκθέσεις κατ' αυτόν τον τρόπο. Λόγω των συνθηκών, το κοινό ανταποκρίθηκε σε μεγάλο βαθμό. Αλλά και διεθνώς, το Instagram έπαιξε σημαντικό ρόλο. Δόθηκε η ευκαιρία να παρακολουθήσουμε live πολλές συνεντεύξεις και παρουσιάσεις από διάσημους καλλιτέχνες. Ο Damien Hirst μας ξεναγεί καθημερινά στο ατελιέ του.

Είδαμε βέβαια και την ανάδειξη της ψηφιακής εικόνας με τρόπο αναπάντεχο. Δηλαδή το να γίνονται δημοπρασίες και να πωλούνται σε πολύ υψηλές τιμές ψηφιακές εικόνες είναι κάτι πρωτόγνωρο. Προσωπικά, πάντα παραμένω αισιόδοξη και προσπαθώ να είμαι εφευρετική και να προσαρμόζομαι στις συνθήκες. Είναι αλήθεια ότι συχνά αναπολώ τα Σάββατα στην γκαλερί που με αφορμή την εκάστοτε έκθεση συγκεντρώνονταν φίλοι, καλλιτέχνες, επισκέπτες, συλλέκτες και κουβέντιαζαν με συνοδεία κρασιού. Αυτά νομίζω θα αργήσουν να επανέλθουν. Η Τέχνη όμως πάντα επιβιώνει και βρίσκει τρόπο να ανθίζει. Κάπως έτσι προέκυψε και η ιδέα της τρέχουσας, ομαδικής έκθεσής μας με τίτλο «Κηπουρική», την οποία μπορεί κάποιος να επισκεφτεί είτε εικονικά (www.zouboulakis.gr/360/zoumb-feb2021) είτε από κοντά, κατόπιν ραντεβού.

Γκαλερί Ζουμπουλάκη, Πλατεία Κολωνακίου 20, 2103608278, Κατόστημα: Κριεζώτου 6, Κολωνάκι, 2103634454 zouboulakis.gr/shop/ www.zone-d.gr/www.new-wrinkle.org/ @zouboulakis_galleries / @zouboulakis_contemporary

03

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΙΚΑΣ

Mamush Gallery

Ελπίζω να μας εκπλήξει η τέχνη που θα δημιουργηθεί στα χρόνια που θα ακολουθήσουν.

Η Τέχνη και ο Πολιτισμός επλήγησαν όπως τόσοι άλλοι τομείς της ζωής και της οικονομίας αλλά δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι για τους καλλιτέχνες ιστορικά οι προκλήσεις και η διαχείριση οριακών καταστάσεων έπαιζαν σημαντικό ρόλο τόσο στη δημιουργία αυτή καθαυτή, όσο και στη γέννηση νέων δρόμων. Δεν πρέπει όμως να παραγνωρίζουμε τον ιδιαίτερο ψυχισμό των καλλιτεχνών που άλλες φορές τους βοηθά να θεραπεύσουν και να αντιμετωπίσουν τις πληγές τους μέσα από τα έργα τους και άλλες που τους δοκιμάζει σε επίπεδα πέραν των αντοχών τους με τραγικές συνέπειες.

Ο πανικός που σκόρπισε η πανδημία λόγω της αιφνίδιας παύσης των εκθέσεων και του κλεισίματος όλων των χώρων Τέχνης προκάλεσε τεράστια αμηχανία. Θα θυμάμαι πάντα τις πολύωρες συζητήσεις μου με τους καλλιτέχνες μας διότι η οπτική αλλά και η προοπτική που μου πρόσφεραν ήταν κάτι που δεν θα μπορούσε να μου δώσει κανένας δημοσιογράφος, πολιτικός, λοιμωξιολόγος ή ειδικός. Απολαμβάνοντας τις βαθυστόχαστες αναλύσεις τους αφουγκραζόμουν την κοινή αγωνία και λαχτάρα τους μαζί που θα μπορούσα να συνοψίσω στη προσμονή για τη δημιουργία εκείνης της τέχνης που θα διηγηθεί την ασύλληπτη δοκιμασία της ανθρωπότητας και που θα τη βοηθήσει να σταθεί και πάλι στα πόδια της. Όπως οι καλλιτέχνες συνέχιζαν να δημιουργούν κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου έτσι ακριβώς έκαναν και εν μέσω της πανδημίας. Ενδεικτικά αναφέρω τη γλύπτρια Ράνια Σχορετσανίτη που επλήγη και από τον πρόσφατο σεισμό της Ελασσόνας και συνέχισε να δημιουργεί εν μέσω ρίχτερ, ή τη διεθνή γλύπτρια Vassiliki που με την απαγόρευση της ανθρώπινης εγγύτητας την είδα να φτιάχνει άδειες αγκαλιές, ή την Brigitte Polemis που βιώνει την πανδημία ως ευκαιρία και ήδη ολοκλήρωσε τη νέα σειρά έργων της.

Η μεγάλη έκπληξη λοιπόν δεν ήρθε από τους καλλιτέχνες αλλά από το κοινό το οποίο απάντησε στην πανδημία με εξίσου δημιουργικό τρόπο επιλέγοντας να εμπλουτίσουν τις ζωές τους μέσα από την απόκτηση έργων τέχνης, να δώσουν μια νέα διάσταση στους χώρους τους, να «δουν» τα σπίτια του εγκλεισμού όχι σαν φυλακές αλλά σαν παραδείσους και καταφύγια ψυχών.

Ενώ βρίσκομαι όλη μου τη ζωή δίπλα στους καλλιτέχνες και η τέχνη είναι ο πυλώνας της ζωής μου πρώτη φορά ένιωσα τόσο έντονα τη δύναμή τους και τη δύναμη της τέχνης γενικότερα. Πρώτη φορά έγινε τόσο καθαρή η πραγματική διάσταση της τέχνης και η αναγκαιότητά της. Ο κόσμος προσέφυγε στην τέχνη για να διαχειριστεί τα δύσκολα και για αυτό το λόγο η συνεισφορά των ανθρώπων του χώρου που ανήκω ίσως για πρώτη φορά μεταπολεμικά προσλαμβάνει και μια νέα διάσταση. Προσωπικά ποτέ δεν αντιμετώπισα το έργο τέχνης ως προϊόν προς πώληση αλλά κυρίως ως ένα κομμάτι από ένα puzzle που λείπει από τη ζωή κάποιου και έρχομαι εγώ να βρω το σωστό ώστε να τον βοηθήσω να το προσθέσει με στόχο την κάλυψη μιας εσωτερικής ανάγκης, ή την ολοκλήρωση του χώρου του όχι μόνο σε αισθητικό επίπεδο αλλά και με ουσία.

Σημαντικό είναι πως πολλοί θέλησαν να αναβαθμίσουν την ποιότητα της ζωής τους μέσα στους χώρους που ζουν πια τις περισσότερες ώρες τις ημέρας και να αναζητήσουν τα κατάλληλα έργα τέχνης. Με πιο απλά λόγια είναι εκείνοι που αποφάσισαν να ασχοληθούν με κάθε τι που ήταν μπροστά τους αλλά δεν το έβλεπαν πριν την πανδημία. Τώρα υπήρξε ο χρόνος να κάνουν ευχάριστη την παραμονή τους και κυρίως να νιώσουν περισσότερη χαρά. Και χαρά δεν μας δίνει μόνο η συνομιλία με τους ανθρώπους αλλά και η συνομιλία με τα έργα τέχνης στον χώρο μας. Γιατί πάντα έχουν να μας πουν κάτι κι ας μην μιλάνε. Δεν μιλάνε αλλά επικοινωνούν μαζί μας καθώς διαχέουν ενέργεια στον χώρο, και μαζί με αυτήν και κάτι πολύτιμο από την ψυχή του καλλιτέχνη. Ο παράγοντας του εγκλεισμού στο σπίτι μας οδήγησε στην ανάγκη να αναθεωρήσουμε τον τρόπο ζωής μας μέσα σε αυτό και να πάρουμε αποφάσεις με άλλα κριτήρια.

Προσαρμοστήκαμε και εμείς στην Mamush Gallery και βρήκαμε τον τρόπο να παρουσιάσουμε τα έργα μας σύμφωνα με τις επιθυμίες των πελατών μας μέσα στον χώρο τους χωρίς να έρθουμε σε άμεση επαφή. Ήταν τόσο απλό τελικά. Αρκούσε μια φωτογραφία του χώρου στην οποία εκθέσαμε φωτορεαλιστικά τις προτάσεις μας και η μεταμόρφωση είχε πια εικόνα. Οι λεπτομερείς περιγραφές στην συνέχεια, τα βίντεο και οι φωτογραφίες υψηλής ανάλυσης έκαναν την κάθε περιγραφή πιο ζωντανή πριν την τελική απόφαση. Και πράγματι όλοι ήταν ενθουσιασμένοι με το αποτέλεσμα.

Ενώ λοιπόν δεν είμαστε σε θέση ακόμα να κάνουμε τον θλιβερό απολογισμό των απωλειών στον χώρο μας προσωπικά μπορώ να μιλήσω με βεβαιότητα για τη δυναμική και σωτήρια εκατέρωθεν σχέση του κοινού με τους δημιουργούς. Ήταν η πιο ευχάριστη διαπίστωση στην εποχή της δοκιμασίας μαζί με την ελπίδα ότι θα μας εκπλήξει η τέχνη που θα δημιουργηθεί στα χρόνια που θα ακολουθήσουν. Θέλω να πιστεύω ευχάριστα διότι η σύγχρονη τέχνη κατά τη γνώμη μου χρειαζόταν ένα νέο εσωτερικό φως και ίσως να αλλάξει και τροχιά αν αφήσει πίσω της την επανάληψη και επιδοθεί στο αληθινό αποτύπωμα της εποχής της που έτυχε να της προσφέρει πλούσιο υλικό με βασικό συστατικό την υπαρξιακή ανησυχία. Η Mamush Gallery θα συνεχίζει να στηρίζει τους καλλιτέχνες της και να προσφέρει στους συλλέκτες αλλά και στο ευρύ κοινό τη σχέση εμπιστοσύνης και ανατροφοδότησης στους ιδιαίτερα δύσκολους καιρούς που βιώνουμε.

Γκαλερί Mamush, Παναγίτσας 3,
Κηφισιά, 2106232900
www.mamushgallery.com/
www.mamushgalleryshop.com

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Χ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ **a.antonopoulou.art**

Οι λάτρεις της τέχνης πάντα θα έχουν
διάθεση να αγοράζουν.

© ΤΑΣΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ

Ζήσαμε κάτι πρωτόγνωρο σαν σενάριο επιστημονικής φαντασίας. Η σκηνή του διασωληνομένου ασθενή κάπου στο Μπέργκαμο, όπου ο νοσηλευτής τού κρατά το tablet για να αποχαιρετήσει την οικογένειά του, θα με ακολουθεί για χρόνια. Μετά το πρώτο σοκ, άρχισε η σκέψη πως αυτή η πανδημία και ο εγκλεισμός θα λειτουργήσουν λιγότερο αρνητικά για τους καλλιτέχνες και την γκαλερί. Προχώρησα στο επόμενο βήμα, τη δράση. Κίνητρα στους καλλιτέχνες, σε μένα την ίδια, στη συνεργατίδα μου για δουλειά και δημιουργία. Ετοιμάζω, την πρώτη νομίζω, διαδικτυακή έκθεση μέσα στον Απρίλιο 2020, μη φανταστείτε κάτι ψηφιακά προχωρημένο, σε απλή μορφή pdf. Με θέμα «Μετρώντας περίπου 1,5m». Μια απόπειρα να ερμηνευθεί η επιβεβλημένη απόσταση ασφαλείας δύο ανθρώπων σε καιρό καραντίνας. Το 1,5m γίνεται η σωματική μας εμβέλεια υπαγορεύοντας μια νέα συμπεριφορά μέσα στον αρχιτεκτονικό χώρο, μια νέα ηθική και μια νέα χορογραφία του Ανθρώπου. Το να σχεδιάζεις το μέλλον εκείνη τη στιγμή ήταν σημαντικό. Συνεχίσαμε όλοι μαζί, για να υποστηρίξουμε την τέχνη και να φέρουμε νέες εμπειρίες σε όλους. Το πείραμα πέτυχε!

Στο δεύτερο λοκντάουν, έχοντας ψάξει και έχοντας βρει τους τεχνικούς που θα αναλάμβαναν την παρουσίαση μιας έκθεσης σε ψηφιακή μορφή, κάναμε τελικά πίσω. Σχεδόν κανένας από εμάς δεν ήθελε. Η εμπειρία να δεις, να αισθανθείς, να περιεργαστείς το έργο τέχνης, να μυρίσεις και να το ακουμπήσεις, όπως είπε κάποιος, να μαγευτείς ή το αντίθετο, δεν σου παρέχεται από την ψηφιακή περιήγηση. Με βρίσκει λίγο ρομαντική; Ναι, στην εποχή των NFT, των bitcoin και των έργων με τεχνητή νοημοσύνη, φαίνεται πολύ ξεπερασμένο. Βέβαια σε μια άλλη διοργάνωση, όπως μια φουάρ, θα το τολμούσα. Στην πορεία, όταν ο κόσμος άρχισε να κουράζεται με τις διαδικτυακές εκθέσεις και τα viewing rooms, πέρασα στην προσωπική επικοινωνία με το αγοραστικό κοινό. Συγκεκριμένα έργα σε συγκεκριμένους ανθρώπους, συζήτηση, επιχειρήματα για να αγοράζουν και τους νεότερους καλλιτέχνες, όχι μόνο τα σίγουρα ονόματα που έχουν περάσει στα επείγοντα. Ένα άλλο βήμα ήταν να επανασχεδιάσουμε το web site της γκαλερί www.aaart.gr για να είναι πιο φιλικό στα κινητά. Επιλογή το νέο website να είναι χωρίς e-shop. Το καλάθι του super market δεν μας ταιριάζει! Απλά μπαίνεις μέσα στο web site της γκαλερί και, αν θέλεις πληροφορίες για κάποιο έργο, πατάς ένα κουμπί και έχεις σε λίγη ώρα όλες τις πληροφορίες που θέλεις. Το μέλλον ζοφερό δεν θα το έλεγα. Οι λάτρεις της τέχνης πάντα θα έχουν διάθεση να αγοράζουν. Θα κάνουν λίγο παραπάνω παζάρια λόγω της κρίσης, αλλά δεν πειράζει, στο παιχνίδι είναι κι αυτό! Τώρα, γιατί η ελληνική τέχνη δεν είναι στις διεθνείς πλατφόρμες, εκθέσεις και γκαλερί, αυτό είναι ένα άλλο μεγάλο θέμα για ανοικτή συζήτηση-δράση με το υπουργείο και κυρίως με το τμήμα του σύγχρονου πολιτισμού. Ελπίζω κάπου εδώ να τελειώνει η πρωτοφανής περιπέτεια του πλανήτη και διδάγματα να αποκομίσουμε όλοι. Με περισσότερη σκέψη, σοφία, λιγότερο εγωκεντρισμό, περισσότερη εξωστρέφεια να πορευτούμε στον δρόμο της τέχνης.

Γκαλερί a.antonopoulou.art,
Αριστοφάνους 20, Ψυρρή,
www.aaart.gr, @a_antonopoulou_art

© MARIA MARKEZI

05

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΚΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

Καροπουλος Fine Art

Η καραντίνα αποτέλεσε ωφέλιμο χρόνο για εσωτερική και εικαστική αναζήτηση, ώστε να ξεκινήσουμε νέες συνεργασίες και νέα projects.

Η πανδημία σίγουρα δεν άφησε ανεπηρέαστο τον κόσμο της τέχνης. Είχε μεγάλο αντίκτυπο στα καλλιτεχνικά δρώμενα, καθώς σταμάτησαν οι εκθέσεις, οι μεγάλες διοργανώσεις τέχνης, όπως οι Art Fairs, ενώ η προσωπική επαφή του θεατή με την τέχνη κατέστη ανέφικτη.

Κρατώντας πάντα θετική στάση αποφασίσαμε εν μέσω καραντίνας να δημιουργήσουμε ένα νέο σημείο συνάντησης - γκαλερί στην καρδιά της Αθήνας. Επιπλέον διατηρήσαμε απρόσκοπτη την επαφή μας με τους λάτρεις της τέχνης παρουσιάζοντας ψηφιακές εκθέσεις, όπως του street artist Sonke τον Νοέμβριο του 2020, πραγματοποιώντας παράλληλα τις εβδομαδιαίες δημοπρασίες μας. Ο κόσμος ανταποκρίθηκε σε όλες αυτές τις προσπάθειες, που ανθίζουν ως αναγκαιότητα σε περιόδους κρίσης.

Το κοινό, όπως και οι γκαλερί, εξελίσσεται και προσαρμόζεται στις νέες περιστάσεις. Η θετική αυτή νιοή και ανταπόκριση μέσω του διαδικτύου διέυρνε και διατήρησε την επαφή μας, ωστόσο σίγουρα μας έλειψε η διαπροσωπική σχέση που είναι ζωτικής σημασίας στην τέχνη.

Είναι γεγονός ότι όλες οι μεγάλες κρίσεις φέρνουν δυσκολίες. Ταυτόχρονα, όμως, ειδικά στην τέχνη, δημιουργούν και νέες τάσεις. Η καραντίνα αποτέλεσε ωφέλιμο χρόνο για εσωτερική και εικαστική αναζήτηση ώστε να ξεκινήσουμε νέες συνεργασίες και projects

με σκοπό την προαγωγή της τέχνης. Αφού δεν μπορούσαν να γίνουν εκθέσεις, οι ηλεκτρονικές περιηγήσεις στους χώρους μας καθώς και το διαδικτυακό μας κατάστημα και οι δημοπρασίες on line αντικατέστησαν κατά το δυνατόν τη φυσική παρουσία.

Είναι ευτυχές γεγονός το ότι η κρίση δεν επηρέασε τελικά σε τόσο μεγάλο βαθμό τον τομέα της τέχνης και ότι βρέθηκαν τρόποι εκσυγχρονισμού των ήδη υπάρχοντων μηχανισμών λειτουργίας. Είμαστε πάντα αισιόδοξοι να συνεχίσουμε την παρουσία μας στη σκηνή της τέχνης, καθώς οι γκαλερί αποτελούν αναπόσπαστο και μοναδικό κομμάτι της, με την ευχή να κρατήσουμε την τέχνη ως μέρος της ζωής μας.

Καροπουλος Fine Art, Σκουφά 5,
Κολωνάκι, Λεωφ. Κηφισίας 37Α
& Σπύρου Λούη,
Μαρούσι, www.karopoulosart.gr

06

ΡΕΒΕΚΚΑ ΚΑΜΧΗ

Γκαλερί Ρεβέκκα Καμχή

Ήταν μία περίοδος ανασκόπησης και
ανασυντονισμού που έκανε καλό
και στη δουλειά μου.

© ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΚΕΖΗ

Πέρσι τον Μάρτιο ένιωθα ότι έπρεπε να αφουγκραστώ τι γίνεται, σαν να σταμάτησαν τα πάντα. Σε προσωπικό επίπεδο μου έκανε πολύ καλό και κατ' επέκταση είχε θετικό αντίκτυπο και στη δουλειά. Το σημαντικό ήταν ότι άκουγα τα πουλιά έξω από το γραφείο μου και τους γλάρους που πετούσαν πάνω από το Μεταξουργείο. Με αυστηρό πρόγραμμα ξεκίνησα αρχειοθέτηση και ξεκαθάρισμα υλικού. Η γκαλερί μου κλείνει πάνω από 25 χρόνια λειτουργίας, σκέφτομαι να κάνω μία μικρή έκδοση, οπότε έψαχνα υλικό και φωτογραφίες από Παρίσι, Λονδίνο, Νέα Υόρκη, Αθήνα με φίλους, καλλιτέχνες, επιμελητές και συλλέκτες. Ασχολήθηκα με δουλειές που πάντα λες να κάνεις και ποτέ δεν προλαβαίνεις, γιατί συμβαίνουν χιλιάδες πράγματα συγχρόνως. Η πρώτη περίοδος λοιπόν ήταν τελείως βουβή – κανένας επισκέπτης πού και πού, κάποιο τηλέφωνο, κανένα μέιλ... Ένιωθα ότι θα ενοχλούσα, είχα μπει κάπως μέσα σε μια βουβαμάρα.

Το καλοκαίρι ξεκινήσαμε τις «Μικρές συναντήσεις». Στείλαμε ένα ομαδικό μέιλ και δίναμε 2, 3 εναλλακτικές μέρες κάθε εβδομάδα, όπου οι ενδιαφερόμενοι δήλωναν συμμετοχή για να δουν την έκθεση συνοδευόμενη από μία ξενάγηση. Ο κόσμος ευχαριστήθηκε πολύ, ήταν μια ξενάγηση στην έκθεση της Ναν Γκόλντιν και έτσι εκτός από τα έργα άκουσαν και λίγα πράγματα για την καλλιτέχνη, τη ζωή και το έργο της. Κάθε συνάντηση ήταν πλήρης, κρατούσαμε αποστάσεις και εγώ μιλούσα πίσω από ένα πλεξγκλάς!

Διεθνώς μετά από το πρώτο πάγωμα της απόλυτης καραντίνας ξεκίνησε μια μεγάλη έξαρση με διαδικτυακά view ingrooms. Στην αρχή έμπαινα να τα δω, αλλά πολύ σύντομα έχανα το ενδιαφέρον μου - σίγουρα μένει κανείς σε επαφή με το αντικείμενο, αλλά δεν με ευχαριστούσε να βλέπω έτσι έργα τέχνης. Η πιο πετυχημένη πλατφόρμα ήταν αυτή της FIAC (Foire Internationale d'Art Contemporain) που γίνεται κάθε χρόνο στο Παρίσι στο μεγαλόπρεπο κτίριο του Grand Palais. Τίποτα δεν μπορεί να συναγωνιστεί τους σιδερένιους τρούλους αυτού του εκπληκτικού παλατιού από όπου πέφτει το φυσικό φως πάνω στα έργα που εκτίθενται. Μου έλειψε πάρα πολύ που δεν πήγα στο Παρίσι και στο Λονδίνο τον Οκτώβριο, όπου συνήθως βρίσκω έργα για τους πελάτες μου. Παρόλα αυτά πρέπει να παραδεχτώ ότι εφόσον δεν υπήρχε άλλη επιλογή αυτή την περίοδο έψαξα έργα σε γκαλερί και έγιναν κάποιες πωλήσεις μέσω ίντερνετ. Κάποιοι πελάτες περνούσαν περισσότερο χρόνο στο σπίτι τους, οπότε ήταν πιο διαθέσιμοι και ανοικτοί να καζέψουν προτάσεις και έργα.

Μετά το καλοκαίρι, που περιμέναμε κάπως ότι αυτό το αστείο θα τελειώνει, κατεβάσαμε την έκθεση της Γκόλντιν και ξεκινήσαμε να ετοιμαζόμαστε για την έκθεση της Ντιάννας Μαγκανιά. Η καλλιτέχνις μοιράζεται τον χρόνο της μεταξύ Ιταλίας και Αθήνας και όταν ήταν έτοιμη να έρθει για στήσιμο μπήκαμε πάλι σε καραντίνα, οπότε και αναβλήθηκε. Τελικά τον Δεκέμβριο, όταν όλα ξανάνοιξαν, στήσαμε την έκθεση, αλλά μετά όλα έκλεισαν πάλι – με έναν κινηματογραφιστή γυρίσαμε ένα βίντεο που κοινοποιούμε μέσω κοινωνικών δικτύων. Για το μέλλον δεν ξέρω τι να σκεφτώ, μου αρέσει ο κόσμος και το κοινωνικό αλισβέρισι, το οποίο πιστεύω πως δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντικατασταθεί από μια οθόνη είτε σε εμπορικό είτε σε ανθρώπινο επίπεδο.

Γκαλερί Ρεβέκκα Καμχή,
Λεωνίδου 9, Μεταξουργείο,
2105233049
www.rebeccacamhi.com/
[gallery@rebeccacamhi.com/](mailto:gallery@rebeccacamhi.com)
[@rebeccacamhigallery](https://www.instagram.com/rebeccacamhigallery)

07

NANTIA ΓΕΡΑΖΟΥΝΗ

The Breeder Gallery

Παραμένω αισιόδοξη, καθώς ήδη αυτή την εβδομάδα μπορέσαμε να έχουμε τους πρώτους επισκέπτες στην γκαλερί.

© ΛΗΔΑ ΜΑΧΑ

Η πανδημία έφερε αλλαγές στον χώρο της τέχνης, όπως άλλωστε και σε όλους τους τομείς της καθημερινότητας και της σύγχρονης ζωής. Έχοντας συνηθίσει να ταξιδεύουμε διαρκώς για τη συμμετοχή της γκαλερί σε φουάρ σε όλο τον κόσμο και με χαρακτηριστικό στοιχείο του DNA της γκαλερί την εξωστρέφεια, η αρχή της πανδημίας μας βρήκε παγωμένους. Ευτυχώς η προσαρμοστικότητα και η ευελιξία είναι κάτι που έχουμε στο «αίμα» μας, έτσι σύντομα έννοιες όπως viewing room, virtual exhibition, online show κ.λπ. έγιναν καθημερινότητα. Πλέον η κάθε έκθεση παρουσιάζεται ταυτόχρονα σε ψηφιακή μορφή στην ιστοσελίδα της γκαλερί, όπου εκτός από φωτογραφίες συνοδεύεται από ένα video walk through, αποδίδοντας έτσι την ψευδαίσθηση επίσκεψης στον χώρο.

Ήδη από τον περασμένο Μάιο όλες οι διεθνείς φουάρ πραγματοποιήθηκαν ψηφιακά. Εμείς συμμετείχαμε στα Frieze New York Viewing Room, Frieze London Viewing Room, FIAC Online Viewing Rooms, Intersect Aspen, το June σε συνεργασία με τη Hauser & Wirth και την Art Athina. Έτσι τα εκθεσιακά κέντρα αντικατέστησαν διαδικτυακές πλατφόρμες, τις βόλτες σε μακρείς διαδρόμους, το ατελείωτο scrolling και τα πολλά κλικ. Σιγά-σιγά το κοινό προσαρμόστηκε, οι αποστάσεις μειώθηκαν και τα virtual fairs καθώς και το instaγκραμ, το zoom και το whatsapp βοήθησαν να διατηρήσουμε επαφή με το κοινό και τους φίλους. Η αλήθεια είναι ότι εδώ και πολύ καιρό ο κόσμος απολαμβάνει τέχνη από την οθόνη του κινητού του, συχνά μέσω του instaγκραμ, οπότε υπάρχει μια εξοικείωση. Και η συζήτηση για το κατά πόσο μπορεί η τέχνη να προσαρμοστεί σε ψηφιακή πραγματικότητα μετρά πάνω από μία δεκαετία ήδη, απλά τον τελευταίο χρόνο έγινε πιο επίκαιρη από ποτέ. Παραμένω αισιόδοξη, καθώς ήδη αυτή την εβδομάδα μπορέσαμε να έχουμε τους πρώτους επισκέπτες στην γκαλερί για την ατομική έκθεση του Γιάννη Βαρελά «Double Blind», ενώ ήδη ανυπομονούμε για τις πρώτες μεγάλες φουάρ στο εξωτερικό που θα επιστρέψουν στη φυσική τους μορφή το ερχόμενο φθινόπωρο.

The Breeder Gallery,
Ιάσονος 45, Μεταξουργείο,
thebreedersystem.com,
thebreedersystem.com/shop,
[@the_breeder_gallery](https://www.instagram.com/the_breeder_gallery))

Η NANTIA ΓΕΡΑΖΟΥΝΗ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΛΑΠΠΑ

08

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΤΑΛΟΣ

Γκαλερί Αγκάθι Kartάλος

Κάνουμε σχέδια ακόμα και για εκθέσεις σε εξωτερικούς χώρους ή σε κάποιο νησί.

© ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΣ

Δεν ξέρω πόσος χρόνος θα χρειαστεί για να βρούμε τον σφυγμό και τον ρυθμό της νέας μας ζωής, μα, επειδή είμαι φύσει και θέσει αισιόδοξος άνθρωπος, θα ήθελα να ξεκινήσω από την πολυπόθητη επόμενη μέρα. Τότε που όλοι μας, καλλιτέχνες, γκαλερίστες, μουσεία και φιλοθεάμον κοινό θα ξεχυθούμε με φόρα, μαζί, ξανά, όλοι. Τον καιρό-σοκ της πρώτης καραντίνας, η αισιοδοξία μου αρνιόταν να συνθηκολογήσει με τον φόβο του θανάτου, γι' αυτό και από αντίδραση, αν θέλεις, για να ξερκίσω τον τρόμο, ανέβαζα καθημερινά σχεδόν έργα και ζωγράφους που στα σίγουρα θα φτιάχναμε εκθέσεις και αφιερώματα. Ονειρευόμουν και σχεδιάζα το μέλλον για να μη μας πάρει από κάτω. Ήταν ψυχοθεραπευτικό και για μένα αλλά και για τους καλλιτέχνες όπως και για το κοινό, που μας παρακολουθούσε ψηφιακά να φανταζόμαστε το μέλλον! Θυμάμαι επίσης εκείνο το απόφθεγμα του Πικάσο: «Ο ρόλος της τέχνης είναι να ξεπλένει τη σκόνη της καθημερινής ζωής από τις ψυχές μας». Και με θυμάμαι ταπεινά να το πουςάρω, επηρεασμένος και από τα σποτάκια που μας παρότρυναν να πλένουμε τα χέρια μας. Υπενθυμίζοντας πρώτα στον εαυτό μου αλλά και σε όσους με παρακολουθούσαν: «Εκτός από το σώμα μας, ας ξεπλυθούν και οι ψυχές μας πολύ-πολύ προσεκτικά και σχολαστικά!» Η αισιοδοξία μου κατά κάποιο τρόπο συμβάδισε με την αισιοδοξία και των συνεργαζόμενων καλλιτεχνών της γκαλερί μου. Και αυτοί συνέχιζαν να δουλεύουν αναπόσπαστοι παρά την αντίξοχη συνθήκη, δουλειά για την επόμενη μέρα, που τώρα αχνοφέγγει πιο καθαρά. Γι' αυτό κάνουμε σχέδια ακόμα και για εκθέσεις σε εξωτερικούς χώρους ή σε κάποιο νησί. Καινούργιους δηλαδή τρόπους για να υπάρξουμε, παρότι θεωρώ πως

πλέον το διαδίκτυο και η θέαση μέσα από τις πλατφόρμες ήρθε για να μείνει. Και πάλι όμως, προσωπικά, δεν αλλάζω τον παλιό τρόπο επικοινωνίας της τέχνης. Η φυσική παρουσία όλων μας, γκαλερί, κόσμου, καλλιτέχνη και απαραίτητου «ξεναγού» (ιστορικός τέχνης) είναι αδύνατο να αντικατασταθεί από κάποιο Zoom! Παρ' όλα αυτά χάρις στα δίκτυα αυτά καταφέραμε να κρατηθούμε. Το κατάλαβα από το πώς λειτουργήσαμε στην τελευταία ψηφιακή *Art Athina*. Ο κόσμος «πλημμύρισε» τον κόμβο, η περφόρμανς του Άγγελου Παπαδημητρίου και τα έργα του Λεωνίδα Γιαννακόπουλου, της Μαρίνας Κρονητρά, όπως τα εκθέμαμε στο κεντρικό viewing room της Art Athina από την «αποστειρωμένη» άδεια γκαλερί μας, υπερ-λειτουργήσε. Κατά κάποιο τρόπο, έναν χρόνο μετά, έχουμε εκπαιδευτεί να βλέπουμε και να κρίνουμε ψηφιακά, αλλά θα επιμείνω πως, όταν τα εμβόλια τελειοποιηθούν και η ψυχολογία ανεβεί ώστε ο κόσμος να μη φοβάται τον συγχρωτισμό, η τέχνη θα ξαναπάρει μπροστά πιο δριμεία και πιο... λυσσαλέα. E-shop δεν λειτουργήσα, αν και θα ήθελα να παρατηρήσω το φαινόμενο κάποιων νέων καλλιτεχνών που σήκωσαν δικά τους καταστήματα-πωλητήρια. Δεν το λέω μνησικάκα ή με το άγχος του «έμπορου-μεσάζοντος» που καταργείται, κάθε άλλο. Με αγάπη το παρατηρώ και το καταγράφω, προπάντων γνωρίζοντας μετά από τόσες δεκαετίες στον χώρο πως το «σύστημα» είναι απαραίτητο να λειτουργεί ολιστικά και πάντα προς όφελος όλων μας/τους. Την αγάπη μου σε όλους και ρα-ντεβού εκεί έξω το συντομότερο!

Αγκάθι Kartάλος, Μνημόνης 12,
www.agathi.gr

09

ΙΑΣΩΝ ΘΕΟΦΑΝΙΑΣ The Blender Gallery

**Ο εγκλεισμός προκάλεσε
αντιδράσεις που δεν περιμένα-
με, ο κόσμος είχε ανάγκη την
παρουσία της τέχνης.**

Τον τελευταίο χρόνο οι ζωές μας άλλαξαν ριζικά. Το διαφορετικό που επέβαλε η Covid-19 δεν είναι απαραίτητα καταστροφικό για την τέχνη, όπως ορίζεται ανά τον κόσμο. Νέες τεχνολογίες, εφευρετικότητα και διαφορετικά μέσα εκτόνωσης της καλλιτεχνικής φύσης αναδείχθηκαν μέσα από την πανδημία. Η Ελλάδα φυσικά επηρεάζεται πιο πολύ οικονομικά από αυτές τις εξελίξεις, αλλά ίσως είναι προς το καλύτερο καθώς εξοικειώνεται με τεχνολογικά μέσα που πρότινος φάνταζαν εξωφρενικά «μοντέρνα».

Η The Blender Gallery ανέκαθεν προσπαθεί να είναι ένα βήμα προ των εξελίξεων όσο αφορά τις ιδέες και τους τρόπους έκφρασης των καλλιτεχνών που στεγάζει. Η πρώτη μας αντίδραση ήταν ο φόβος πως θα αποκοπούμε από την καλλιτεχνική σκηνή. Ο εγκλεισμός όμως προκάλεσε αντιδράσεις που δεν περιμέναμε, ο κόσμος είχε ανάγκη την παρουσία της τέχνης. Στην αρχή επικοινωνήσαμε το καλλιτεχνικό Ημερολόγιο Καραντίνας με τη βοήθεια των εικαστικών μας, στραφήκαμε σε οικογένειες με το *Home-Made Art project* και τέλος αφοσιωθήκαμε στους ψηφιακούς καταλόγους των προηγούμενων μας εκθέσεων.

Παράλληλα, γεννήθηκε η ιδέα για το «Horizon Line Sessions», ένα limited video series - συνεντεύξεων, στο οποίο 12 Έλληνες και ξένοι εικαστικοί καλέστηκαν να φανταστούν τον εαυτό τους στα εγκαίνια μιας νοητής ομαδικής έκθεσης και αποκάλυψαν στους καλεσμένους ένα έργο τους. Γενικά δώσαμε έμφαση στην αποκωδικοποίηση της δημιουργικής διαδικασίας ή του backstage στοιχείου στην επιμέλεια μιας έκθεσης. Η τρέχουσα έκθεση «The Totemic Other», ή μάλλον πειραματική δράση, είναι άλλο ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της μετατόπισης του ενδιαφέροντός μας από το τελικό αποτέλεσμα, στο process, τις συνέργειες και την αλληλεπίδραση με το κοινό.

Φυσικά πλέον όλες οι εκθέσεις γίνονται και ψηφιακά μέσω εικονικών περιηγήσεων, διευκολύνοντας έτσι το κοινό και γεφυρώνοντας το χάσμα μας με τους art lovers του εξωτερικού. Ακόμα, κάναμε τα πρώτα μας βήματα στον χώρο εμπορίου επιλέγοντας την πλατφόρμα του Artsy. Τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν, όπως φαίνεται, δεν είναι άλυτα, καθώς πάντα προσπαθούμε να έχουμε επαφή με τους καλλιτέχνες μας και να ακούμε τα θέλω τους. Είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον καθώς η αγορά έχει αρχίσει και κινείται πάλι. Αυτό που μας χαροποιεί ιδιαίτερα είναι η στήριξη του κόσμου από Ελλάδα και εξωτερικό, καθώς υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για τις επόμενες κινήσεις μας και από νέους ακόλουθους! Παραμένουμε ενεργοί και έτοιμοι για την επόμενη σεζόν, όπου τα πράγματα θα είναι καλύτερα και σίγουρα στην γκάμα των «όπλων» επικοινωνίας μας έχουμε σύμμαχο και όχι εχθρό την τεχνολογία! Στόχος μας είναι να ενεργοποιηθούμε περισσότερο, διατηρώντας παλαιότερες εξωτερικές συνεργασίες στο εξωτερικό και να προωθήσουμε τους καλλιτέχνες μας εκτός Ελλάδας.

The Blender Gallery,
Ζησυμπούλου 4, Γλυφάδα,
www.theblendergallery.com,
www.artsy.net/the-blender-gallery,
instagram: @theblendergallery

10

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ **CAN Christina Androulidaki Gallery**

Το βασικό πρόβλημα τώρα που οι αίθουσες τέχνης ξανανοίγουν είναι ότι ο κόσμος παραμένει «παγωμένος».

© ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΚΕΖΗ

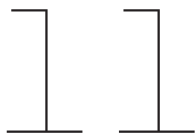
Σαν CAN gallery την περίοδο της καραντίνας παραμείναμε «ανοικτοί» και πάρα πολύ ενεργοί κυρίως δουλεύοντας στο πλαίσιο συγκρότησης ιδιωτικών συλλογών. Παράλληλα βάλαμε τις εκθέσεις μας στην πλατφόρμα ARTSY (www.artsy.net/can-christina-androulidaki), όπου κάποιος μπορεί να περιηγηθεί στον χώρο μας, να έρθει σε επαφή μαζί μας, αλλά και να αγοράσει απευθείας online τα έργα από τις εκθέσεις μας.

Το βασικό πρόβλημα που παρατηρώ τώρα που οι αίθουσες τέχνης δειλά-δειλά ξανανοίγουν και προσκαλούμε το κοινό να επισκεφθεί τους χώρους μας, είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού παραμένει «παγωμένο». Ο κόσμος

θέλει να βγει και να κάνει μια βόλτα στον ήλιο, να συναντήσει τους φίλους του, να πάρει κάτι στο χέρι να πιει. Η ακύρωση όλων των άλλων δραστηριοτήτων έχει φέρει ένα γενικότερο μούδιασμα. Όχι μόνο στην αγορά αλλά κυρίως στην ψυχολογία. Οι χώροι τέχνης είναι σίγουρα ένα πολύ ασφαλές περιβάλλον για τον κάθε επισκέπτη. Εισέρχονται λίγα άτομα κάθε

φορά, η παραμονή τους δεν ξεπερνάει τα 15-20 λεπτά και φυσικά δεν έρχονται σε κανέναν κίνδυνο καθώς δεν ακουμπούν τίποτα και δεν πλησιάζουν κανέναν. Εύχομαι ότι η επανέναρξη του λιανεμπορίου θα μας ξυπνήσει από τον λήθαργο και θα βγάλει τον κόσμο από το mood ματαιώσης μιας τόσο δύσκολης και παρατεταμένης παύσης. Η έκθεση «*Beyond Nostalgia Hijack*», η οποία ανοίγει το Σάββατο 17 Απριλίου (11π.μ. - 4 μ.μ.) στην CAN έχει ως θέμα της ακριβώς αυτήν την κατάσταση μουδιάσματος που συχνά βιώνεται σε στιγμές παύσης, η οποία όμως μπορεί να μετατραπεί σε μία χρήσιμη εμπειρία αναστοχασμού ή μετασχηματισμού. Οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν στην έκθεση, ο Κωνσταντίνος Πιώτης, η Βαλίνια Σβορώνου, η Έυα Παπαμαργαρίτη, ο Μάριος Σταμάτης και ο Κωνσταντίνος Πέττας, καταπιάνονται με θέματα όπως η ευαλωτότητα, η έννοια του ρομαντισμού στις μέρες μας αλλά και στο μέλλον, η τεχνολογική πρόοδος, το συνεχώς μεταβαλλόμενο φυσικό τοπίο αλλά και η ίδια η ανθρώπινη ταυτότητα ως συνθήκη η οποία βρίσκεται μόνιμα σε κρίση. Είμαι πολύ αισιόδοξη για το μέλλον. Η πανδημία μας στέρησε αλλά και μας δίδαξε πολλά. Μας έκανε να επανεκτιμήσουμε το υψηλότερο αγαθό – εκείνο της καλής υγείας. Μας ανάγκασε να ξανασκεφτούμε τι σημαίνει πληρότητα για τον καθένα μας. Από αυτήν την κρίση πιστεύω θα βγούμε πιο δυνατοί και σίγουρα πιο διψασμένοι για ζωή.

CAN Christina Androulidaki
Gallery, Αγαγνώστοπούλου 42,
Κολωνάκι, www.can-gallery.com,
www.artsy.net/can-christina-androulidaki/works,
[@cangallery](https://www.instagram.com/cangallery)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΛΙΤΑΣ Γκαλερί Σκουφά

**Πιστεύω πως η επόμενη μέρα
θα είναι κάτι σαν ρείβ πάρτι!**

© MARIA MAPKEZH

Το πρώτο πράγμα που κάναμε όταν μπήκαμε στο πρώτο λοκντάουν ήταν να αναβαθμίσουμε την ψηφιακή μας ύπαρξη. Έως τότε το e-shop μας λειτουργούσε, ας πούμε, σαν πωλητήριο μικρών έργων ή γκάτζετ. Μόλις ανεβάσαμε την παρουσία μας με ακόμα περισσότερα έργα, παρατήρησα πως το κοινό, κλεισμένο μέσα στο σπίτι του, εθίστηκε στο να ταξιδεύει έστω και έτσι. Ο κόσμος έμπαινε στον κόμβο μας με όρεξη και κέφι, σε σημείο που να πιστεύω πως την επόμενη μέρα της «απελευθέρωσης» θα ζήσει πιο έντονα και με σωματική παρουσία αυτό που τόσο καιρό του λείπει και το υποκαθιστά με ψηφιακή θέαση. Αλήθεια, πιστεύω πως η επόμενη μέρα θα είναι κάτι σαν ρείβ πάρτι! Καταφέραμε να μείνουμε ενεργοί από την πρώτη στιγμή της πανδημίας παρά την ψυχρολουσία και τις εμπορικές επιπτώσεις της. Μιλούσα σχεδόν καθημερινά με τους καλλιτέχνες μας. Μιλούσαμε όχι μόνο σαν φίλοι αλλά σαν οικογένεια πλέον που δοκιμάζεται ένας πυρήνας αλληλοβοήθειας. Αποτέλεσμα, η σχέση μας να γίνει πιο βαθιά και ουσιαστική. Άλλοι επηρεάστηκαν αρνητικά, άλλους τους κακοφάνηκε ο επιβαλλόμενος εγκλεισμός, αν και ήταν εξοικειωμένοι να δουλεύουν απομονωμένοι στην προηγούμενη «ελεύθερη» ζωή τους. Καταφέραμε όμως όλοι μαζί σε αυτή την παύση διαρκείας και να δουλέψουμε, έστω και υπό άλλους όρους, και να αποκρυσταλλώσουμε τα θέλω μας.

Πιστεύω πως θα βγουν ποιοτικά πράγματα και δουλειές μέσα από αυτό τον προβληματισμό: τι θέλω, τι κάνω, πώς και τι μπορώ να βελτιώσω για να βελτιωθώ. Τώρα ως προς τα δημιουργικά πράγματα που καταφέραμε, το κάναμε μέσω ομαδικών και θεματικών εκθέσεων που γκρουπάρουμε και δείξαμε. Τον Δεκέμβριο, για παράδειγμα, έστησα μια βιτρίνα στον δρόμο με 15 έργα ελεύθερου θέματος με τίτλο «Αθήνα και πάλι Αθήνα». Έστω και έτσι, ήταν, είναι και θα είναι η πόλη μας, γοητευτική, ακόμα και άδεια ή υπό περιορισμό. Αυτή η έκθεση πήγε ανέλπιστα καλά. Οι εικόνες-έργα ήταν εσωτερικά δωμάτια εγκλεισμών ή περιοχές και γειτονιές, θέες από το παράθυρο των καλλιτεχνών ή πρότερες ευτυχισμένες στιγμές μιας πόλης γεμάτης με κόσμο. Από τον Ιανουάριο ως και τον Μάρτιο κάναμε άλλες τρεις ομαδικές με τοπία, φύση, ακόμα και Αποκριά. Δουλεύαμε ασταμάτητα γιατί αυτή είναι η δουλειά μας, αλλά και γιατί αυτό ήταν και παραμένει το αντίδοτο για να μην μας πάρει από κάτω. Επίσης είμαστε και παραμένουμε αισιόδοξοι. Αναβαθμίζοντας την ψηφιακή μας γκαλερί με PDF έργων και βίντεο, μείναμε ενεργοί και... ερωτικοί(!) για να θυμηθώ και άλλη μια ομαδική μας έκθεση τον περσινό Μάιο με τίτλο «Erotica». Stay tuned!

Γκαλερί Σκουφά,
Σκουφά 4, Κολωνάκι,
www.skoufagallery.gr,
www.skoufagallery.gr/gr/e-shop,
[@skoufa_gallery](https://www.instagram.com/skoufa_gallery)

ΧΑΡΙΣΣΑ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ **Astrolavos Art Galleries**

**Στο διάστημα που μείναμε οι περισσότεροι κλεισμένοι στα σπίτια μας,
καταλάβαμε πόσο σημαντικό είναι να σε εμπνέει ο προσωπικός σου χώρος
και να επενδύσεις στο να τον φτιάξεις πιο όμορφο.**

© ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΚΕΖΗ

12

Η πανδημία τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό είχε άμεσο αντίκτυπο στον χώρο των εικαστικών τεχνών, καθώς αφενός οι χώροι τέχνης μπήκαν σε αναγκαστική αναστολή λειτουργίας για μεγάλο χρονικό διάστημα λόγω των επιβαλλόμενων απ' την κυβέρνηση λοκντάουν και αφετέρου γιατί στα ενδιάμεσα διαστήματα που λειτουργούσαμε αρκετοί από τους επισκέπτες μας είχαν μειώσει τις επισκέψεις τους και τις εξόδους τους γενικότερα στις απολύτως αναγκαίες. Η αλήθεια είναι ότι εντός μίας αίθουσας Τέχνης και ειδικά όσων αισθουσών έχουμε μεγάλο χώρο δεν υπάρχει καμία πιθανότητα συγχρωτισμού ή μη τήρησης των απαραίτητων αποστάσεων, δυστυχώς όμως τα μέτρα λαμβάνονται συνήθως οριζόντια και δεν υπήρχε η δυνατότητα να κατανοήσουν αυτοί που τα επέβαλαν τη συγκεκριμένη ιδιαιτερότητα του χώρου μας. Στη σελίδα μας στο Facebook και στο site μας προβάλλαμε την περίοδο αυτή φωτογραφικό υλικό και πληροφορίες τόσο για τις εκθέσεις μας όσο και για κάποια καλλιτεχνικά αντικείμενα του art-shop της γκαλερί ή εν γένει για κάποια θέματα τέχνης, αλλά γενικά πιστεύουμε ότι το καλύτερο όλων για να λειτουργήσει η τέχνη είναι το να έρθει ο θεατής και να δει το πρωτότυπο έργο από κοντά. Σε μια τέτοια επίσκεψη έχει τη δυνατότητα να ακούσει και να ενημερωθεί για πολλά περισσότερα σε σχέση με τον δημιουργό και τη δουλειά του, να εκφράσει τη δική του οπτική για τα έργα, τον δικό του τρόπο ανάγνωσής τους. Η τέχνη δεν είναι μονοδιάστατη. Δεν είναι μόνο αυτό που έχει ο δημιουργός στο μυαλό του, όταν τη δημιουργεί. Η τέχνη είναι όλες αυτές οι αναγνώσεις και όλα τα συναισθήματα και οι αισθήσεις που ξυπνά συνειδητά ή ασυνειδητά στον καθένα

από εμάς κάθε μέρα, κάθε φορά που ερχόμαστε σε επαφή μαζί της. Όλα αυτά είναι σεβαστά, είναι θεμιτά, η αποδοχή ή και η άρνησή της και είναι αυτά που περιμένουμε και εμείς και οι δημιουργοί να μας εκφράσει ο κόσμος. Όλα αυτά μας ανοίγουν νέους ορίζοντες στο πώς βλέπουμε τη ζωή και τον κόσμο μας.

Η επίσκεψη σε μια γκαλερί είναι μια εμπειρία που δεν μπορούν να σου τη δώσουν οι καλύτερες φωτογραφίες ή virtual ξεναγήσεις. Ίσα ίσα που με αυτά ο κόσμος έχει συχνά την ψευδαίσθηση ότι είδε μια έκθεση, αλλά ακόμη και όσοι είμαστε εξοικειωμένοι με την τέχνη δεν μπορούμε να πάρουμε αυτά που θα παίρναμε στη διά ζώσης επαφή με το έργο τέχνης. Λόγω της κατάστασης δίνουμε τη δυνατότητα σε όποιον το επιθυμεί να πραγματοποιήσει ατομική επίσκεψη στην γκαλερί ή και να δει κάποια έργα στον χώρο του. Επίσης δίνουμε συμβουλές και προτάσεις ανάλογα το budget που διαθέτει κάποιος και το ύψος της τέχνης που θα του άρεσε να έχει στον χώρο του. Είμαστε αισιόδοξοι για τη συνέχεια καθώς φαίνεται ότι ο κόσμος έχει ανάγκη την τέχνη στην καθημερινότητά του, στον προσωπικό και επαγγελματικό του χώρο. Ειδικά το διάστημα αυτό που μείναμε οι περισσότεροι κλεισμένοι στα σπίτια μας, καταλάβαμε πόσο σημαντικό είναι να σε εμπνέει ο προσωπικός σου χώρος και να επενδύσεις στο να τον φτιάξεις πιο όμορφο. Πολύς κόσμος έχοντας ανάγκη για ανανέωση θα στραφεί και στην ανανέωση του προσωπικού του χώρου και φαίνεται ότι οι νέοι άνθρωποι ψάχνουν για καλή αισθητική και καλή τέχνη.

Astrolavos Art Galleries .
Ξανθίνου 11, Κολωνάκι,
www.astrolavos.gr

ΣΥΛΒΙΑ ΚΟΥΒΑΛΗ Rodeo Gallery

Την περίοδο της καραντίνας δεν έκανα καμία προσπάθεια να μείνουμε ανοιχτοί

© ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

13

Τους πρώτους μήνες της πανδημίας ήταν προφανές πως το τελευταίο πράγμα με το οποίο θα θέλει να ασχοληθεί κανείς είναι η τέχνη. Μετά το καλοκαίρι όμως υπήρχε μια δίψα και ανάγκη, καταρχήν τεράστια δική μας αλλά και του κόσμου, να είμαστε στους χώρους μας ανάμεσα στα έργα και το κοινό μας. Από το φθινόπωρο και μετά ξεκίνησε αυτή η αρρυθμία που βιώνουμε και δεν ξέρουμε πόσο ακόμα θα διαρκέσει. Επειδή αυτό αφορά σε όλη την ανθρωπότητα, δεν μπορεί η Τέχνη να μείνει εκτός και να κοιτά από ψηλά τον κόσμο να υποφέρει. Η τέχνη βγαίνει από τον άνθρωπο και, αν ο άνθρωπος πάσχει, θα πάσχει κι αυτή. Κι αν ο άνθρωπος πάσχει, κάνει πιο δυνατή τέχνη – κλισέ, αλλά...

Έχει ήδη γίνει και θα γίνει ακόμα μεγαλύτερο ξεσκαρτάρισμα τα επόμενα χρόνια και μόνο καλό είναι αυτό, διότι τα τελευταία χρόνια, που τρέχαμε όλοι από φουάρ σε φουάρ, έβλεπες έργα καλών καλλιτεχνών πολύ αποδυναμωμένα, σκιερά, να μιμούνται τη δύναμη του ίδιου του καλλιτέχνη τους, κι αυτό λόγω κεκτημένης ταχύτητας. Μια επιβράδυνση των ρυθμών της ζωής, όπως είχαν αναπτυχθεί, μόνο καλό θα μας κάνει.

Η ενδυνάμωση της τοπικότητας είναι ένα χαρακτηριστικό καθόλου αμελητέο, γιατί είναι πολύ όμορφο να ανακαλύπτεις ανθρώπους με τους οποίους μπορείς να συνομιλήσεις, που ζουν στην πόλη που ζεις κι εσύ, και ακόμα καλύτερα, να δημιουργήσεις μαζί τους. Νομίζω αυτό γίνεται παντού αυτή τη στιγμή και είναι υπέροχο, ειδικά για όσους ήταν συνεχώς σε ένα αεροπλάνο ανακαλύπτοντας από τόπο σε τόπο ανθρώπους και τα έργα τους.

Την περίοδο της καραντίνας δεν έκανα καμία προσπάθεια να μείνουμε ανοιχτοί. Ήταν μια πολύ σοβαρή στιγμή που έπρεπε να καταλάβουμε τι συμβαίνει και να ετοιμαστούμε για την επόμενη φάση της ανθρωπότητας. Μείναμε κλειστοί και σκεφτόμασταν τα επόμενα.

Το δύσκολο κομμάτι για έναν καλλιτέχνη είναι να μην εκθέτει. Με κλειστές τις γκαλερί, κλειστά τα μουσεία και ακυρωμένες τις περισσότερες εκθέσεις, από εκθέσεις μικρότερης κλίμακας ως Μπιενάλε, έχει δημιουργηθεί μια ξηρασία στο τοπίο και μια αγωνία που υποβόσκει. Εμείς συνεχίζουμε τις δραστηριότητές μας λειτουργώντας το γραφείο και την επικοινωνία με τους πελάτες μας, και φυσικά τα σχέδια που κάνουμε με τους καλλιτέχνες για εκθέσεις και παρα-

γωγές έργων όταν θα ξανανοίξει ο κόσμος. Για τους καλλιτέχνες είναι σίγουρα πολύ πιο δύσκολο, και έχει ενδιαφέρον που η καθεμία κι ο καθένας το βιώνουν πολύ διαφορετικά. Έρχεται το τέλος μιας μέρας και νιώθεις σαν synthesizer έχοντας εισπράξει τόσο πολλές οπτικές και συναισθήματα, που χρειάζεται μία ακόμα για να τις σκεφτείς και να τις οργανώσεις, μέσα σου καταρχήν, και μετά να αποφασίσεις τι κρατάς και τι κάνεις έργο.

Οι άνθρωποι που ζουν μέσα από την τέχνη, όταν μένουν στα σπίτια τους, πάλι την τέχνη σκέφτονται κι ονειρεύονται. Αναρωτιούνται τι κάνουν οι καλλιτέχνες, οργανώνουν τις συλλογές τους, μιλούν με εμάς, που τους δίνουμε πρόσβαση σε ιστορίες και έργα, μαθαίνουν από εμάς, και προσπαθούν μέσα από κουβέντες κι αυτοί να δουν πώς θα συνεχίσουν μέσα σε αυτό το καινούριο τοπίο. Μαθαίνουμε κι εμείς από αυτούς. Το να έχεις μια γκαλερί σε κάνει μύωπα και δεν βλέπεις ούτε ψάχνεις να δεις παραέξω, δεν μένει και καθόλου χρόνος γι' άλλα. Έτσι συζητώντας με συλλέκτες σου μεταφέρονται κι άλλες ιστορίες, κάποιες φορές παρόμοιες και κάποιες φορές εξωτικά διαφορετικές. Τότε γίνεται σαφές πως το ενδιαφέρον των πελατών είμαστε εμείς, οι γκαλερί μας και οι καλλιτέχνες μας και αυτό, αν υπάρχει, δεν χάνεται λόγω καραντίνας. Το αντίθετο, όταν σου λείπει κάτι, κάνεις τα πάντα να έρθεις πιο κοντά του, κι έχουν γίνει πολλά όμορφα τέτοια ένα χρόνο τώρα. Δεν υπάρχουν υποκατάστατα των εκθέσεων. Αν δεν μπορούν να γίνουν εκθέσεις, θα ζήσουμε για λίγο χωρίς. Θα τις κάνουμε πιο αραιά και πιο ουσιαστικά και με τα κατάλληλα μέτρα. Το eshop δεν ήταν κάποια λύση για εμάς. Σίγουρα οι μέρες που κάθε δεύτερη βδομάδα ήμασταν σε ένα αεροπλάνο, για κάποιο προορισμό που κάτι σημαντικό γινόταν, έχουν τελειώσει οριστικά. Κι αυτό μόνο κακό δεν είναι. Είμαι αισιόδοξη για τη δημιουργία σχέσεων ανθρώπων που ζουν κοντά μας, είναι γύρω από την γκαλερί και ζουν στην ίδια πόλη. Πράγμα που δεν το κάναμε ποτέ.

Το πρόγραμμα δεν αλλάζει, ίσα ίσα που ενδυναμώνεται και έρχονται καινούργια πράγματα που είχαμε αρκετό καιρό να σκεφτούμε και να αποφασίσουμε. Οπότε μέινετε συντονισμένοι για το 2021-22 που ετοιμάζουμε πολύ σημαντικές εκθέσεις. **A**

Rodeo Gallery, Πολυδεύκου
41, Πειραιάς και 12a Bourdon
Street, Λονδίνο.
www.rodeo-gallery.com,
[@rodeo_gallery](https://www.instagram.com/rodeo_gallery)

ΠΑΓΚΑΚΙΑ... ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ στην Αγία Παρασκευή

A.V. Team

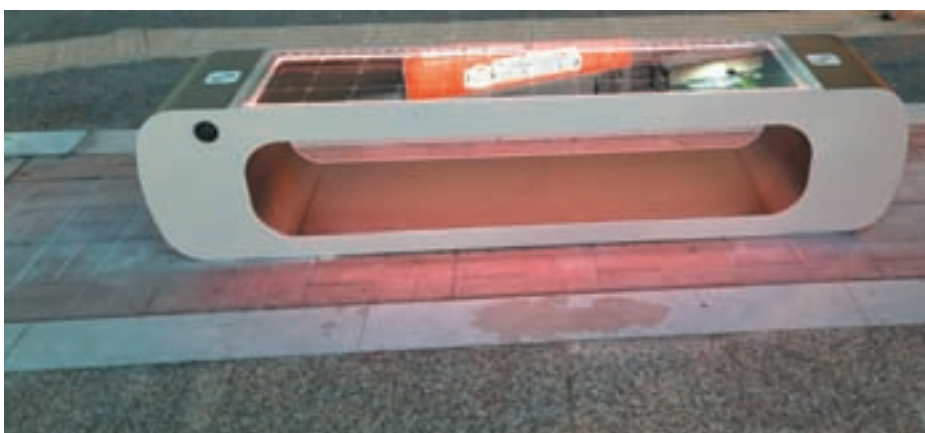
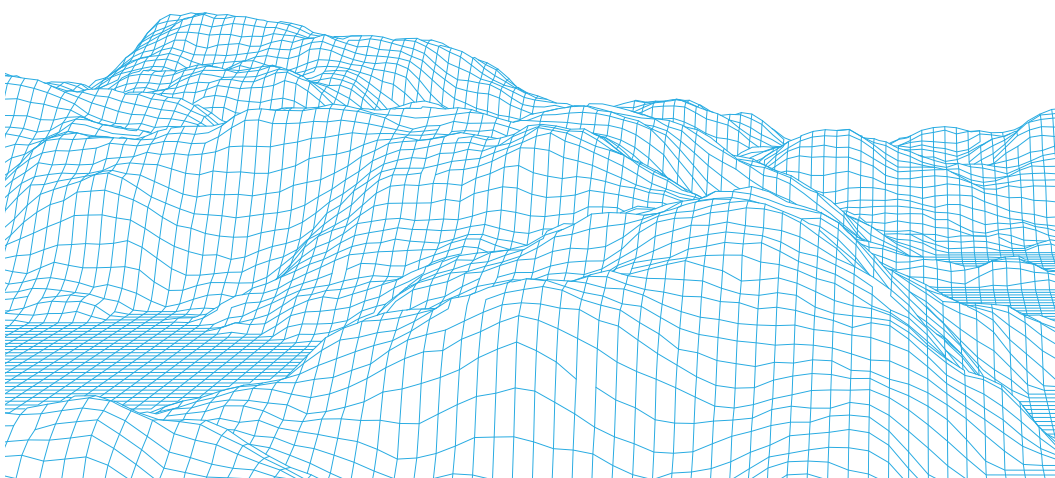
Πώς θα φανταζόσασταν τα φουτουριστικά παγκάκια στις έξυπνες πόλεις του 2050; Θα είχαν ξεχωριστό σχήμα ίσως; Θα διέθεταν εντυπωσιακό φωτισμό; Μήπως εκτός από απλά παγκάκια θα είχαν και άλλες smart λειτουργικές ιδιότητες που θα εξυπηρετούσαν τους πολίτες; Όχι, δεν πρόκειται για την περιγραφή μιας αστικής ανάπτυξης σε sci fi μυθιστόρημα! Και ευτυχώς δεν θα χρειαστεί να περιμένουμε ολόκληρες δεκαετίες για να συναντήσουμε κάτι τέτοιο μπροστά μας! Πατί τα έξυπνα αυτά παγκάκια βρίσκονται ήδη στην πόλη και συγκεκριμένα στην πλατεία της Αγίας Παρασκευής.

Σε έναν κόσμο που εξελίσσεται με ταχύτατους ρυθμούς και η ψηφιακή πραγματικότητα συνδέεται με όλο και περισσότερες εκφάνσεις της ζωής μας, δεν θα μπορούσε να μην τροποποιείται και η εικόνα των πόλεων. Τα δύο ολοκαίνουρια «smart» ηλιακά καθίσματα που έχουν τοποθετηθεί στην περιοχή αποτελούν ένα τεχνολογικό βήμα, πιο κοντά στις απαιτήσεις του μέλλοντος. Με μέριμνα της διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών εγκαταστάθηκαν πριν λίγες μέρες στον πεζόδρομο της κεντρικής πλατείας της πό-

λης, τραβώντας τα βλέμματα με το design τους, ενώ είναι σχεδιασμένα με γνώμονα τις ανάγκες βιώσιμων πόλεων που σέβονται το περιβάλλον. Χρησιμοποιούν ανανεώσιμη πηγή ενέργειας μέσω ηλιακών πάνελ, υποστηρίζουν τη φόρτιση ηλεκτρονικών συσκευών με θύρες USB ή και ασύρματα, ενώ διαθέτουν έξυπνο φωτισμό και σύνδεση στο διαδίκτυο με 4G Wi-Fi. Παράλληλα τα ηλιακά παγκάκια δίνουν στιλ στον χώρο, αφού με την έλευση της νύχτας ανάβουν σε διάφορα χρώματα.

Πρόκειται για μια πρωτοποριακή κίνηση της δημοτικής αρχής καθώς εκτός από τις συνηθισμένες τους λειτουργίες καλύπτουν και άλλες πρακτικές ανάγκες, προσφέροντας περισσότερες υπηρεσίες στους δημότες και τους επισκέπτες της Αγίας Παρασκευής.

Η πρωτοβουλία αυτή του Δήμου έρχεται να προστεθεί σε μια σειρά κινήσεων που προωθούνται το τελευταίο διάστημα (μετά και την αντικατάσταση που έγινε στα ξύλινα παγκάκια που βρίσκονται εντός της κεντρικής πλατείας) με στόχο την ολική αναμόρφωση του χώρου. Αξίζει να σημειωθεί ότι παρόμοιες κινήσεις αναμένεται να πραγματοποιηθούν και σε άλλες πλατείες της περιοχής. ●

Επιμέλεια:
TANIA ΔΕΛΗ

realme 8 & 8 Pro: Φωτογραφίες πιο αληθινές από ποτέ

▶ Η realme επιστρέφει και φέρνει δύο smartphones που μας ξεσπώνουν! Από τη μία, το **realme 8 Pro** στα €329 με τετραπλή κάμερα και ταυτόχρονη λήψη 8 φωτογραφιών που δημιουργούν μία καθαρή, νέα τεχνολογία νυκτερινής λήψης, λειτουργία starry time-

lapse και tilt-shift για τρομερά βίντεο και μπαταρία που φορτίζει γρήγορα και διαρκεί πολύ. Από την άλλη, το **realme 8** στα €199 με προπαραγγελία για όσους αγαπούν το smartphone gaming με επεξεργαστή MTK Helio G95 και αναβαθμισμένο ταχυφορτιστή. Τι περιμένεις;

APIVITA

Αφρόλουτρο με αιθέρια έλαια σύκου

JO MALONE

Αρωμα Nashi Blossom από τη συλλογή Blossoms Collection

ΖΟΥΜΒΟΥΛΑΚIS GALLERIES

Ψάρι-ανοιχτήρι και σουγιές €35

SOPHIA ENJOY THINKING

Διακοσμητική Νίκη, από τη Bauhaus collection €74,70

THE BODY SHOP

Σπρέι προσώπου Drops of Youth €18

CERAVE

Καθαριστική κρέμα που μετατρέπεται σε αφρό

FALCONERI

Αμάνικο διπλής όψης με επένδυση από κασμίρι €149

ADIDAS

Stan Smith από ανακυκλωμένα υλικά €100

YOUTH LAB.

Αντιρυτιδική μάσκα ματιών Peptides Spring Hydra-Gel Eye Patches €35

MARKS&SPENCER

Γυναικείο φούτερ €29,95

HUGO BOSS

Unisex γυαλιά ηλίου

CONVERSE

Unisex υφασμάτινο μοττάκι

GLAMAZON

Sarah Harris @instagram.com/sarahharris

Οι αποχρώσεις του γκρι

Να βάφει κανείς ή να μη βάφει τα μαλλιά του; Ιδού η απορία

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Όταν η Αλεξάνδρα Γκραντ εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο πλευρό του Κιάνου Ριβς, νόμιζαν όλοι ότι μπροστά τους έχουν την Έλεν Μίρεν παρόλο που τις χωρίζουν περίπου τριάντα χρόνια. Με την 76χρονη Μίρεν να διευκρινίζει «δεν ήμουν εγώ». Η σύντροφος του Ριβς έκανε αυτό που λίγες τολμούν ή σε λίγες αρέσει. Τα μαλλιά της είπαν την αλήθεια. Την γκρι αλήθεια. Όχι ότι τα βαμμένα μαλλιά ψεύδονται. Είναι θέμα διάθεσης, πώς νιώθει κανείς. Πάντως, δεν είναι λίγες οι γυναίκες που βάζουν τέλος στη διαδικασία της βαφής. Είναι πολύ λιγότερες βέβαια, αλλά κυκλοφορούν με ωραιότατα γκρι ή λευκά μαλλιά. Τα άβαφα μαλλιά έπαψαν να είναι συνώνυμο της έλλειψης κοκεταρίας, της εγκατάλειψης ή των γηρατειών. Αρκεί να είναι καλοκουρεμένα και περιποιημένα.

Το χρώμα των μαλλιών δεν έχει να κάνει με την ηλικία. «Δεν αισθάνομαι γκρι» δηλώνει η Αμερικανίδα σχεδιάστρια μόδας Νόρμα Καμάλι. Αισθάνεται εβένινη, έτσι θέλει να μεγαλώνει. Ή να γερνάει. Το πρόσχημο αλλάζει. «Τα γκρι μαλλιά είναι δέσμευση» κατά την 75χρονη Καμάλι. Και ίσως να απαιτούν και αλλαγή γκαρνταρόμπας, διαφορετικά χρώματα καθώς και ειδική φροντίδα. Να μην κιτρινίζουν κοκ. Η Καμάλι, η οποία βάφει τα μαλλιά της μαύρα χρησιμοποιεί, η κομμώτριά της δηλαδή, βαφές χωρίς αμμωνία και πιστεύει ότι είτε στις βαφές είτε στο μέικαπ ισχύει η αρχή «less is more».

Αισθάνεστε γκρι; Ή μήπως ψηφίζετε κόκκινο, ροζ, ξανθό ή καστανό; Κι αν στους άνδρες συγχωρούνται τα γκρι ή λευκά μαλλιά –όχι όμως τα κομοδινίγια τις γυναίκες δεν ισχύει το ίδιο. Φτάνουν έως και να απολογηθούν για τις επιλογές τους, ιδίως όταν συνοδεύουν ένα διάσημο ηθοποιό του Χόλιγουντ, όπως ο γοττευτικός Κιάνου Ριβς. Η Αλεξάνδρα Γκραντ συζήτησε το θέμα στο Instagram, όπου πόσταρε και μια έρευνα σύμφωνα με την οποία οι μόνιμες βαφές μαλλιών και κυρίως οι χημικές ισωτικές συνδέονται με αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου του μαστού.

«Ναι» στο γκρι είπε πρόσφατα η Τζέιν Φόντα, ενώ ενέδωσε και η Σούζαν Όζμπορν. Όσο για την ροκ Έλεν Μίρεν, η ντέιμ ανέκαθεν βαριόταν να βάφει τα μαλλιά της. Δεν έμπαινε στον κόπο και πιστεύει ότι οι ασημένιες μπούκλες κάνουν δυναμική επιστροφή. Από την άλλη λατρεύει τις περούκες του 18ου αιώνα, όλες λευκές.

Τελικά να βάφει κανείς ή να μη βάφει τα μαλλιά του; Για τους άνδρες που γκριζάρουν και σκέφτονται να το κάνουν η Μίρεν είναι απόλυτη: «Σταματήστε αμέσως». Για τις γυναίκες τα πράγματα είναι διαφορετικά. Ούτε ο Άμλετ θα διαφωνούσε.

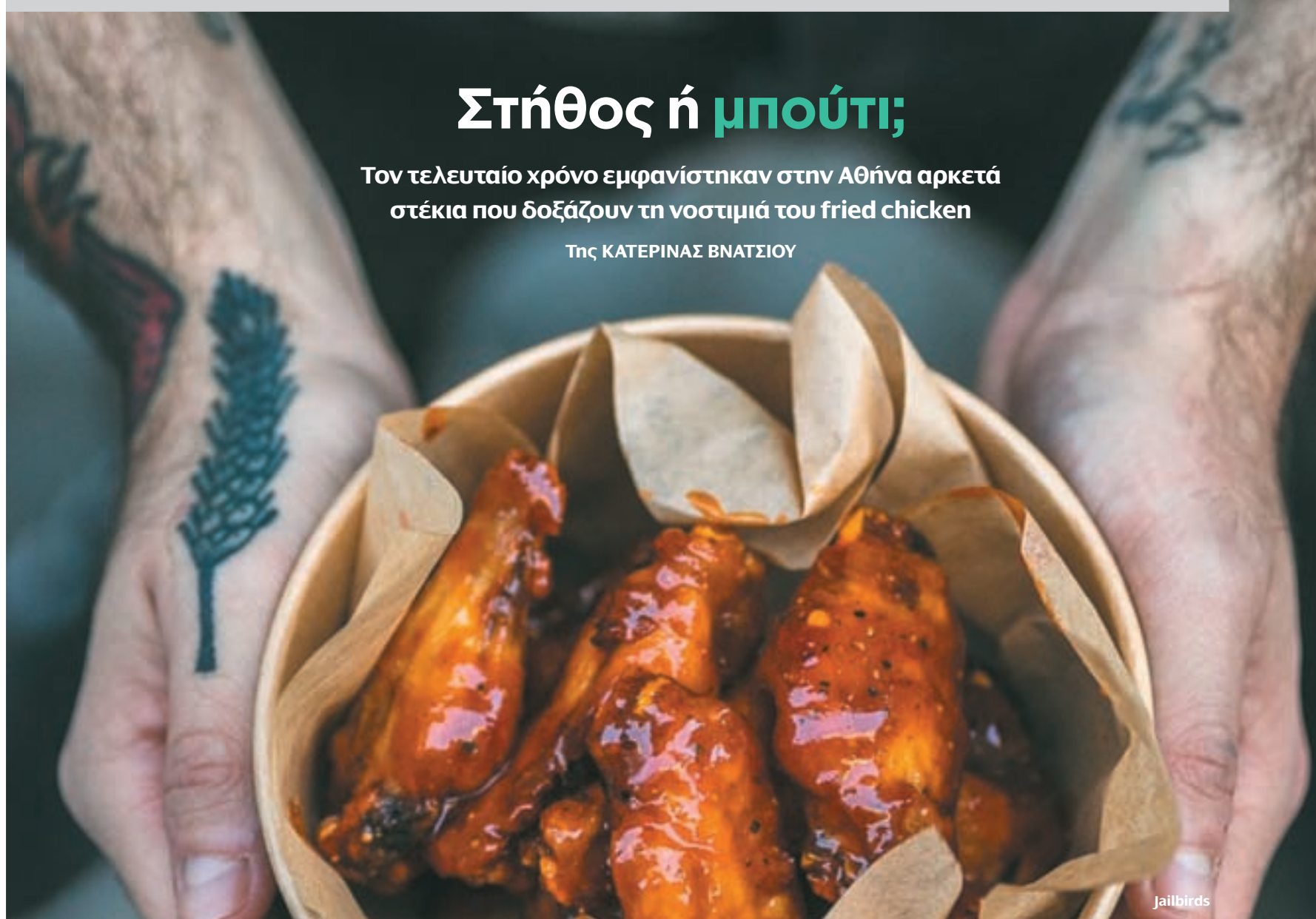
ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
ΝΕΝΕΛΑ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Στήθος ή μπούτι;

Τον τελευταίο χρόνο εμφανίστηκαν στην Αθήνα αρκετά
στέκια που δοξάζουν τη νοστιμιά του fried chicken

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ

Jailbirds

Μπορεί η χώρα που έρχεται στο μυαλό μας όταν ακούμε «τηγανητό κοτόπουλο» να είναι η Αμερική, στην πραγματικότητα όμως το χρυσαφένιο τηγανητό μπουτάκι βρίσκεται στις περισσότερες γαστρονομικές παραδόσεις του πλανήτη. Αν, ας πούμε, μαρινάρεις το κοτόπουλο σε χυμό εσπεριδοειδών και μπαχαρικά, έχεις τηγανητό κοτόπουλο από τη Γουατεμάλα. Βούτηξέ το σε soy sauce, τζι-ντζερ και σκόρδο, πασπάλισέ το με άμυλο πατάτας και έχεις μπροστά σου το γιαπωνέζικο Tatsuta-age. Διπλοτηγάνισε, κάλυψέ το με gochujang (κορεάτικη πάστα τσίλι) και ετοιμάσου να δοκιμάσεις την αυθεντική κορεάτικη συνταγή. Η λίστα με τους τρόπους για να μαρινάρεις, να πανάρεις και να τηγανίσεις ένα κοτόπουλο είναι ατελείωτη, ενώ η ακολουθία των μπαχαρικών που θα επιλέξεις για έξτρα νοστιμιά, αλλάζει συνεχώς, ανάλογα με το σημείο της Γης στο οποίο στέκεσαι. Η γεύση του τηγανητού κοτόπουλου –όταν ετοιμαστεί σωστά– είναι ασύγκριτη και βαθιά... λυτρωτική. Συγκαταλέγεται στα junk food που θες να φας όταν όλα πάνε κατά διαόλου και ίσως για αυτό τον τελευταίο χρόνο στην Αθήνα, εμφανίστηκαν κάποια πολύ αξιολογικά στέκια αφιερωμένα στο fried chicken...

Jailbirds Chicken

Το «εγκληματικά νόστιμο κοτόπουλο» (έτσι του αρέσει να αυτοπροσδιορίζεται) έκανε ντεμπούτο τον Νοέμβριο από τη μαγειρική ομάδα των TGI Fridays, κερδίζοντας αμέσως φανατικό κοινό. Μάλλον αναμενόμενο με αυτές τις τέλεια τηγανισμένες φτερούγες που μάλιστα μπορείς να βουτήξεις σε 12 διαφορετικές σος! Εκτός από φτερούγες (που βγαίνουν σε τρία μεγέθη ανάλογα με το πόσο πεινασμένος είσαι και φαίνεσαι), θα βρεις επίσης και τραγανές μπουκιές κοτόπουλου, chicken fingers (παναρισμένα φιλετάκια κοτόπουλου που επίσης κάνουν χαμό), αλλά και τα Chicken Bombs, δηλαδή 7 προτάσεις σε σάντουιτς με πρωταγωνιστή το τηγανητό κοτόπουλο. Τα πάντα αυτά του fried chicken (τα burgers με τηγανητό κοτόπουλο τα ανέφερα;) **τα βρίσκεις αποκλειστικά online μέσω Wolt και e-food.**

Chicken Picnik

Αυτό το chicken spot άνοιξε τον Σεπτέμβριο στην Καισαριανή, μέχρι τον Φεβρουάριο κατάφερε να αποκτήσει ακόμα ένα αδερφάκι στο Περιστέρι, και μέχρι στιγμής νιώθω ότι δεν του έχει δοθεί η προσοχή που του αξίζει. Δεν θα βρεις πολλές επιλογές, μόνο κοτόπουλο παναρισμένο, κοτόπουλο σχάρας, (θεικές) κοτομπουκιές, 2-3 (χειροποίητες) σάλτσες, μερικές σαλάτες και συνοδευτικά. Ότι κι αν επιλέξεις όμως είναι στην εντέλεια μαγειρεμένο, από τις καλύτερες πρώτες ύλες και απίστευτα νόστιμο! Με το χέρι στην καρδιά δηλώνω ότι είναι από τα νοστιμότερα κοτόπουλα που έχω φάει ποτέ, ζουμερότατο αλλά και τραγανό, χρυσαφένιο και τρυφερό. Όσο για το πανάρισμα, θα πω μόνο ότι ήταν τόσο νόστιμο που ακόμα και στο σημείο που δεν άντεχα να φάω άλλο (οι μερίδες είναι γενναιόδωρες) δεν μπορούσα να σταματήσω να το ξεκολλάω από το μπουτάκι και να το τρώω... σκέτο. Τόσο καλό! (εντάξει, κι εγώ

πολύ λιχουδω...). **Γρ. Θεολόγου 4, Καισαριανή, 210 7255002, Αγίου Σώστη 59, Περιστέρι, 210 5713600, www.chickenpicnic.gr**

Smash' n Bun

Άνοιξε μόλις πριν λίγες εβδομάδες στην Πατριάρχου Ιωακείμ με ναυαρχίδα τα υπέροχα smash burgers του, που υπογράφει ο σεφ Μιχάλης Νουρλόγλου. Στον κατάλογο, όμως, θα βρεις και ένα ακόμη κρυμμένο διαμαντάκι, το φανταστικά χρυσαφένιο Korean Bio Fried Chicken, από κοτόπουλο ελευθέρας βοσκής. Μπορείς να το απολαύσεις σκέτο ή μέσα σε burger μαζί με yellow bbq, πίκλες και iceberg. Ότι κι αν διαλέξεις, χαμένος δεν θα βγεις... **Πατριάρχου Ιωακείμ 48, Κολωνάκι, 2107249802**

The Clumsies

Το Νο3 στη λίστα με τα 50 καλύτερα bars του κόσμου μπήκε στον κόσμο του delivery τον Ιανουάριο με ένα μενού που δημιούργησε ο σεφ Αθηνάγορας Κωστάκος. Ανάμεσα στα πιο δημοφιλή πιάτα του καταλόγου και οι τραγανές κοτομπουκιές από μπούτι κοτόπουλο με μαρούλι, τζιντζερ, άνηθο και νιφάδες καλαμποκιού, με εκείνη την αψεγάδιαστη κρούστα που σπάνια συναντάς... **Πραξιτέλους 30, Σύνταγμα, 210 3232682**

KFC

Όταν μιλάμε για τηγανητό κοτόπουλο, δεν γίνεται να μην αναφέρουμε τον βασιλιά του είδους... Είτε είσαι φαν είτε όχι, τα KFC είναι η μεγαλύτερη αλυσίδα τηγανητού κοτόπουλου στον κόσμο και πιθανότατα ο λόγος που πιστεύουμε ότι το κοτόπουλο τηγανίζεται μόνο στην Αμερική. Όπως και να 'χει, ένα (γιγαντιαίων διαστάσεων) bucket KFC σε συνδυασμό με μια οθόνη «κολλημένη» στην πλατφόρμα του Netflix ήταν μάλλον η πιο κοινή εικόνα της καραντίνας. Ναι, δεν κάναμε και πολλά αυτό τον χρόνο... ●

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

ΤΕΧΝΗ

ΠΡΟΤΖΕΚΤΟΡΑΣ
The VILLY CALLIGA

ΣΟΦΙΑ - ROSE ΚΟΣΜΙΔΟΥ

Η γοητεία του «τυχαίου» στην τέχνη

Μισή Ελληνίδα, μισή Ιρλανδέζα, η Σοφία Rose Κοσμίδου γεννήθηκε το καλοκαίρι του 1983 στην Αθήνα. Σπούδασε Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και θα ήταν ήδη διδάκτορας Κλασικής και Βυζαντινής Φιλολογίας, αν δεν σιγόβραζε μέσα της η επιθυμία να ασχοληθεί με την τέχνη. Έτσι, εγκατέλειψε το διδακτορικό της για να περάσει την πόρτα της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών ξεκινώντας το δικό της ταξίδι στο χώρο που αγαπά.

«Το 2013, που πέτυχα στις εισαγωγικές εξετάσεις της ΑΣΚΤ, αποτέλεσε έτος σταθμό και σηματοδότησε τη στροφή μου προς ένα νέο κόσμο αλλά κι έναν καινούριο τρόπο ζωής. Ιδιαίτερα καταλυτική ως προς τη διαμόρφωση της προσωπικής εικαστικής μου ταυτότητας υπήρξε η μαθητεία μου δίπλα στον δάσκαλο μου, Γιώργο Καζάζη».

Με ποιο τρόπο λειτούργησε αυτή η μαθητεία; Ο δάσκαλός μου είχε μεγάλες απαιτήσεις και διαρκώς μου τόνιζε την αναγκαιότητα όχι της τελειοποίησης της τεχνικής μόνο αλλά και της έκφρασης του προσωπικού βιώματος. Κατανόησα εξ αρχής ότι ένα έργο για να έχει «ψυχή» πρέπει να εκφράζει μια προσωπική ιστορία, ένα προσωπικό συναισθημα ή βίωμα. Με γνώμονα αυτό, παρήγαγα έναν όγκο έργων τόσο για ομαδικές εικαστικές εκθέσεις, που συμμετείχα ήδη από το τρίτο έτος των σπουδών μου, όσο και για την πτυχιακή μου εργασία.

Μεταξύ αυτού του «όγκου» υπήρξαν δύο έργα ιδιαίτερα σημαντικά για τη μετέπειτα πορεία σου. Ναι! Το πρώτο με τίτλο «Ο Κόσμος μου» παρουσιάστηκε το 2017 στην 8η Μπιενάλε Φοιτητών των Καλών Τεχνών στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στη Θεσσαλονίκη. Τον επόμενο χρόνο η Εθνική Ασφαλιστική μου απένειμε το Α΄ Βραβείο για το έργο μου «Η Ζωή μου», που παρουσιάστηκε στον χώρο τέχνης ΣΤΟartΚοραή και έχει περιέλθει στη μόνιμη συλλογή της Εθνικής Ασφαλιστικής.

Ακολούθησαν κι άλλες εκθέσεις; Ακολούθησαν πολυάριθμες συμμετοχές σε ομαδικές εκθέσεις (αρχής γενομένης τη συνεργασία μου με την επιμελήτρια Νικολένα Καλαϊτζάκη) σε μουσεία, χώρους τέχνης και γκαλερί της Ελλάδας, αλλά και συνεργασίες με σημαντικούς καλλιτέχνες, επιμελητές, θεωρητικούς της τέχνης.

Από αυτές τις συμμετοχές, υπήρξαν κάποιες που θεωρείς ξεχωριστές; Μία από τις τελευταίες εκθέσεις που συμμετείχα το 2020 και ξεχωρίζω είναι η έκθεση που έγινε στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών με θέμα «Εύζωνες» σε συνεργασία Ίριδας Κρητικού και Νίκου Βατόπουλου. Η συνεργασία μου με την Ίριδα Κρητικού, η οποία πίστεψε πολύ στη δουλειά μου και με στήριξε αφάνταστα, ξεκίνησε ήδη ένα χρόνο νωρίτερα και συνεχίζεται.

Το πραγματικό κέρδος από τη ζωγραφική ποιο πιστεύεις ότι είναι; Αυτό που θεωρώ ουσιαστικό κέρδος είναι η αποδοχή και το καλωσόρισμα του «τυχαίου». Τυχαίο ονομάζω αυτό που έρχεται απρόσκλητο στον καμβά ή στο χαρτί μου παρεμβαίνοντας στην αρχική καλλιτεχνική μου πρόθεση και στο τελικό αποτέλεσμα. Αφήνοντάς το να εισβάλει «απρόσκλητο» στο έργο αλλά και στη ζωή, ακολουθώντας το και επιτρέποντάς του να χαράξει τις δικές του προθέσεις, ανακάλυψα ότι δημιουργεί ένα νέο κόσμο ανοιχτό σε πολλά ενδεχόμενα. Η ελευθερία αυτή και η απεμπόληση

του εγωισμού στην εικαστική δημιουργία είναι το Α και το Ω. Θέλει κότσια εκ μέρους του δημιουργού, όμως το αποτέλεσμα τον ανταμείβει.

Η αποδοχή και το καλωσόρισμα του «τυχαίου» σε έχει ανταμείψει; Με αυτή την πεποίθηση, που έγινε και φιλοσοφία ζωής, κατόρθωσα να αντιπαλέψω τις αντιξοότητες και τις ψυχολογικές πιέσεις των δύο lockdown, σχεδόν αγόγγυστα. Αφέθηκα στη νέα συνθήκη, χωρίς εγωισμό, με εμπιστοσύνη στο τυχαίο, ακολουθώντας τυφλά και ανενόχλητα τη ροπή μου προς τη ζωγραφική. Τότε παρήγαγα και ολοκλήρωσα τα έργα της επικείμενης πρώτης ατομικής μου έκθεσης για την γκαλερί Genesis.

Με την οποία είχες και έχεις μια εξαιρετική συνεργασία. Εδώ έρχεται ένα ακόμα σημαντικό γεγονός της καλλιτεχνικής μου πορείας, της ευτυχούς συνεργασίας μου με έναν υπέροχο άνθρωπο, σχεδόν πατρική φιγούρα για εμένα, τον γκαλερίστα Γιώργο Τζάνερη. Η συνεργασία μου μαζί του και την Genesis gallery στο Κολωνάκι είχε ξεκινήσει ένα χρόνο πριν ακόμη την παρουσίαση της πτυχιακής μου στην ΑΣΚΤ.

Ποιες δουλειές σου έχεις παρουσιάσει στον συγκεκριμένο χώρο; Έχω ήδη συμμετάσχει σε δύο πολύ σημαντικές εκθέσεις της Genesis, στην επετειακή με τίτλο «10 Years, 12 Months & 7 Days... 2010-2020» και στην πρώτη, λόγω πανδημίας, ψηφιακή έκθεση για τα 11 έτη της Genesis με θέμα «Ο μυστικός μας κήπος», αμφότερες σε επιμέλεια Ίριδας Κρητικού. Τον Ιανουάριο που μας πέρασε ήταν προγραμματισμένη και η πρώτη μου ατομική έκθεση στον ίδιο χώρο, όμως δυστυχώς λόγω της πανδημίας μετατέθηκε. Το πότε ακριβώς θα γίνει η έκθεση δεν γνωρίζω μιας και η εποχή που ζούμε δεν μας επιτρέπει να μιλάμε με σιγουριά για τίποτα!

Η ατομική έκθεση που θα δούμε, όταν επιτρέψουν οι συνθήκες, τι αφορά; Είναι ένας νέος κύκλος έργων με θέματα που με απασχολούν προσωπικά και ζωγραφικά σε όλη μου την πορεία μέχρι τώρα και βασίζονται κυρίως στις αναμνήσεις μου από την παιδική μου ηλικία, όπου πρωταγωνιστές ήμασταν εγώ, η αδερφή μου και η μητέρα μου.

Μικρά ταξίδια μνήμης στα παιδικά χρόνια; Μνήμες από παιδικές προσευχές που έρχονταν σε σύγκρουση με έναν κόσμο βαμμένο στα χρώματα του φόβου και του ψυχαναγκασμού, με βασικό χαρακτηριστικό το ονειρικό στιγμιότυπο. Στο σύνολό τους φιλοτεχνήθηκαν σε μια περίοδο της ζωής μου όπου είχα κληθεί να αντιμετωπίσω το πρόβλημα υγείας της μητέρας μου η οποία έπαυσε από καρκίνο και απειβίωσε πρόσφατα. Όμως, φύσει αισιόδοξος άνθρωπος, εξωραίζω και εξιλεώνω το κακό με την παιδικότητα και τη χρωματική παλέτα μου.

Ο τελευταίος χρόνος έφερε βαρύ πλήγμα στις τέχνες δημιουργώντας μια νέα πραγματικότητα. Πώς την προσεγγίζεις; Στη χώρα μας, η τέχνη και ο πολιτισμός επλήγησαν ανεπανόρθωτα. Το ενδιαφέρον είναι ότι η τέχνη δεν ενέδωσε, ψάχνει τρόπους να συνεχίσει να υπάρχει με κάθε μέσον. Όσο και αν η σημερινή εποχή φαντάζει ως μια μαύρη σελίδα για τις τέχνες, παίρνοντας απόσταση από τα γεγονότα

και βλέποντάς τα υπό το πρίσμα του μέλλοντος, έχω την πεποίθηση ότι οι καλλιτέχνες που εξακολουθούμε να δραστηριοποιούμαστε ενεργά με νύχια και με δόντια για να επιβιώσουμε, «γράφουμε ιστορία».

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη τη
συνέντευξη

Violent Femmes: Η επιστροφή του ιδιόρρυθμου folk punk

❖ Δημιουργήθηκαν στο Milwaukee του Wisconsin, κατάφεραν να βάλουν σε λέξεις την απόγνωση των νέων της αμερικάνικης επαρχίας όταν αυτοί στριμώχνονταν ανάμεσα στη μανία και την κατάθλιψη, κατάφεραν να συνδέσουν με νότες την country με το punk, κατάφεραν να μιλήσουν ταυτόχρονα τη γλώσσα των δρόμων και τη γλώσσα των Βαπτιστών Χριστιανών (τέτοια παιδεία είχε ο Gordon Gano) και κατάφεραν από το 1981 μέχρι το 1993 να κυκλοφορήσουν έξι δίσκους, που κυμαίνονταν ανάμεσα στο 9 ½ και το 7. Η πρώτη τους περίοδος κλείνει το 1993 με τη συλλογή "Add It Up 1981-1993" και την αποχώρηση του drummer τους Victor DeLorenzo – που επέστρεψε το 2002. Το παράδοξο είναι ότι η συλλογή αυτή κυκλοφόρησε παγκοσμίως μόνο σε cd και μόνο η Ελλάδα την έβγαλε σε βινύλιο. Αυτές τις μέρες επανακυκλοφορεί σε cd και κυκλοφορεί για πρώτη φορά στην παγκόσμια αγορά σε βινύλιο. Θα έκανα τρελές προσθαφαιρέσεις στο υλικό που περιλαμβάνει (βλ. και λίστα του Spotify) αλλά δεν παύει να είναι απολύτως αντιπροσωπευτική των προθέσεων και της αισθητικής των **Violent Femmes**. Επιπλέον, αν και η κοπή του νέου βινυλίου γίνεται με νέο σύγχρονο mastering και προηγμένες τεχνικές, θα αναζητούσα φανατικά το ελληνικό κακοτυπωμένο βινύλιο του '93.

❖ Ολοκληρώνω αυτές τις μέρες την ιδιόρρυθμη δυστοπία της «*Αστυνομίας της μνήμης*» της **Yoko Ogawa** και παράλληλα λοξοκοιτάζω τις ουτοπίες που στήνει ο **Ιταλο Καλβίνο** στις «*Αόρατες πόλεις*», βιβλίο που έχει κυκλοφορήσει πριν από καμιά δεκαπενταριά χρόνια από τις Εκδόσεις Καστανιώτη σε μετάφραση του **Ανταίου Χρυσόστομиду**. Στο ίδιο κλίμα, ξεφυλλίζω τα «*Τρία Κείμενα για την Ουτοπία*», που είχαν κυκλοφορήσει λίγο καιρό αργότερα από το Μεταίχμιο και περιλάμβαναν τις ουτοπίες του **Thomas More**, του **Francis Bacon** και του **Henry Neville**. Ίσως κάποτε καταπιαστώ σοβαρά με το ζήτημα της Ουτοπίας. Μέχρι να έρθει εκείνη ώρα, τσιτάρω Καλβίνο: «*Με τα χείλη σφιγμένα στο κεκριμπαρένιο στόμιο της πίπας, τα γένια πεσμένα κάτω από το περιδέραιο από αμέθυστο, τα μεγάλα δάχτυλα κυρτωμένα νευρικά μέσα στις μεταξωτές παντόφλες, ο Κουμπλάι Χαν άκουγε τις αναφορές του Μάρκο Πόλο χωρίς να ανασπώνει ούτε ένα φρύδι: "Οι πόλεις σου δεν υπάρχουν. Ίσως να μην υπήρξαν ποτέ". Ήταν μία από τις βραδιές που μια σκιά υποχονδρίας βάρινε την καρδιά του.*».

❖ Η δική μου πόλη, παρ' όλα αυτά, υπήρξε. Κι εξακολουθεί να υπάρχει. Στο Bristol βρέθηκε και η **Squirrel Flower**, δηλαδή η Ella Williams από τη Βοστώνη, για να ηχογραφήσει τον δεύτερο δίσκο της «*Planet II*». Μπήκε λοιπόν στο studio Playpen του Ali Chant – που έχει κάνει στο παρελθόν παραγωγή στην PJ Harvey – κι έγραψαν μαζί με μουσικούς όπως ο γνωστός στην πόλη drummer Matt Brown και ο Adrian Utley των Portishead. Το κορίτσι αυτό γράφει σπουδαία τραγούδια!

❖ Μιλώντας για άλλη μια φορά για την εναλλακτική πατρίδα μου, το Bristol, και μια που έπεσε και το όνομα του Adrian στην κουβέντα, δεν μπορώ να μην θυμηθώ τον τρόπο με τον οποίο ταιριάζει ολόκληρο το «*Dummy*» στους ρυθμούς της πόλης. Οπλίζεις με «*Sour Times*», «*Glory Box*» και «*Roads*» κι έφυγες!

❖ Είχα ταξιδέψει από το Bristol στο Λονδίνο για να παρακολουθήσω μία από τις πρώτες μεγάλες συναυλίες των πιτσιρικάδων –τότε– **Portico Quartet**. Είχαν μόλις κυκλοφορήσει το «*Knee Deep In The North Sea*», το Barbican Hall ήταν κατάμεστο και στο τέλος της συναυλίας ήξερες καλά ότι αυτό το σχήμα θα σημάδευε ανεξίτηλα τη νέα αυτοσχεδιαστική σκηνή της Βρετανίας. Το νέο τους album είναι το «*Terrain*» και κυκλοφορεί από την Gondwana στα τέλη Μαΐου. Το «*Terrain II*» είναι το πρώτο κομμάτι που έχουμε στη διάθεσή μας και είναι super!

P.S. Το 1974 είχε ηχογραφήσει ένα ιστορικό album στο Royal Albert Hall. Σαράντα έξι χρόνια αργότερα επιστρέφει στον ίδιο χώρο συναυλιών λίγες μέρες πριν από την επιβολή του lockdown στη Βρετανία. Ο δίσκος κυκλοφόρησε πριν από μερικές ημέρες, με τον **Bryan Ferry** να έχει ως μοναδικό σκοπό με τα έσοδα να υποστηρίξει την μπάντα και το crew στις συνθήκες της πανδημίας.

Τζένη, θέλω τη γνώμη σου! Είμαι 22 πια και δεν έχω καμία σεξουαλική εμπειρία και γενικά, ενώ έχω αποκτήσει αυτοπεποίθηση με εμένα, δεν βλέπω να υπάρχει κάποιο ενδιαφέρον από το άλλο φύλο ή αν υπάρχει δεν είναι του γούστου μου. Όμως, νιώθω ότι έχω μείνει πίσω και ότι δεν έχω ζήσει τον έρωτα και την ευτυχία σε μία σχέση. Όλοι θέλουν μια αγκαλιά και ένα χάδι, όπως κι εγώ. Θα βρεθεί κάποιος για μένα; (Υ.Γ. είσαι θεά, ελπίζω να το δεις.)

Καλή είμαι, μωρέ, αλλά έχω την εντύπωση ότι εσύ είσαι α-κόμη καλύτερη. Πίστεψέ με, δεν έχεις μείνει καθόλου πίσω. Ειδικά αν διαβάσεις αυτή τη στήλη, θα δεις ότι είστε πάρα πολλά κορίτσια στην ίδια φάση. Αρχικά, να σου πω ότι μ' αρέσεις, γιατί είσαι επιλεκτική και δεν χαλαρίζεις. Δευτερευόντως, να σου πω ότι είναι μια άθλια περίοδος για νέες γνωριμίες. Πού να τον βρεις τον έρωτα πίσω από μια μάσκα; Και το τρίτο το καλύτερο, δεν μου άφηνες λίγα στοιχεία για σένα, τόσο ωραίους single φίλους έχω.

Αγαπημένη μου. Λοιπόν, θα προσπαθώ να μην πω πολλά. Το καλοκαίρι έπαιξε ιστοριούλα με έναν σερβιτόρο. Κάθε βδομάδα, τουλάχιστον 2 φορές, εκεί εγώ. 500 κιλά φτάσαμε όλες για χάρη μου! Τέλος πάντων, με τα πολλά και με τα λίγα έπαιξε κάτι. Μετά τον έκανα ανφόλοου. Δεν ξέρω γιατί, αλλά με έγραφε και δεν μ' άρεσε. Με έκανε κι εκείνος και καθήκαμε για καιρό. Περνούσα από εκεί, αυτός άφαντος. Είχα αρχίσει να πιστεύω πως τον απέλυσαν. Χθες, λοιπόν, τον είδα εκεί και εννοείται πως πέρασα επιτήδες. Αυτός στην αρχή, μόλις με είδε, κόλλησε τα μάτια του πάνω μου από ό,τι είπαν οι κολλητές κι εγώ ούτε βλέμμα. Όταν έφυγα τον έκανα follow, αλλά το είχε κλειδωμένο. Το διέγραψε και σήμερα τι έκανε ο τύπος; Άνοιξε το προφίλ του! Εγώ να το αφήσω να περάσει έτσι; Εντωμεταξύ, έπιασα δουλειά στο δίπλα μαγαζί και περιμένω να μου τηλεφωνήσουν για το ποτέ ξεκινάω! Επειδή η κατάσταση, που μου περιγράφεις,

είναι σαν να προσπαθεί εκείνος ο θυρυλικός πρόεδρος του Εδεσσαϊκού να φλερτάρει στην εποχή των social media, προτείνω τα εξής. Παράτα το ψηφιακό κόρτε και παίξε μπάλα εντός γηπέδου στην παραδοσιακή έδρα κάθε γυναίκας, δίνοντάς του την ευκαιρία να κάνει την κίνησή του ξεκάθαρα. Μα ποια είμαι; Ο Σωτηρακόπουλος; Ο φίλος-σερβιτόρος θα πρέπει να σου προσφέρει ολοκληρωμένο το μενού, ώστε να βεβαιωθούμε για τις προθέσεις του. Ύστερα, συζητάμε για το αν θες να πάρεις το degustation ή take away, που μεταξύ μας ούτε κι εσύ μου φαίνεται πολύ σίγουρη για τις προτιμήσεις σου. Εύχομαι καλή όρεξη, προσοχή στις συμπεριφορές που προκαλούν αλλεργίες (όπως αυτές οι απότομες εμφανίσεις-εξαφανίσεις) και ας μην παχύνει όλη η παρέα για ακόμη μια φορά, καθότι έρχεται και καλοκαίρακι.

Τζένη μου, θα σου τα πω μπαμ-μπαμ και βρίσε με όσο θες. Είμαι με το αγόρι μου 9 χρόνια (18 χρονών τότε). Το θέμα μου είναι ότι πέρυσι τον απάτησα (σημ. μιλάω για 10 φιλιά όχι κάτι παραπάνω). Δεν το είπα ποτέ. Δεν ξέρω αν το γνωρίζεις ή αν το είχε σκεφτεί. Είχε καταλάβει ότι ήμουν αλλού. Από τότε πεθαίνω από τις τύψεις. Δεν μπορώ καν να το σκέφτομαι. Ειλικρινά νιώθω τσου**ρα. Τον αγαπάω πάρα πολύ. Δεν θέλω να τον χάσω. Αλήθεια, το έχω μετανιώσει, αλλά δεν μπορώ να το ξεχάσω. Φοβάμαι πάρα πολύ. Είχα κάνει τη μαλακία να το μοιραστώ με έναν άνθρωπο, που μετά έμαθα ότι έχει τεράστια κακία μέσα της και θέλει να βλέπει ζευγάρια να χωρίζουν. Για πες, τι κάνω; Σε ευχαριστώ που με «άκουσες»...

Αγαπητή φίλη, σε αυτή τη στήλη κανείς δεν θα σε βρίσει, γιατί εδώ δεν κρίνουμε, ούτε διαθέτουμε τσο'λόμετρο για να μετράμε η μία την άλλη. Αντίθετα, αισθάνομαι ότι εσύ κρίνεις πάρα πολύ αυστηρά τον εαυτό σου. Η γενική αρχή είναι ότι οι σχέσεις βασίζονται στην ειλικρίνεια και τον αλληλοσεβασμό, ωστόσο, φαίνεται ότι στην παρούσα φάση δεν είσαι καθόλου ψύχραιμη και δεν έχεις συγχωρήσει ούτε εσύ η ίδια τον εαυτό σου. Γιατί, φίλη μου, και άνθρωποι είμαστε και λάθη κάνουμε και για κάποιο λόγο, κάτι χρειαζόσουν εκείνη την περίοδο και το έδωσες στον εαυτό σου με αυτά τα 10 φιλιά. Οπότε, αρχικά πάψε το αυτομαστίγωμα και ψάξε να θυμηθείς τι χρειαζόσουν σε εκείνη τη φάση. Προσπάθησε να κατανοήσεις τη συμπεριφορά σου, τον τρόπο με τον οποίο λειτουργείς για να γνωρίσεις καλύτερα τον εαυτό σου και προς μελλοντική αποφυγή. Α! Σημαντικό! Τα τρίτα φθονερά πρόσωπα δεν πρέπει ποτέ να αποτελούν παράγοντα για βεβαισμένη λήψη σοβαρών αποφάσεων. Ο καθένας μπορεί να ξυπνήσει μια μέρα και να πει ό,τι του καπνίσει. Σωστά;

Μίλα μου βρόμικα.
Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: [@melitajenny](https://www.instagram.com/melitajenny)

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρόμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιασμένο τραγούδι στο **Athens Voice Radio 102.5**

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Μια πολλή σημαντική εβδομάδα ξεκινά για σένα Κριέ μου, καθώς φιλοξενεί την πρώτη πραγματικά «ανοιξιάτικη» Νέα Σελήνη για φέτος, που σχηματίζεται τη Δευτέρα 12/4 στην 22η μοίρα του ζωδίου σου, επηρεάζοντας κομβικά κυρίως τους γεννημένους του 3ου δεκαημέρου. Αυτή δεν είναι απλά μια Νέα Σελήνη, αλλά η αρχή ενός νέου κεφαλαίου στη ζωή σου και το γεγονός ότι συμβαίνει πάνω στα γενέθλιά σου σημαίνει ότι η επιρροή της αφορά ολόκληρη τη γενέθλια χρονιά σου. Θα πυροδοτήσει μια σειρά αλλαγών σε έναν ή περισσότερους καίριους τομείς της ζωής σου, με μοναδικό σκοπό να αναδείξει το δυναμικό σου, τις ικανότητες, τα ταλέντα σου, τις φιλοδοξίες και τα όνειρά σου και να σε οδηγήσει στην προσωπική ολοκλήρωση και πληρότητα. «To dream the impossible dream» λέει ο ποιητής. Μόνο που για να γίνει αυτό θα πρέπει να περάσεις μέσα από μια μεταμορφωτική διαδικασία, «πετώντας» από πάνω σου όλα τα παλιά και αχρείαστα layers καταστάσεων και προσώπων, συναισθηματικών αγκυλώσεων, φόβων και αναστολών καθώς και παρωχημένων μοτίβων συμπεριφοράς που δεν σε αντιπροσωπεύουν πια. Για κάποιους θα υπάρξει ένας απογαλακτισμός από πρόσωπα που είχαν παίξει σημαντικό ρόλο στη ζωή τους, άλλοι θα «μυδενίσουν το κοντέρ» στα προσωπικά ξεκινώντας κάτι καινούργιο.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Δεν σου αρέσει να «σκαλίζεις» το παρελθόν, ούτε να ασχολείσαι ιδιαίτερα με καταστάσεις που χρειάζονται πολύ «ψάξιμο», όμως η Νέα Σελήνη του Απριλίου που πραγματοποιείται τη Δευτέρα στον 12ο ηλιακό σου οίκο θα σε βάλει στη διαδικασία της επανεξέτασης παρελθοντικών υποθέσεων τόσο στα επαγγελματικά όσο και στα προσωπικά σου, επηρεάζοντας πρωτίστως όσους έχουν γενέθλια στο 3ο δεκαήμερο. Θα χρειαστεί να κάνεις μια «κατάδυση» εντός σου για να βρεις τις απαντήσεις στα ζητήματα που σε απασχολούν και να συνομιλήσεις με θάρρος με τον εαυτό σου για το τι σε φοβίζει να πραγματοποιήσεις τα σχέδια που έχεις κατά νου. Αν πρώτα δεν κάνεις την αυτοκριτική σου για να βρεις τι φταίει και τι σε κρατάει μακριά από τους στόχους σου, δεν θα μπορέσεις να προχωρήσεις προς μια νέα κατεύθυνση. Και είναι πραγματικά κρίμα να χάσεις αυτή την ευκαιρία, γιατί αν πραγματικά κάνεις τη «δουλειά» που χρειάζεται θα μπορέσεις να οδηγηθείς σε μια φάση ανάπτυξης και εξέλιξης στα εργασιακά, σου με τις συγκυρίες να είναι πράγματι με το μέρος σου, αλλά και να καταφέρεις να λύσεις περίεργες καταστάσεις στην προσωπική σου ζωή.

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με τη Νέα Σελήνη του μήνα τη Δευτέρα στο φιλικό ζώδιο του Κριού, που θα είναι ιδιαίτερα ευνοϊκή κυρίως για τους γεννημένους του 3ου δεκαημέρου. Μέσα στις επόμενες 30 μέρες θα υπάρξει ένα σημαντικό άνοιγμα στον κοινω-

νικό σου κύκλο, με νέα άτομα που μπορούν να σου προσφέρουν ευκαιρίες πάνω σε επαγγελματικά ζητήματα, με ανθρώπους που θα μπουν στη ζωή σου με τους οποίους μοιράζεσαι τον ίδιο τρόπο σκέψης και που μπορεί μάλιστα να οδηγηθείς και σε μια συνεργασία ή στη δημιουργία μιας συλλογικής προσπάθειας ή ακόμα και στην απόφαση να ασχοληθείς πιο ενεργά με τα κοινά. Γενικότερα το σύμπαν φαίνεται πως «σιγοντάρει» τις προσπάθειες και τις φιλοδοξίες σου, φέρνοντάς σου τα κατάλληλα άτομα, την κατάλληλη στιγμή. Νέες φιλίες θα δημιουργηθούν, ενώ σχέσεις που ξεκινούν τώρα και μέσα από το φιλικό σου περιβάλλον φαίνεται πως έχουν «τα φόντα» για να εξελιχθούν σε κάτι καλό, ενώ και ήδη υπάρχουσες μπορούν να περάσουν στο επόμενο στάδιο. Η είσοδος βέβαια της Αφροδίτης στον ζώδιο του Ταύρου την Τετάρτη δείχνει πως το ίδιο διάστημα θα παίξει και αρκετή «παρασκηνιακή δράση» τόσο στο ερωτικό πεδίο, όσο και στα επαγγελματικά. Αν δεν θέλεις μπλεξίματα, φρόντισε να ξεμπερδέυεις εγκαίρως με τέτοιες καταστάσεις ή τουλάχιστον πρόσεχε περισσότερο για να μην αποκαλυφθείς.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Αυτή την εβδομάδα ο τομέας της καριέρας σου δέχεται την πολλή σημαντική επιρροή μιας ιδιαίτερα δυναμικής Νέας Σελήνης στον Κριό, που σχηματίζεται τη Δευτέρα και θα επηρεάσει κυρίως τους γεννημένους στο 3ο δεκαήμερο του ζωδίου. Τα τελευταία χρόνια ο συγκεκριμένος τομέας σε παίδεψε και σου δημιούργησε πολλά προβλήματα, φαίνεται όμως ότι τώρα το πράγμα αλλάζει. Η διάθεσή σου για εξέλιξη μπορεί να σε οδηγήσει στην ανάληψη ενός ρίσκου ή από την άλλη ίσως αποφασίσεις να αλλάξεις εντελώς επαγγελματική κατεύθυνση, αιφνιδιάζοντας το περιβάλλον σου. Κάποιοι θα έχουν μια πιο «κλασική» εύνοια, όπως μια προαγωγή, μια νέα συνεργασία ή ένα πολλά υποσχόμενο νέο άνοιγμα, δεν αποκλείονται όμως για μερικούς και πιο δύσκολες καταστάσεις όπως προβλήματα και συγκρούσεις. Κάτι τέτοιο όμως δεν πρέπει να σε φοβίζει, καθώς το τελικό αποτέλεσμα, που πάντως δεν θα φανεί άμεσα, θα σε αποζημιώσει. Για μερικούς μπορεί η επιρροή αυτή να αφορά και το κομμάτι της σχέσης με τον σύντροφό τους, επηρεάζοντας καθοριστικά την εξέλιξή της.

ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Από τους πιο ευνοημένους αυτής της εβδομάδας είσαι, φίλε Λέοντα, μιας και η Νέα Σελήνη του Απρίλη στον Κριό, που πραγματοποιείται τη Δευτέρα και επηρεάζει πρωτίστως τους γεννημένους του 3ου δεκαημέρου, ανοίγει νέους πνευματικούς ορίζοντες στη ζωή σου. Φαίνεται πως ο τομέας της γνώσης και της μόρφωσης θα σε απασχολήσει ιδιαίτερα μέχρι τα μέσα Μαΐου, δίνοντάς σου ευκαιρίες να επιτύχεις σε ζητήματα σπουδών, όσα Λιονταράκια δίνουν Πανελλήνιες θα έχουν την τύχη με το μέρος τους!, αλλά και να «Ξανακάσεις» στα θρανία, είτε για να αποκτήσεις έναν επιπλέον τίτλο, είτε για να κάνεις κάποιο σεμινάριο ή μια επιμόρφωση στο αντικείμενό σου, να μάθεις μια ξένη γλώσσα ή ακόμα να μάθεις να χρησιμοποιείς με μεγαλύτερη ευκολία το διαδικτυο για να προωθήσεις τη δουλειά σου. Μπορεί ακόμα να θελήσεις να διευρύνεις τις γνώσεις σου κάνοντας και ένα ταξίδι σε μια χώρα που σε εμπνέει σε βαθύτερο επίπεδο μέσω π.χ. της κουλτούρας, του πολιτισμού ή της θρησκείας της ή να αποδεχτείς αυτή τη δουλειά που θα σε βάλει σε ένα πιο συχνό πάρε-δώσε με το εξωτερικό.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Με τη Νέα Σελήνη του μήνα στο ζώδιο του Κριού ξεκινά η εβδομάδα, φέρνοντάς εξελίξεις σε προσωπικά και οικονομικά θέματα, επηρεάζοντας κυρίως όσους έχουν γενέθλια στο 3ο δεκαήμερο του ζωδίου. Μια σχέση από το παρελθόν με την οποία είχες αφήσει ανοιχτούς λογαριασμούς ενδέχεται τώρα να επιστρέψει με ένταση, δημιουργώντας μια αποσταθεροποίηση στον ψυχισμό σου, καθώς

φαίνεται ότι το «κόλλημα» αλλά και η δυσαρμονία που υπήρχε και πριν, καλά κρατεί. Γενικότερα, όμως, πρόσωπα και καταστάσεις φαίνεται ότι σε βάζουν σε μια μεταμορφωτική διαδικασία, μέσα από την οποία καλείσαι να ανακαλύψεις μελανά σημεία στον τρόπο που λειτουργείς στις στενές σου σχέσεις, εμβαθύνοντας σε ό,τι πριν αντιμετώπιζες επιφανειακά, με στόχο να σταματήσεις τις αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές και να ξεπεράσεις τα όποια λάθη και προβλήματα του παρελθόντος. Η ένταση που θα υπάρχει θα κάνει πιο δύσκολη την διαχείριση των συναισθημάτων σου, στο τέλος όμως θα βγεις πολύ κερδισμένος απ' όλο αυτό. Και στα οικονομικά όμως θα μπορέσεις να ρυθμίσεις καλύτερα τα χρέη σου, αλλά και να διαχειριστείς με μεγαλύτερη ευκολία ό,τι σχετίζεται με δοσοληψίες που αφορούν τρίτους.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Στο ξεκίνημα της εβδομάδας έρχεσαι αντιμέτωπος με τη Νέα Σελήνη του Απριλίου στον άξονά σου και το θέμα των σημαντικών σχέσεων και των συνεργασιών σου θα χρειαστεί ένα γενναίο make over. Αυτό το φεγγάρι, που θα επηρεάσει κυρίως τους γεννημένους του 3ου δεκαημέρου, δεν είναι ένα συνηθισμένο φεγγάρι, αλλά έχει μέσα του τη δυναμική να μεταμορφώσει ουσιαστικά τον τρόπο που συνδέσαι προσωπικά αλλά και επαγγελματικά once and for all! Η διάκριση μάλιστα της επιρροής του μπορεί να φτάσει μέχρι και τον Οκτώβριο, οπότε είναι σημαντικό να μη χάσεις μια τέτοια ευκαιρία, που δεν έρχεται συχνά. Χρειάζεται να εξετάσεις πώς έχουν τα πράγματα με ειλικρίνεια και αν στο «ζύγι» βγαίνει ότι εσύ είσαι μονίμως αυτός που και από χαρακτήρα δίνεις πάντα περισσότερα από αυτά που παίρνεις ή βάζεις στην άκρη τα θέλω σου για να μη χαλάσεις ισορροπίες, θα κάνεις ένα διάλειμμα ή θα βάλεις ένα τέλος, για να μπορέσει να υπάρξει ένα καινούργιο ξεκίνημα. Αν συναντήσεις αντίδραση και εμπόδια από άτομα σημαντικά για σένα, πρέπει με δυναμισμό να ορίσεις τα όριά σου.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Ωρα να κοιτάξεις λίγο την υγεία και την ευεξία σου, καθώς και το πώς προγραμματίζεις την καθημερινότητά σου, πόσο χρόνο σου τρώει η δουλειά, αλλά να κάνεις και θετικά νέα ξεκινήματα σε αυτό το κομμάτι, Σκορπιέ μου, με τη Νέα Σελήνη του μήνα στον Κριό στην αρχή της εβδομάδας να ευνοεί όλους τους παραπάνω τομείς, επηρεάζοντας κυρίως όσους έχουν γεννηθεί στο 3ο δεκαήμερο. Θα έχεις τη δυνατότητα να δείξεις τις ικανότητες και τα ταλέντα σου, να κάνεις συνομιλίες και επαφές με συνεργάτες και πελάτες που μπορούν να οδηγήσουν σε καινούργιες συμφωνίες ή να βρεις μια νέα δουλειά, αν είσαι στο ψάξιμο. Θα υπάρξει όμως αρκετή πίεση και άγχος αλλά ακόμα και προκλήσεις που θα σε φέρουν στα όριά σου, τις οποίες θα πρέπει να διαχειριστείς για να μην επηρεαστεί τελικά η υγεία σου από όλο αυτό. Το ζητούμενο είναι από δω και κάτω να ρυθμίσεις καλύτερα τις υποχρεώσεις σου μέσα στη μέρα, κατανοώντας ότι δεν είσαι «χαλκέντερος» και ότι η υγεία σου είναι ζωτικής σημασίας για να μπορέσεις να ανταποκρίνεσαι στην καθημερινότητά σου χωρίς να «κλατάρεις». Για να το πετύχεις όμως αυτό θα πρέπει να αφιερώνεις χρόνο για ξεκούραση και για συστηματική άσκηση, αλλά να κάνεις και κανένα check up πού και πού.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Η τύχη είναι με το μέρος σου στα αισθηματικά αλλά και στα επαγγελματικά αυτή την εβδομάδα, με την πολύ βοηθητική απριλιάτικη Νέα Σελήνη στο ζώδιο του Κριού τη Δευτέρα, που επηρεάζει πρωτίστως τους γεννημένους του 3ου δεκαημέρου. Το χαμόγελο και η αισιοδοξία επιστρέφουν και πάλι, μαζί με τη δυνατότητα να μπορέσεις να προχωρήσεις στόχους και όνειρα στα επαγγελματικά που τα προηγούμενα χρόνια «τα είχε φάει η μαρμάργκα». Έχεις περισσότερη στήριξη από άτομα που πιστεύουν σε σένα και τα ταλέντα σου, βρίσκεις συμμάχους για νέα πρότζεκτ και συνεργασίες, βάζεις μπρος επιχειρηματικά σχέδια και ιδέες που επεξεργάζεσαι εδώ και καιρό και γενικά περνάς σε δράση, αφήνοντας πίσω εμπόδια ετών. Παίρνεις αγάπη

και ζεστασιά από τον σύντροφό σου, μοιράζεστε όνειρα για το κοινό σας μέλλον, διασκεδάζετε μαζί και εμπνέετε δημιουργικά ο ένας τον άλλο. Αυτό το διάστημα ευνοεί επίσης και οτιδήποτε σχετίζεται με θέματα παιδιών, ενώ είναι ιδανικό αν επιθυμείς να αποκτήσεις έναν απόγονο. Αν είσαι ελεύθερος λαχταράς περισσότερο από ποτέ το φλερτ και το επόμενο κεφάλαιο στην ερωτική σου ζωή. Φυσικά για μερικούς θα υπάρξουν και σχέσεις που θα ολοκληρώσουν τον κύκλο τους, για να βρει χώρο το καινούργιο και να ανθίσει.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Με τη Νέα Σελήνη του μήνα στον Κριό κάνει αυλαία η εβδομάδα και ζητήματα που αφορούν κυρίως την προσωπική και οικογενειακή σου ζωή φαίνεται πως θα σε απασχολήσουν εντονότερα, ειδικά αν είσαι γεννημένος στο 3ο δεκαήμερο του ζωδίου. Τα επαγγελματικά μπαίνουν για λίγο στην άκρη προκειμένου να ασχοληθείς με κάποια θέματά σου από το παρελθόν που θεωρούσες ότι είχαν ξεκαθαριστεί, όμως τώρα κάνουν δυναμικό comeback, ζορίζοντάς σε για ακόμη μια φορά. Τα συναισθηματά σου θα είναι σε ένταση αυτό το διάστημα και η συγκώρεση φαίνεται ίσως μονόδρομος για να μπορέσεις να προχωρήσει επιτέλους μπροστά. Δες το σαν ευκαιρία και μη φοβηθείς «να βάλεις τελεία» εκεί που πρέπει. Προσοχή θα πρέπει να δείξεις στο κομμάτι της υγείας, τόσο της δικής σου, όσο και μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων μέσα στην οικογένεια. Από την άλλη μπορεί να υπάρξει μια χωροταξική αλλαγή, μια μετακόμιση, μια ανακαίνιση, ή μπορεί τώρα να προχωρήσεις στην αξιοποίηση ενός ακινήτου, ενώ κάποιοι θα πάρουν και την απόφαση να συγκατοικήσουν με τον σύντροφό τους.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Μια ευχάριστη Νέα Σελήνη για το δικό σου ζώδιο πραγματοποιείται τη Δευτέρα στον φιλικό Κριό, επηρεάζοντας κυρίως όσους έχουν γενέθλια στο 3ο δεκαήμερο. Το επόμενο διάστημα θα υπάρξει μια έντονη δυναμική στον τομέα της επικοινωνίας και των επαφών σου με τους άλλους σε επίπεδο καθημερινότητας. Η κινητικότητα στα επαγγελματικά θα αφορά τόσο σε συζητήσεις, διαπραγματεύσεις, συμφωνίες, υπογραφές καινούργιων συμβολαίων, όσο και σε πληροφορίες και σχεδιασμούς για μελλοντικά ανοίγματα και θέματα σπουδών που χρειάζονται επανεξέταση. Θα έχεις περισσότερες μετακινήσεις μέσα στο πρόγραμμά σου, αυξημένη διάθεση για κοντινές αποδράσεις και εκδρομές, ενώ κάποιοι θα προχωρήσουν και στην αγορά ενός καινούργιου μεταφορικού μέσου. Οι σχέσεις με το κοντινό περιβάλλον σου θα βελτιωθούν και αψιμαχίες με συγγενείς και αδέρφια που κρατούν από παλιά θα εξελιχτούν πιο ομαλά, ενώ σχέσεις που θα ξεκινήσουν στα προσωπικά σου θα έχουν περισσότερες ελπίδες για μακροπρόθευση. Καλή περίοδος και για να ξεφορτωθείς οτιδήποτε άχρηστο από το σπίτι και το γραφείο, ελευθερώνοντας χώρο σε πρακτικό αλλά και σε νοητικό επίπεδο.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Στις αρχές της εβδομάδας η Νέα Σελήνη του Απριλίου στο ζώδιο του Κριού, που επηρεάζει πρωτίστως τους γεννημένους του 3ου δεκαημέρου, δείχνει πως ο τομέας των οικονομικών χρειάζεται επανασχεδιασμό και φρέσκες ιδέες. Σε απασχολεί η αύξηση του εισοδήματός σου και αυτό το νέο φεγγάρι θα σου δώσει το κίνητρο για να κυνηγήσεις ευκαιρίες που υπάρχουν ακόμα και μέσα σε αυτή τη δύσκολη εποχή. Μια καινούργια επιχειρηματική κίνηση που σχεδιάζεις καιρό, το λανσάρισμα μιας νέας υπηρεσίας ή προϊόντος στην αγορά, η συνεργασία με κάποιον όμιλο ή έναν οργανισμό είναι κάποιες κινήσεις που μπορεί να σου αποφέρουν περισσότερα κέρδη. Κάποιοι θα δεχτούν προτάσεις για νέα δουλειά, άλλοι θα πάρουν προαγωγή, ενώ αν βρισκόσουν σε μια σταθερή δουλειά που τα πράγματα ήταν στάσιμα, μπορεί τώρα να διεκδικήσεις και να καταφέρεις να πάρεις μια αύξηση. Φαίνεται πάντως πως οι επιλογές που θα κάνεις θα έχουν σωστό ένστικτο και μάλιστα κάποια άτομα από το περιβάλλον της οικογένειάς σου μπορούν να σε καθοδηγήσουν, δίνοντάς σου συμβουλές ή και στήριξη σε πιο πρακτικό επίπεδο. **A**

**Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωροσκόπο σου*

Σχεδιάζουμε μαζί το μελλοντικό σας εισόδημα!

**Αναρωτιέστε πώς θα εξασφαλίσετε,
την ποιότητα ζωής σας,
τα χρόνια της συνταξιοδότησης,
το μέλλον των παιδιών σας,
τη δημιουργία σημαντικού κεφαλαίου στο μέλλον;**

Για κάθε μελλοντικό σας σχέδιο, είμαστε δίπλα σας για να σας βοηθήσουμε στην υλοποίησή του, με το ασφαλιστικό-επενδυτικό πρόγραμμα **Full [Life Plan]** της Εθνικής Ασφαλιστικής, που σας προσφέρει:

- Εύκολη σταδιακή συγκέντρωση κεφαλαίου μέσω τακτικών καταβολών.
- Ευελιξία σχεδιασμού επένδυσης,
 - με επιλογή διάρκειας και μηνιαίου ποσού επένδυσης (από 70€ για διάρκεια επένδυσης 15 έτη και άνω),
 - με επιλογή περιοδικότητας καταβολών και τρόπου είσπραξης του κεφαλαίου στη λήξη.
- Ασφαλιστική προστασία της επένδυσης, για την εξασφάλιση των αγαπημένων σας προσώπων.
- Υψηλού επιπέδου υπηρεσίες διαχείρισης, από τον διεθνή οίκο BNP Paribas Asset Management.
- Επιβράβευση συνέπειας με τη συμπλήρωση των 10 ετών και στη λήξη της επένδυσης για διάρκεια από 15 έτη και πάνω.

**Επενδύστε από σήμερα
σε ένα άνετο μέλλον με το Full [Life Plan]**

Ενημερωθείτε για τους όρους και τις προϋποθέσεις από τους κατάλληλα πιστοποιημένους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές μας, από τα καταστήματα της Εθνικής Ασφαλιστικής και της Εθνικής Τράπεζας καθώς και στο www.ethniki-asfalistikiki.gr

Σημαντική επισήμανση: Η Εθνική Ασφαλιστική δεν παρέχει οποιαδήποτε μορφή εγγύηση για την απόδοση ή διατήρηση των επενδυόμενων ποσών στα Επενδυτικά τμήματα Κεφαλαίων.
Η επένδυση σε Κεφάλαια Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) δεν έχει εγγυημένη απόδοση και οι προηγούμενες αποδόσεις δεν διασφαλίζουν τις μελλοντικές.

☎ +30 2130318189 / 18189 / www.ethniki-asfalistikiki.gr facebook.com/ethnikiasfalistikiki

BIOCERAMIC

swatch[®]

S W I S S M A D E

TIME IS WHAT YOU MAKE OF IT

SWATCH STORES: ΑΘΗΝΑ: ΣΥΝΤΑΓΜΑ, 210 3313833 | ΟΜΟΝΟΙΑ, 210 3213328 | ΜΑΡΟΥΣΙ: THE MALL, 210 6197472 | ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 2310 284988